

การเข้าใจปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) โดยการนำเสนอข้อมูล
ด้วยรูปแบบจินตทัศน์

นางสาวกึ่งกนก รัตนมณี

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

UNDERSTANDING RISK FACTORS OF THE ANNUAL DISCLOSURE (FORM 56-1) IN
DATA VISUALIZATION

Miss Kingkanok Rattanamanee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science Program in Information Technology in Business

Faculty of Commerce and Accountancy

Chulalongkorn University

Academic Year 2009

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเข้าใจปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี
(แบบ 56-1) โดยการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์

โดย

นางสาวกิงกนก รัตนมณี

สาขาวิชา

เทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ

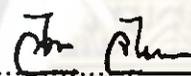
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

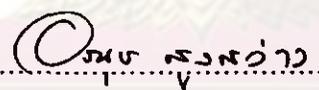
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรนุช สูงสว่าง

คณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับ
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีคณะพาณิชย์ศาสตร์และ
การบัญชี
(รองศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ ต้นละมัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.วัชรา จันทาทับ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรนุช สูงสว่าง)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ปริญดา มณีโรจน์)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(อาจารย์ ดร.จารุณี วงศ์ลิปิยะรัตน์)

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กึ่งนก รัตนมณี : การเข้าใจปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) โดยการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์. (UNDERSTANDING RISK FACTORS OF THE ANNUAL DISCLOSURE (FORM 56-1) IN DATA VISUALIZATION) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรนุช สูงสว่าง, 120 หน้า.

งานวิจัยนี้พัฒนารายงานปัจจัยเสี่ยงและข้อมูลที่เกี่ยวข้องในรูปแบบจินตทัศน์เพื่อเป็นอีกทางเลือกหนึ่งแทนการรายงานปัจจัยเสี่ยงแบบบรรยายเป็นตัวอักษรในรายงานข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) โดยรวบรวมข้อมูลปัจจัยเสี่ยงและข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากหัวข้อปัจจัยเสี่ยงและหัวข้ออื่นๆในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปีและข้อมูลทั่วไปที่เปิดเผยมต่อสาธารณชนนำมาจัดทำในรูปแบบใหม่และจัดให้อยู่ในรูปแบบแสดงความสัมพันธ์เป็นลำดับดังนี้ (1) พันธกิจและนโยบายของกิจการ (2) ปัจจัยความเสี่ยง (3) สาเหตุและการบริหารความเสี่ยงแต่ละปัจจัย (4) ผลจากมาตรการบริหารความเสี่ยงแต่ละปัจจัยซึ่งเน้นการนำเสนอข้อมูลเป็นกราฟ และ (5) แผนผังประเมินความเสี่ยงของแต่ละปัจจัยเสี่ยงหลังจากการใช้มาตรการบริหารความเสี่ยงของกิจการ ซึ่งทำให้ทราบว่าสถานะภาพของความเสี่ยงหลังจากการบริหารความเสี่ยง

จากการสำรวจความคิดเห็นของนิสิตปริญญาโทของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 350 คนโดยใช้แบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยรายงานสองชุดคือ ชุดแรกรายงานข้อมูลความเสี่ยงรูปแบบจินตทัศน์ข้างต้น อีกชุดหนึ่งเป็นรายงานปัจจัยเสี่ยงรูปแบบที่ใช้อยู่ปัจจุบันพร้อมข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้รายงานสองแบบมีเนื้อหาเท่ากันพร้อมคำถามเพื่อประเมินรายงานสองรูปแบบในสี่มุมมอง (1) การรวบรวมข้อมูลที่มีรายละเอียดอันเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงไว้ด้วยกัน (2) ความน่าสนใจในการนำเสนอ (3) การเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดี และ (4) การสามารถจดจำข้อมูลผลจากมาตรการบริหารความเสี่ยง และการจดจำได้อย่างเป็นเหตุผลในภาพรวม ผลการวิจัยแสดงว่าการนำเสนอข้อมูลความเสี่ยงด้วยรูปแบบจินตทัศน์ ดีกว่าการนำเสนอแบบปัจจุบันทั้งสี่มุมมองข้างต้น นอกจากนี้ ปรากฏว่าในบรรดาผู้ตอบคำถามทั้งสี่กลุ่มมีเพียงกลุ่มเดียว คือผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานด้านการบัญชีหรือการเงินแต่เคยเรียนบัญชีหรือการเงินเข้าใจการนำเสนอความเสี่ยงแบบปัจจุบันดีกว่าแบบจินตทัศน์

สาขาวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ ลายมือชื่อนิสิต กึ่งนก รัตนมณี
ปีการศึกษา 2552 ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก..... อ.อรนุช สูงสว่าง.

5081756526 : MAJOR INFORMATION TECHNOLOGY IN BUSINESS

KEYWORDS : THE ANNUAL DISCLOSURE (FORM 56-1) / DATA VISUALIZATION / UNDERSTANDING

KINGKANOK RATTANAMANEE: UNDERSTANDING RISK FACTORS OF THE ANNUAL DISCLOSURE (FORM 56-1) IN DATA VISUALIZATION. THESIS
ADVISOR: ASST. PROF. ORANUJ SOONGSWANG, Ph.D., 120 pp.

This research developed the visualization report of risk factors and related information as one of the alternative for the current risk-factor description report in the annual disclosure (Form 56-1). The risk and related information were collected from the risk factor section, the other parts of the annual disclosure, and the other available data for the public. Then, these information were redesigned and arranged to present their relations in this sequence: (1)firm missions and policies (2)risk factors (3)cause and risk management (4)the result of risk management criteria for each risk factor, and(5) risk assessment chart showing the changing status of each risk factor before and after risk management. Also, it showed both in overview and details.

The opinion survey of 350 master degree students at the Chulalongkorn Business School was conducted by using the questionnaire. This questionnaire was consisted of two sets: the above visualization report of risk factors and the current report of risk factors with the additional information and their identified sources. Such that both types of reports had the equal information content. The participants were asked to evaluate both types of reports in the following aspects: (1)the overview and details of risk factor information (2)the interesting of report displays (3)the strong metaphor of risk factors, and (4)the capability to recall the risk management criteria and rationality recall overview. The findings are that the visualization display is much better in all of the four aspects. Furthermore, only one of four participant groups, that is the group of no working experience in accounting or finance but taken the accounting or finance course (s) at Bachelor degree level, understand the current risk factor report more easily than the visualization report.

Field of Study :Information Technology in Business

Student's Signature Kingkanok

Academic Year : 2009

Advisor's Signature Oranuj Soongswang

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความเมตตากรุณาเป็นอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.อรนุช สูงสว่าง ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้ทั้งคำปรึกษาแนะนำ และชี้แนะแนวทางในการเขียน การวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความยากลำบากมาโดยตลอด และยังได้รับความกรุณาจาก ศาสตราจารย์ ดร.อุทัย ตันละม้าย ที่ได้ช่วยให้คำแนะนำต่างๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ และที่สำคัญวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ หากไม่ได้รับความกรุณาจากคณาจารย์ในหลักสูตรทุกท่านที่ได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ต่างๆ แก่ผู้วิจัย อีกทั้งคณะกรรมการสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์ ซึ่งให้โอกาสผู้วิจัยได้ทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จ ลุล่วง ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ บิดา มารดา ญาติพี่น้อง และเพื่อนร่วมรุ่นทุกคนที่ให้กำลังใจตลอดเวลา รวมทั้งเจ้าหน้าที่ห้องหลักสูตรทุกท่านที่ได้ให้ทั้งความช่วยเหลือและให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
บริบทของปัญหา.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
วิธีการดำเนินงานวิจัย.....	7
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงและการประเมินปัจจัยเสี่ยง.....	10
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยปัจจัยเสี่ยง.....	15
งานวิจัยและบทความเกี่ยวกับการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์.....	16
การรับรู้และเข้าใจ.....	23
ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้.....	23
งานวิจัยเกี่ยวกับความเข้าใจจินตทัศน์.....	25
สมมติฐานการวิจัย.....	28
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	33

	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	34
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47
คำอธิบายเกี่ยวกับตัวแปร.....	48
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
เกณฑ์เทียบระดับความคิดเห็น.....	48
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา.....	51
• ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	51
• ผลการแสดงความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อรูปแบบการ นำเสนอความเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1).	55
• ผลการเข้าใจความเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	63
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการศึกษา.....	66
• ผลการวิเคราะห์สมมติฐานที่ 1 ผู้ใช้รายงานปัจจัยเสี่ยงมีความคิดเห็น ในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์ ดีกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร.....	66
• ผลการวิเคราะห์สมมติฐานที่ 2 การนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้วย รูปแบบจินตทัศน์จะช่วยให้ผู้ใช้รายงานปัจจัยเสี่ยงสามารถเข้าใจความ เสี่ยงได้ดีกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษรหรือไม่.....	78
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	81
สรุปผลการวิจัย.....	81
อภิปรายผลผลการวิจัย.....	84
ข้อเสนอแนะงานวิจัย.....	86
รายการอ้างอิง.....	87
ภาคผนวก.....	92
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม.....	93
ภาคผนวก ข การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยประชากรกลุ่มเดียว.....	107
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	120

สารบัญญัตราสาร

ตารางที่		หน้า
2.1	ปัจจัยเสี่ยงจำแนกตามที่มา.....	11
2.2	ปัจจัยเสี่ยงจำแนกตามปัจจัยเสี่ยง.....	11
2.3	ปัจจัยเสี่ยงจำแนกตามการบริหารความเสี่ยง.....	12
2.4	ปัจจัยเสี่ยงจำแนกตามความเกี่ยวข้องทางการเงิน.....	12
2.5	ปัจจัยเสี่ยงจำแนกตามข้อมูลในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1)..	13
4.1	จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศและอายุ.....	51
4.2	ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม แยกตามประเภทและระยะเวลาของ ประสบการณ์ทำงาน.....	52
4.3	ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามประเภทของประสบการณ์และ การศึกษาวิชาเกี่ยวกับบัญชีหรือการเงิน.....	53
4.4	จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประเภทของกลุ่ม ตัวอย่างที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน.....	54
4.5	จำนวนและค่าร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการ นำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์เปรียบเทียบกับการนำเสนอด้วยตัวอักษร.....	55
4.6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับความคิดเห็นด้านการเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดี.....	57
4.7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับความคิดเห็นด้านการจดจำข้อมูล.....	59
4.8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีต่อการนำเสนอความเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี(แบบ56-1)	60
4.9	จำนวนและค่าร้อยละของคะแนนความเข้าใจความเสี่ยงตามแบบแสดงรายการ ข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) โดยการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ เปรียบเทียบกับการนำเสนอด้วยตัวอักษร.....	64
4.10	ผลการทดสอบความแตกต่าง ระหว่างความคิดเห็นจากการนำเสนอข้อมูลที่มี รูปแบบแตกต่างกัน ของผู้ที่ไม่ม่มีประสบการณ์ทำงานแต่มีความรู้พื้นฐานด้าน บัญชีและการเงิน.....	67

ตารางที่		หน้า
4.11	ผลการทดสอบความแตกต่าง ระหว่างความคิดเห็นจากการนำเสนอข้อมูลที่มีรูปแบบแตกต่างกัน ของผู้ที่ไม่ประสบการณ์ทำงานและไม่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน.....	69
4.12	ผลการทดสอบความแตกต่าง ระหว่างความคิดเห็นจากการนำเสนอข้อมูลที่มีรูปแบบแตกต่างกัน ของผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานและมีรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน.....	71
4.13	ผลการทดสอบความแตกต่าง ระหว่างความคิดเห็นจากการนำเสนอข้อมูลที่มีรูปแบบแตกต่างกัน ของผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานแต่ไม่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน.....	74
4.14	ผลการทดสอบความแตกต่าง ระหว่างความเข้าใจความเสี่ยงที่นำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์ และความเข้าใจความเสี่ยงที่นำเสนอด้วยตัวอักษร.....	78

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	Visualization discovery process.....	18
2.2	กระบวนการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ สำหรับการวิจัยในครั้งนี้.....	19
2.3	ความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและผลกระทบของความเสี่ยง..	20
2.4	การนำเสนองบกระแสเงินสดในรูปแบบของจินตทัศน์.....	21
2.5	กรอบโครงสร้างแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาและวิจัยในครั้งนี้.....	27
2.6	การสรุปสมมติฐานที่ 1.....	30
2.7	การสรุปสมมติฐานที่ 2.....	31
3.1	การพัฒนาการนำเสนอความเสี่ยงโดยภาพรวม.....	35
3.2	การพัฒนาการนำเสนอความเสี่ยง.....	37
3.3	การพัฒนาการนำเสนอความเสี่ยง (ต่อ).....	38
3.4	การนำเสนอความเสี่ยงด้านทรัพยากรบุคคล.....	40
3.5	การนำเสนอความเสี่ยงจากคู่แข่ง.....	41
3.6	การนำเสนอความเสี่ยงจากสินค้าล้าสมัย.....	42
3.7	การนำเสนอความเสี่ยงจากนโยบายของบริษัทผู้ผลิต.....	43
3.8	การนำเสนอความเสี่ยงจากหนี้สูญ.....	44
3.9	การนำเสนอความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน.....	45
4.1	ผลสรุปการทดสอบสมมติฐานที่ 1.....	77
4.2	ผลสรุปการทดสอบสมมติฐานที่ 2.....	80

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

การวิเคราะห์การลงทุนในหลักทรัพย์ นักลงทุนต้องทราบถึงปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อการลงทุน ซึ่งมีความสำคัญต่อทิศทางตลาดหลักทรัพย์ หรือมีผลต่อราคาหุ้นที่อยู่ในความสนใจของนักลงทุน โดยปัจจัยเสี่ยงต่างๆ เหล่านี้ได้แก่ ปัจจัยเสี่ยงทางเศรษฐกิจ ในเรื่องของสภาพคล่องทางการเงิน อัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ปัจจัยเสี่ยงทางการเมืองโดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยการเมืองภายในประเทศ เนื่องจากรัฐบาลเป็นผู้กำหนดนโยบายต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยเสี่ยงอื่นๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อทางอ้อมต่อเศรษฐกิจได้อีกด้วย การวิเคราะห์การลงทุนในหลักทรัพย์โดยอาศัยปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น เป็นการวิเคราะห์โดยใช้ปัจจัยพื้นฐาน ซึ่งนอกเหนือจากที่กล่าวมา นักลงทุนจำเป็นต้องวิเคราะห์การลงทุนโดยอาศัยข้อมูลตัวเลข การเคลื่อนไหวของราคาหุ้น และมูลค่าการซื้อขายหุ้นในช่วงระยะเวลาหนึ่งๆ มาคาดคะเนแนวโน้มของหุ้นในอนาคต ประกอบกับการวิเคราะห์โดยใช้ปัจจัยพื้นฐานด้วย

จากข้อมูลที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ในสถานการณ์ทางเศรษฐกิจปัจจุบัน นักลงทุนต่างต้องตัดสินใจภายใต้ปัจจัยเสี่ยงนานัปการ เพราะปัจจัยเสี่ยงกับการลงทุนเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงจากกันไม่ได้ยาก การที่นักลงทุนจะสามารถอยู่กับปัจจัยเสี่ยงได้นั้น สิ่งจำเป็นก็คือการที่พวกเขาต้องหันมาทำความเข้าใจและปรับเปลี่ยนทัศนคติให้ถูกต้องว่าปัจจัยเสี่ยงของธุรกิจที่สนใจจะลงทุนคืออะไร เกิดจากอะไร และธุรกิจนั้นมีมาตรการควบคุมปัจจัยเสี่ยงเหล่านั้นได้อย่างไร

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเตรียมความพร้อมสำหรับการลงทุน นอกเหนือไปจากการรู้จักตลาดหลักทรัพย์ และกระบวนการซื้อขายแล้ว สิ่งสำคัญยิ่งอีกอย่างหนึ่งคือ การเข้าใจข้อมูลพื้นฐานที่จะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจซื้อขายหลักทรัพย์ ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลเบื้องต้นได้แก่ สภาพตลาดโดยรวม โดยดูจากทิศทางการเคลื่อนไหวของดัชนีราคาหุ้นและปริมาณการซื้อขาย การพิจารณาคุณภาพหุ้นรายตัว โดยดูจากราคา อัตราเงินปันผลตอบแทน ปริมาณหุ้นหมุนเวียน ผลประกอบการของบริษัทจดทะเบียน และภาวะตลาดของธุรกิจนั้นๆ ด้วย นอกจากนี้ยังมีปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในหลักทรัพย์อื่นๆ อีกได้แก่ ปัจจัยเสี่ยงทางเศรษฐกิจ เช่นสภาพคล่องทางการเงิน อัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ปัจจัยเสี่ยงทางการเมืองและกฎหมาย ซึ่งถือเป็นปัจจัยที่ธุรกิจต้องเผชิญอีกด้วย (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2545)

การเปิดเผยข้อมูลจึงเป็นช่องทางสำคัญที่จะช่วยให้ผู้ลงทุนเข้าใจธุรกิจของบริษัท และมีข้อมูลที่เพียงพอเพื่อประกอบการพิจารณาในการตัดสินใจซื้อหรือขายหลักทรัพย์ ทั้งยังช่วยให้การซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยุติธรรมแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยรูปแบบและวิธีการเปิดเผยข้อมูลนั้นอย่างน้อยควรมีการเปิดเผยข้อมูลที่มีเนื้อหาตามแบบที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ก.ล.ต.) กำหนด ซึ่งต้องให้ข้อเท็จจริงและคำอธิบายเชิงวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญได้อย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้ลงทุนเข้าใจการดำเนินงานและการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของบริษัท และต้องให้ข้อมูลเพียงพอที่จะทำให้ผู้ลงทุนประเมินปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญได้ (ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ, 2552; บรรษัทภิบาลแห่งชาติ, 2552)

การเปิดเผยปัจจัยเสี่ยงจัดว่าเป็นการเปิดเผยข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อมูลทางการเงิน โดยเป็นการรายงานปัจจัยเสี่ยงขององค์กร เพื่อเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะให้ได้รับรู้ถึงปัจจัยเสี่ยงและการบริหารจัดการขององค์กร (Lajili and Zeghal, 2005) ซึ่งกลุ่มของผู้ใช้รายงานปัจจัยเสี่ยงมีความหลากหลาย เพราะเป็นนักลงทุนทั่วไปที่อาจมีความแตกต่างกันทั้งในด้านของความรู้และประสบการณ์ ดังนั้นเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดในการตัดสินใจ นักลงทุนต้องรับรู้และเข้าใจปัจจัยเสี่ยงได้จึงสามารถตัดสินใจบนพื้นฐานของปัจจัยเสี่ยงได้ (Haimes, 1998) ในปัจจุบันมีการเปิดเผยปัจจัยเสี่ยงไว้หลายแห่ง ทั้งในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) รายงานทางการเงินรวมถึงคำอธิบายและการวิเคราะห์ของผู้บริหาร ซึ่งบริษัทจะเปิดเผยปัจจัยเสี่ยงประเภทต่างๆ เช่นปัจจัยเสี่ยงด้านตลาด ปัจจัยเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ปัจจัยเสี่ยงด้านคู่แข่ง เป็นต้น โดยแสดงอยู่ภายใต้หัวข้อ 'ปัจจัยเสี่ยง' สำหรับรูปแบบในการเปิดเผยปัจจัยเสี่ยงยังไม่ได้กำหนดรูปแบบไว้ชัดเจนนัก มีเพียงข้อบังคับตามมาตรา 56 และมาตรา 199 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ รวมทั้งประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ และข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์ กำหนดให้บริษัทจดทะเบียนต้องนำส่งรายงานการเปิดเผยข้อมูลแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ต่อสาธารณชน ซึ่งในภาพรวมแล้วแบบแสดงรายการข้อมูลดังกล่าว จะครอบคลุมถึงลักษณะปัจจัยเสี่ยง เหตุการณ์ที่เป็นสาเหตุของปัจจัยเสี่ยง ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น แนวโน้มความเป็นไปได้ที่จะเกิดปัจจัยเสี่ยง และมาตรการรองรับปัจจัยเสี่ยง ซึ่งในคำอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรา 56 กล่าวว่า "วัตถุประสงค์สำคัญของหัวข้อปัจจัยเสี่ยง คือ เพื่อให้ผู้ลงทุนได้รับทราบปัจจัยเสี่ยงในการลงทุนที่สำคัญ และขณะเดียวกันก็ช่วยให้บริษัทสามารถใช้คุ้มครองตัวเองจากการถูกฟ้องร้อง หรือเรียกร้องจากผู้ลงทุน หากผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามที่คาดหมายไว้" บริษัทจึงควรเปิดเผยปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญให้ครบถ้วนและชัดเจน เพราะจะเป็นปัจจัยหนึ่งในการสร้างความน่าสนใจ รวมถึงการสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนอีกทั้งยังเป็นการ

เพิ่มความโปร่งใสให้กับรายงานทางการเงินอีกด้วย (คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2540) บริษัทที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้มีการพัฒนาการสื่อสารของตนเองอย่างต่อเนื่องโดยการเพิ่มจำนวนข้อมูลการเปิดเผยปัจจัยเสี่ยงของบริษัทและความคาดหวังของบริษัทที่มีต่อผลการดำเนินงานในอนาคต (นภวรรณ เชิดชูภูมิกุล, 2546)

แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) เป็นการแสดงข้อมูลพื้นฐานของบริษัทที่สำคัญต่อการตัดสินใจของผู้ลงทุน ซึ่งประกอบไปด้วยสามส่วน โดยส่วนแรกเป็นข้อมูลสรุปของบริษัทเกี่ยวกับลักษณะการประกอบธุรกิจ และผลการดำเนินงานของบริษัท ส่วนที่สองมีเนื้อหาเกี่ยวกับบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ ซึ่งประกอบไปด้วยหัวข้อปัจจัยเสี่ยง ลักษณะการประกอบธุรกิจ การประกอบธุรกิจของแต่ละสายผลิตภัณฑ์ การวิจัยและพัฒนา ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ โครงการในอนาคต ข้อพิพาททางกฎหมาย โครงสร้างเงินทุน การจัดการองค์กร การควบคุมภายใน รายการระหว่างกัน ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง ส่วนสุดท้ายเป็นเรื่องการรับรองความถูกต้องของข้อมูล โดยผู้ลงทุนสามารถศึกษาข้อมูลในแบบแสดงรายการข้อมูลดังกล่าวได้สะดวกขึ้น โดยดูได้จากเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แต่รูปแบบที่น่าเสียดายอยู่ในปัจจุบันนั้น มีความยาวมากเกินไป ทำให้ผู้ลงทุนไม่สนใจที่จะอ่าน ในขณะที่บทสรุปไม่ครอบคลุมเนื้อหาที่สำคัญเท่าที่ควร การจัดประเภทและตัวเลขของผลการดำเนินงานในแบบรายงานข้อมูลดังกล่าวบางครั้งไม่ตรงกับงบการเงิน ทำให้อ้างอิงเปรียบเทียบข้อมูลคลาดเคลื่อน (สุฎีกา รักประสูติ, 2551) ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จึงต้องการพัฒนารูปแบบในการนำเสนอข้อมูลให้เป็นแบบจินตทัศน์ โดยได้เริ่มศึกษาในเรื่องของการเปิดเผยข้อมูลปัจจัยเสี่ยงก่อนเป็นอันดับแรก

การรายงานถึงปัจจัยเสี่ยงในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ในปัจจุบันเป็นเพียงการรายงานถึงปัจจัยเสี่ยงด้วยตัวอักษรเพียงอย่างเดียว แต่เนื่องจากผู้ใช้รายงานมีความหลากหลายทั้งในด้านของการศึกษาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบัญชีหรือการเงิน และประสบการณ์ในการทำงาน ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงพัฒนารูปแบบของการรายงานปัจจัยเสี่ยงให้อยู่ในรูปแบบจินตทัศน์ ซึ่งมีลักษณะเป็นภาพหรือกราฟ ถือเป็นตัวเพิ่มความน่าเชื่อถือ ในการวิเคราะห์ และตัดสินใจ เนื่องจากความสามารถที่จะซึมซับและสื่อสารข้อมูลในรูปแบบของจินตทัศน์อาจจะมากกว่าการรายงานเป็นถ้อยคำหรือตัวหนังสือเพียงอย่างเดียว (Eve, 1984) คุณค่าของการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ คือช่วยให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเข้าใจข้อมูลและเอกสารเป็นจำนวนมากได้อย่างลึกซึ้ง แต่การนำเสนอข้อมูลในรูปแบบใดจึงจะเหมาะสมนั้นย่อมขึ้นอยู่กับประเภทของผู้ใช้ และประเภทของงานที่จะนำเสนอด้วย (Huang, Chen et al., 2006)

บริบทของปัญหา

แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ถือเป็นรายงานทางธุรกิจที่ถูกออกแบบมาเพื่อให้นักลงทุน ผู้บริหาร และนักวิเคราะห์ต่างๆ (Wales, 2003) โดยการนำเสนอรายงานทางธุรกิจนั้นผู้จัดทำเตรียมรายงานทางธุรกิจต่างมีความพยายามที่จะนำเสนอข้อมูลที่ซับซ้อนให้อยู่ในรูปแบบที่เข้าใจได้ง่ายเพื่อให้ผู้ใช้รายงานได้รับประโยชน์จากการใช้ข้อมูลเหล่านั้นให้มากที่สุด (Ware, 2004)

หนึ่งในเทคนิคการนำเสนอข้อมูลที่ใช้อยู่ คือ การนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ (Data Visualization) ซึ่งเป็นการแสดงข้อมูลในรูปแบบของ กราฟ แผนภูมิ หรือแผนภาพ เพราะเป็นวิธีที่สามารถนำเสนอข้อมูลให้มากที่สุดภายในเนื้อที่น้อยที่สุดโดยมีความเชื่อว่าข้อมูลจากภาพหรือกราฟจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจและเลือกวิธีปฏิบัติ หรือการตัดสินใจที่มีประสิทธิผลมากขึ้น การนำเสนอในรูปแบบจินตทัศน์สามารถแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของข้อมูลได้ โดยการนำเสนอข้อมูลที่มีการรวมกันของรูปภาพและตัวอักษร จะทำให้ได้รับประโยชน์ในการเข้าใจข้อมูลได้อย่างลึกซึ้ง และสามารถตัดสินใจประเด็นสำคัญที่จำเป็นต้องมีการอธิบายเพิ่มเติมได้ สิ่งที่ยากในการนำเสนอข้อมูล คือ การแสดงความสัมพันธ์และต่อเนื่องกันของข้อมูล (Cerrito, 2006) แต่การนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์นั้นช่วยให้เข้าใจข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงบ่อยๆ เช่นอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ หรืออัตราดอกเบี้ยได้อย่างถูกต้อง เนื่องจากสามารถแสดงให้เห็นถึงลักษณะของข้อมูลที่เปลี่ยนแปลง อีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้การนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ได้รับความนิยมคือ ความสามารถของคอมพิวเตอร์ได้มีการเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมากจึงทำให้การประมวลผลข้อมูลเพื่อแสดงเป็นภาพทำได้ง่ายและรวดเร็วยิ่งขึ้น ด้วยเหตุผลเหล่านี้ การนำเสนอข้อมูลจินตทัศน์จึงถูกนำมาใช้กับรายงานทางธุรกิจมากขึ้นในปัจจุบัน

ในการนำเสนอข้อมูลหากข้อมูลที่นำเสนอมีเฉพาะ ข้อความ ตัวเลขหรือตารางจะทำให้ผู้ใช้ข้อมูลรู้สึกเบื่อหน่ายและอาจสื่อความหมายให้เข้าใจได้ยาก ดังนั้นจึงนิยมใช้คอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการสร้างภาพกราฟิกเพื่อนำเสนอข้อมูล โดยเป้าหมายหลักของการศึกษาคือการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์คือ การหาวิธีที่จะนำเสนอข้อมูลให้ผู้ใช้เข้าใจได้ง่ายที่สุด ซึ่งวิธีที่จะใช้ในการนำเสนอข้อมูลนั้นมีมากมายหลายวิธี แต่การจะเลือกใช้วิธีนำเสนอแบบใดนั้น ขึ้นอยู่กับประเภทของข้อมูล เช่น ข้อมูลจำนวนประชากรในแต่ละปีนิยมนำเสนอด้วยแผนภูมิแท่ง ในขณะที่นิยมใช้แผนภูมิต้นไม้กับผังองค์กร เป็นต้น ซึ่งวิธีเหล่านี้อาจไม่ใช่วิธีที่ดีที่สุด ดังนั้นความท้าทายของการศึกษาด้านการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์คือการหาวิธีการนำเสนอข้อมูลเพื่อสร้างความเข้าใจให้กับผู้ใช้งานที่ดีกว่าวิธีการนำเสนอแบบเดิม

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษารูปแบบการรายงานปัจจัยเสี่ยงที่มีการเปิดเผยข้อมูลไว้แล้วในรายงานประจำปี และยังเป็นส่วนที่ได้รับความสนใจจากนักลงทุนอีกด้วย แต่จากการศึกษาแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ในปัจจุบัน พบว่าข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงและข้อมูลที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เช่น พันธกิจ และนโยบายของบริษัท ข้อมูลเกี่ยวกับผลประกอบการของบริษัท เป็นต้น ได้ถูกนำเสนอไว้ในหลายๆที่ด้วยกัน ซึ่งทำให้ยากต่อการเลือกหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาช่วยสนับสนุนข้อมูลปัจจัยเสี่ยง อีกทั้งรูปแบบของการรายงานปัจจัยเสี่ยงที่นำเสนออยู่นั้นจะเน้นแต่เนื้อหาของรายงานแต่ไม่ได้คำนึงถึงรูปแบบการนำเสนอรายงานเหล่านั้น ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้จึงทำการศึกษาในเรื่องการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงโดยการนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกันมารวมไว้ด้วยกันแล้วนำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์ ซึ่งนอกจากเป็นการเพิ่มองค์ความรู้ในด้านการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์แล้ว ยังเป็นประโยชน์ต่อนักลงทุนที่ต้องใช้รายงานเพื่อการเรียนรู้และการตัดสินใจต่อไป

การที่นักลงทุนจะตัดสินใจลงทุนหรือไม่ลงทุนในหลักทรัพย์นั้น ไม่ได้กำหนดอยู่ในขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้ เพราะการตัดสินใจลงทุนขึ้นอยู่กับระดับของการยอมรับปัจจัยเสี่ยงของนักลงทุนแต่ละคน การวิจัยครั้งนี้ต้องการทดสอบว่าการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์จะทำให้ผู้ใช้รายงานสามารถเข้าใจปัจจัยเสี่ยงได้ดีกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษรหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Objectives)

จากการที่ปัจจุบันนักลงทุนต่างต้องตัดสินใจภายใต้ปัจจัยเสี่ยงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นนักลงทุนจำเป็นต้องทำความเข้าใจปัจจัยเสี่ยงที่เกิดขึ้นจนสามารถประเมินปัจจัยเสี่ยงของธุรกิจ และสามารถตัดสินใจบนพื้นฐานของปัจจัยเสี่ยงได้ การวิจัยในครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อพัฒนารูปแบบของการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงและการบริหารปัจจัยเสี่ยงให้อยู่ในรูปแบบที่สามารถเข้าใจได้ง่าย
2. เพื่อทดสอบความเข้าใจปัจจัยเสี่ยงที่นำเสนออยู่ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) โดยเปรียบเทียบระหว่างการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้วยตัวอักษรกับการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้วยรูปแบบจินตทัศน์

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ได้ทำการศึกษาถึงปัจจัยเสี่ยงของบริษัทที่นำเสนออยู่ในรูปแบบของแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และงบการเงิน ซึ่งมีอยู่ในฐานข้อมูล SET smart ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลการเปิดเผยปัจจัยเสี่ยง

ปี 2551 และใช้ข้อมูลประกอบ เช่น งบการเงิน หมายเหตุประกอบงบการเงิน รายงานประจำปีของบริษัท ในช่วงปี 2547-2551 โดยพัฒนารูปแบบการนำเสนอให้มีลักษณะเป็นจินตทัศน์ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ให้สามารถเข้าใจข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้

ข้อจำกัดของการวิจัย

เนื่องจากแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ของบริษัทจดทะเบียน ไม่ได้มีการระบุว่าต้องเปิดเผยข้อมูลใดบ้าง จึงอาจมีข้อจำกัดเกิดขึ้นจากการที่แต่ละบริษัทไม่ได้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงอย่างครบถ้วน และข้อมูลบางส่วนอาจเป็นความลับทางการค้าซึ่งเมื่อเปิดเผยต่อสาธารณะแล้วอาจทำให้บริษัท เสียเปรียบในการแข่งขันทางธุรกิจเมื่อเทียบกับบริษัทคู่แข่งที่อยู่นอกตลาดหลักทรัพย์ เช่น กลยุทธ์การแข่งขัน นโยบายการผลิต แหล่งที่มาของเงินทุน เป็นต้น หรือเป็นข้อมูลที่อาจสร้างปัญหาในทางปฏิบัติให้แก่บริษัทได้ เช่น ความเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับผลกระทบต่อคดีความของบริษัท ซึ่งถือเป็นข้อจำกัดของการวิจัยในครั้งนี้

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้เข้าใจตรงกันระหว่างผู้วิจัยและผู้ที่เกี่ยวข้อง จึงกำหนดความหมายของคำจำกัดความของงานวิจัยดังนี้

1. การนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์

การนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ หมายถึงการนำรายงานปัจจัยเสี่ยงที่อยู่ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ซึ่งเป็นรายงานปัจจัยเสี่ยงที่อยู่ในรูปแบบของตัวอักษรมาพัฒนาให้อยู่ในรูปของภาพเพื่อใช้สื่อความหมายแทน

2. ข้อมูลปัจจัยเสี่ยง

ข้อมูลปัจจัยเสี่ยง หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงของธุรกิจซึ่งนำเสนออยู่ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ประกอบด้วยลักษณะปัจจัยเสี่ยง เหตุการณ์ที่เป็นสาเหตุของปัจจัยเสี่ยง ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และมาตรการรองรับปัจจัยเสี่ยง ตามข้อบังคับมาตรา 56 และมาตรา 199 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์

3. ความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน

ความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน หมายถึง ความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวกับบัญชีและการเงิน จนสามารถนำความเข้าใจไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้านบัญชีและการเงินได้ โดย

ความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงินอาจเกิดจากการศึกษาในสาขานี้โดยตรง หรือเกิดจากการทำงานด้านบัญชีและการเงินของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งอาจจะมีผลต่อการเข้าใจปัจจัยเสี่ยง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการนำเสนอข้อมูลในด้านต่างๆ ดังนี้

1. เพื่อนำรูปแบบการนำเสนอที่ได้มาเป็นเครื่องมือในการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงที่ช่วยผู้ใช้งายงานการเปิดเผยข้อมูล (แบบ 56-1) สามารถเข้าใจปัจจัยเสี่ยงที่เกิดขึ้นกับแต่ละบริษัทได้มากขึ้น และใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์และประเมินปัจจัยเสี่ยงของบริษัท ให้กับนักลงทุนภายนอก
2. เพื่อให้รูปแบบการนำเสนอที่ได้มาเป็นต้นแบบเกี่ยวกับภาพรายงานธุรกิจในเรื่องของปัจจัยเสี่ยงที่เป็นตัวแทนข้อมูลแบบสัญลักษณ์

วิธีการดำเนินงานวิจัย

ในการจัดเก็บข้อมูลขั้นต้นใช้การจัดเก็บข้อมูลเชิงสังเกตุจากแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ที่นำเสนอในตลาดหลักทรัพย์ แล้วนำมาพัฒนารูปแบบให้เป็นการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเข้าใจข้อมูลธุรกิจในเรื่องของปัจจัยเสี่ยงมากขึ้น แล้วพัฒนาแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงสำรวจ ซึ่งทำการทดสอบการเข้าใจปัจจัยเสี่ยงโดยใช้กลุ่มตัวอย่างแบบสะดวก นั่นคือ นิสิตระดับปริญญาโทบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขั้นตอนของการดำเนินงานวิจัย มีดังนี้

1. ศึกษาและทำความเข้าใจปัจจัยเสี่ยงของแต่ละบริษัทที่นำเสนออยู่ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) แสดงประกอบงบการเงินที่นำเสนอในตลาดหลักทรัพย์ พร้อมทั้งศึกษาการใช้เทคนิคการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ ในการนำเสนอข้อมูลรูปแบบต่างๆ และศึกษาทฤษฎีการรับรู้และเข้าใจภาพจากตำราและเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. วิจัยนำร่อง เพื่อพัฒนารูปแบบการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ ให้อยู่ในรูปแบบที่สามารถเข้าใจได้ง่าย โดยทำการพัฒนารูปแบบการรายงานปัจจัยเสี่ยงตามทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจ การวิจัยนำร่องนั้นเริ่มจากการออกแบบการนำเสนอรายงานปัจจัยเสี่ยงให้เป็นแบบจินตทัศน์แล้วนำไปสำรวจความคิดเห็นกับบุคคลทั่วไปที่ใช้รายงานว่ามีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงนั้นอย่างไร แล้วนำข้อเสนอแนะที่ได้รับมาพัฒนารูปแบบการนำเสนอต่อไป

3. พัฒนารูปแบบของการนำเสนอจากข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยนำร่อง โดยมีกรรวบรวมนโยบายของธุรกิจ และนโยบายของบริษัท มาแสดงประกอบการนำเสนอรายงานปัจจัยเสี่ยงด้วย โดยเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นนี้จะแบ่งการนำเสนอออกเป็น 4 ส่วน คือ พันธกิจและนโยบายของบริษัท สาเหตุและมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง ผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง และแผนผังประเมินปัจจัยเสี่ยง โดยนำข้อมูลทั้งหมดมารวบรวมแล้วนำเสนอไว้ในที่เดียวกันด้วยการยึดหลักการเชื่อมโยงข้อมูลมาจากการนำเสนอของกระแสเงินสด และในการแสดงแผนผังประเมินปัจจัยเสี่ยง จะเป็นการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับโอกาสที่จะเกิดและผลกระทบจากการเกิดปัจจัยเสี่ยงดังกล่าว ซึ่งการแสดงผลการประเมินปัจจัยเสี่ยงนั้นอ้างอิงมาจากการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดปัจจัยเสี่ยงและผลกระทบของปัจจัยเสี่ยง

4. นำรูปแบบที่เหมาะสมจากข้อ 3 และรูปแบบการนำเสนอแบบเดิมซึ่งเป็นตัวอักษรไปสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งในด้านรายละเอียดของข้อมูล ความน่าสนใจในการนำเสนอ การเป็นตัวแทนที่ดีของข้อมูล ซึ่งรายละเอียดของการเป็นตัวแทนที่ดีของข้อมูลคือ การแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของข้อมูล การแสดงให้เห็นการเปรียบเทียบข้อมูล แนวโน้มของข้อมูล การแสดงความเป็นเหตุเป็นผล การจับใจความสำคัญ การสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจลงทุน และยังมีการสำรวจความคิดเห็นด้านการจดจำข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผล และการจดจำข้อมูลผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยงด้วย นอกจากนี้ยังมีการทดสอบการเข้าใจปัจจัยเสี่ยงของกลุ่มตัวอย่างว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่อีกด้วย

5. นำความคิดเห็นที่ได้จากข้อ 4 มาทำการสรุปผลของการวิจัย ทั้งในเรื่องของความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบการนำเสนอ และเรื่องของการเข้าใจปัจจัยเสี่ยง ซึ่งจะได้กล่าวต่อไปในหัวข้อการสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย

ในการนำเสนอผลการวิจัยครั้งนี้ จะแบ่งประเด็นของการนำเสนอออกเป็น 5 บท ซึ่งในแต่ละบทจะมีรายละเอียดของการนำเสนอดังต่อไปนี้

บทที่ 2 เป็นการกล่าวถึงแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ อันประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงและการประเมินปัจจัยเสี่ยง งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยปัจจัยเสี่ยง งานวิจัยและบทความเกี่ยวกับการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ รวมถึงแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องการรับรู้และเข้าใจ

สำหรับในบทที่ 3 จะอธิบายถึงวิธีการดำเนินงานวิจัย ซึ่งประกอบด้วย ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อทดสอบความคิดเห็นและความเข้าใจของผู้ใช้ รายงานโดยแบ่งออกเป็นสองขั้นตอน คือการพัฒนารูปแบบการนำเสนอปัจจัยเสี่ยง และการพัฒนาแบบสอบถาม นอกจากนี้ยังมีการกล่าวถึงวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล และเกณฑ์เทียบระดับความคิดเห็น

ส่วนบทที่ 4 เป็นบทที่จะกล่าวถึง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตั้งแต่การวิเคราะห์ข้อมูล พื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม รวมถึงการวิเคราะห์ความเข้าใจปัจจัยเสี่ยงที่มีต่อรูปแบบการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) นอกจากนี้ยังมีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในกลุ่มตัวอย่างเพื่อทดสอบสมมติฐานของการศึกษาอีกด้วย

บทที่ 5 เป็นการอธิบายถึงการสรุปผลที่ได้จากการวิจัยเรื่องการเข้าใจปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) โดยการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ทั้งหมด และนำเสนอการอภิปรายผลการวิจัย รวมถึงแสดงข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้

ภายหลังจากการศึกษา ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา บริบทของปัญหา วัตถุประสงค์ ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัยเรื่องการเข้าใจปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) โดยการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ รวมถึงวิธีการดำเนินงานวิจัยในบทนี้แล้ว ผู้วิจัยจึงได้รวบรวมและสรุปผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2 ต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำหรับเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วยหัวข้อหลักๆ ดังต่อไปนี้ แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงและการประเมินปัจจัยเสี่ยง งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยปัจจัยเสี่ยง ข้อมูลงานวิจัย และบทความเกี่ยวกับการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ รวมถึงเรื่องของการรับรู้และเข้าใจ

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงและการประเมินปัจจัยเสี่ยง

ปัจจัยเสี่ยงเป็นปัจจัยสำคัญที่อยู่คู่กับการลงทุนหรือการดำเนินธุรกิจเสมอ นอกจากนี้ปัจจัยเสี่ยงทางธุรกิจจะอยู่คู่กับโอกาสในการสร้างผลตอบแทนหรือผลกำไรให้กับธุรกิจ ตามคำกล่าวที่ว่า “High Risk, High Return” กล่าวคือ ยิ่งมีปัจจัยเสี่ยงมากเท่าไร ก็มีโอกาสที่จะได้รับผลตอบแทนมากเท่านั้น แต่จะต้องมีการบริหารให้ปัจจัยเสี่ยงและผลตอบแทนมีความสมดุลกัน (Lam, 2003) โดยปัจจัยเสี่ยง (Risk) นั้นหมายถึง เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตและมีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรทั้งในทางกลยุทธ์ การปฏิบัติงาน และการเงิน (Committee of Sponsoring Organizations of Treadway Commission, 2003 หรือ COSO)

ปัจจัยเสี่ยงทางธุรกิจอาจมีมากมายหลายประเภทด้วยกัน ทั้งปัจจัยเสี่ยงจากเศรษฐกิจ สังคม การเมือง หรือปัจจัยเสี่ยงจากการดำเนินงานของธุรกิจเอง แต่ความเป็นจริงแล้วทุกองค์กรจะเผชิญกับปัจจัยเสี่ยงในการดำเนินงานอยู่เป็นปกติในทุกๆ แห่ง ซึ่งปัจจุบันอาจจะดำเนินงานอยู่ภายใต้สถานการณ์ความไม่แน่นอนมากมาย และอาจไม่สามารถคาดการณ์ได้ ดังนั้น การจัดจำแนกปัจจัยเสี่ยงออกเป็นหมวดหมู่ต่างๆ จึงเป็นสิ่งสำคัญและสามารถทำได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับลักษณะการดำเนินงานและดุลยพินิจของผู้บริหารของแต่ละองค์กร ซึ่งจะทำให้มุมมองในการจัดแบ่งนั้นแตกต่างกันออกไป จากการศึกษาตำราเรียน และผลงานวิจัยมานั้น ทำให้เห็นว่าการจัดจำแนกปัจจัยเสี่ยง สามารถแบ่งประเภทต่างๆตามหลักเกณฑ์และมุมมองที่แตกต่างกันได้แก่ การจำแนกตามที่มา การจำแนกตามปัจจัยเสี่ยง การจำแนกตามการบริหารปัจจัยเสี่ยง และการจำแนกตามความเกี่ยวข้องทางการเงิน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยเสี่ยงจำแนกตามที่มา โดยจะยึดหลักว่าปัจจัยเสี่ยงนั้นเกิดขึ้นจากการประกอบธุรกิจหรือไม่ หากเป็นปัจจัยเสี่ยงที่เกิดขึ้นและเกี่ยวข้องโดยตรงกับการประกอบธุรกิจองค์กรก็จะสามารถควบคุมได้ แต่ถ้าหากปัจจัยเสี่ยงนั้นอยู่นอกเหนือการควบคุม ไม่ได้เกิดจากการประกอบ

ธุรกิจจะถือว่าไม่ใช่ปัจจัยเสี่ยงในการประกอบธุรกิจ (Sadgrove, 1996) โดยแบ่งประเภทปัจจัยเสี่ยงได้ดังต่อไปนี้

ประเภทปัจจัยเสี่ยง	รายละเอียด
1. ปัจจัยเสี่ยงที่ไม่เกิดจากการประกอบธุรกิจ (Non-Entrepreneurial Risk)	เป็นปัจจัยเสี่ยงที่องค์กรไม่สามารถควบคุมได้ แต่สามารถป้องกันได้ด้วยการทำประกันกับบริษัทต่างๆ เช่น ปัจจัยเสี่ยงจากไฟไหม้ ปัจจัยเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ ปัจจัยเสี่ยงจากการโจรกรรม เป็นต้น
2. ปัจจัยเสี่ยงที่เกิดจากการประกอบธุรกิจ (Entrepreneurial Risk)	เป็นปัจจัยเสี่ยงที่องค์กรสามารถลดปัจจัยเสี่ยงได้ด้วยการบริหารปัจจัยเสี่ยงที่ดี เช่น ปัจจัยเสี่ยงจากการสร้างโรงงานใหม่ ปัจจัยเสี่ยงจากการซื้อธุรกิจ ปัจจัยเสี่ยงจากการขายผลิตภัณฑ์ใหม่

ตารางที่ 2.1: แสดงปัจจัยเสี่ยงจำแนกตามที่มา

2. ปัจจัยเสี่ยงจำแนกตามปัจจัยเสี่ยง ซึ่งจะระบุปัจจัยเสี่ยงที่เป็นเหตุก่อให้เกิดปัจจัยเสี่ยง เช่น วัฒนธรรมองค์กร เทคโนโลยี เศรษฐกิจการเมือง เป็นต้น จากการศึกษาถึงการสื่อสารปัจจัยเสี่ยงที่นำเสนอทางรายงานประจำปีเพื่อวิเคราะห์คุณภาพการเปิดเผยปัจจัยเสี่ยงของบริษัทจดทะเบียน จึงสามารถจำแนกปัจจัยเสี่ยงออกเป็นสามประเภท (Beretta and Bozzolan, 2004) ดังนี้

ประเภทปัจจัยเสี่ยง	รายละเอียด
1. ปัจจัยเสี่ยงด้านกลยุทธ์ของบริษัท (Company Strategy Risk)	ปัจจัยเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดกลยุทธ์ต่างๆขององค์กร เช่น ปัจจัยเสี่ยงจากคู่แข่ง ปัจจัยเสี่ยงจากสินค้าล้าสมัย เป็นต้น
2. ปัจจัยเสี่ยงตามลักษณะการดำเนินงาน (Company Characteristics Risk)	ปัจจัยเสี่ยงที่เกิดจากการดำเนินงานขององค์กร เช่น ปัจจัยเสี่ยงจากโครงสร้างทางการเงิน ปัจจัยเสี่ยงจากโครงสร้างองค์กร ปัจจัยเสี่ยงทางด้านเทคโนโลยี ปัจจัยเสี่ยงทางการจัดการ ปัจจัยเสี่ยงจากกระบวนการทางธุรกิจ
3. ปัจจัยเสี่ยงจากสภาพแวดล้อมของบริษัท (Environment around the company Risk)	ปัจจัยเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมขององค์กร ได้แก่ ปัจจัยเสี่ยงจากภาวะอุตสาหกรรม ปัจจัยเสี่ยงจากกฎระเบียบข้อบังคับ และปัจจัยเสี่ยงจากสภาพแวดล้อมทั่วไป เช่น นโยบายรัฐบาล เศรษฐกิจ สังคม เป็นต้น

ตารางที่ 2.2: แสดงปัจจัยเสี่ยงจำแนกตามปัจจัยเสี่ยง

3. ปัจจัยเสี่ยงจำแนกตามการบริหารความเสี่ยง โดยการบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือการบริหารจัดการที่มีคุณค่า และเป็นองค์ประกอบหลักที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งของการกำกับดูแลกิจการที่ดี (ไพร์ส วอเตอร์เฮาส์ คูเปอร์ส, 2546) เพื่อให้การจัดประเภทปัจจัยเสี่ยงเหมาะสมและครอบคลุมโดยภาพรวม จึงได้แสดงรายละเอียดของปัจจัยเสี่ยงออกเป็นสามประเภท (สันติ ธิรพัฒน์, 2544) ดังนี้

ประเภทปัจจัยเสี่ยง	รายละเอียด
1. ปัจจัยเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk)	ปัจจัยเสี่ยงอันเกิดจากขาดระบบงานและการควบคุมที่ดีพอ ความผิดพลาดในการทำงานของพนักงานหรือการจัดการที่ล้มเหลวจนเกิดความสูญเสียแก่บริษัท
2. ปัจจัยเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk)	ปัจจัยเสี่ยงอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าหลักทรัพย์หรือพันธะสัญญาที่บริษัททำไว้ในปัจจุบัน เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยอัตราแลกเปลี่ยน และราคาหลักทรัพย์
3. ปัจจัยเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ (Credit Risk)	ปัจจัยเสี่ยงอันเกิดจากการที่คู่สัญญาไม่สามารถทำตามข้อตกลงที่ได้ทำไว้กับทางบริษัทได้ เนื่องจากขาดความสามารถทางการเงิน ซึ่งจะส่งผลเสียต่อบริษัทในที่สุด

ตารางที่ 2.3: แสดงปัจจัยเสี่ยงจำแนกตามการบริหารปัจจัยเสี่ยง

4. ปัจจัยเสี่ยงจำแนกตามความเกี่ยวข้องทางการเงิน โดยจากการศึกษารายงานปัจจัยเสี่ยงของบริษัทจดทะเบียนของประเทศแคนาดา จำนวน 300 บริษัท (Lajili and Zeghal, 2005) จึงทำให้เกิดมุมมองในการแบ่งประเภทปัจจัยเสี่ยงออกเป็นสองประเภทใหญ่ดังนี้

ประเภทปัจจัยเสี่ยง	รายละเอียด
1. ปัจจัยเสี่ยงทางการเงิน (Financial Risk)	ปัจจัยเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน ปัจจัยเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย ปัจจัยเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ เป็นต้น
2. ปัจจัยเสี่ยงที่ไม่ใช่ทางการเงิน (Non-Financial Risk)	ปัจจัยเสี่ยงทางธุรกิจ ปัจจัยเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ปัจจัยเสี่ยงด้านกฎ ระเบียบ นโยบายรัฐบาล ปัจจัยเสี่ยงด้านสถานะแวดล้อมทั่วไป ปัจจัยเสี่ยงด้านวัตถุดิบ ปัจจัยเสี่ยงด้านเทคโนโลยี เป็นต้น

ตารางที่ 2.4: แสดงปัจจัยเสี่ยงจำแนกตามความเกี่ยวข้องทางการเงิน

จากข้างต้นจะเห็นได้ว่า การจำแนกปัจจัยเสี่ยง ขึ้นอยู่กับมุมมองแต่ละด้านและมีหลายระดับ โดยจากการศึกษาแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ที่แสดงประกอบงบการเงินที่นำเสนอในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในปี 2551 ของแต่ละบริษัทในทุกกลุ่มอุตสาหกรรมพบว่าสามารถจำแนกปัจจัยเสี่ยงออกเป็นห้าประเภทดังนี้

ประเภทปัจจัยเสี่ยง	รายละเอียด
1. ปัจจัยเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk)	ปัจจัยเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ แผนดำเนินงาน เช่น ปัจจัยเสี่ยงจากคู่แข่ง และปัจจัยเสี่ยงจากความต้องการของลูกค้ามีการเปลี่ยนแปลง
2. ปัจจัยเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk)	ปัจจัยเสี่ยงที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานของธุรกิจตามปกติ เช่น ปัจจัยเสี่ยงในกระบวนการปฏิบัติงาน ปัจจัยเสี่ยงในการถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย และปัจจัยเสี่ยงจากบุคลากร
3. ปัจจัยเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk)	ปัจจัยเสี่ยงในการบริหารเงิน เช่นปัจจัยเสี่ยงจากการปรับตัวของอัตราดอกเบี้ย ปัจจัยเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน ปัจจัยเสี่ยงด้านเครดิต
4. ปัจจัยเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ (Compliance Risk)	ปัจจัยเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับต่างๆ
5. ปัจจัยเสี่ยงด้านสารสนเทศ (Information Risks)	ปัจจัยเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี ปัจจัยเสี่ยงในการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ

ตารางที่ 2.5: แสดงปัจจัยเสี่ยงจำแนกตามข้อมูลในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1)

การบริหารปัจจัยเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร (Enterprise Risk Management หรือ ERM) หมายถึง กระบวนการที่เกิดจากความร่วมมือของคณะกรรมการบริษัท ผู้บริหาร และพนักงานทุกคนในองค์กร ในการประยุกต์และวางแผนกลยุทธ์ทั่วทั้งองค์กร เพื่อระบุเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อหน่วยงานในองค์กร โดยจะมีการบริหารปัจจัยเสี่ยงจนถึงจุดที่ยอมรับได้ ด้วยความเชื่อมั่นที่สมเหตุสมผลว่าจะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission, 2003 หรือ COSO) การบริหารปัจจัยเสี่ยงได้รับการออกแบบเพื่อจัดการปัจจัยเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ซึ่งปัจจัยเสี่ยงที่ยอมรับได้ เป็นส่วนที่สำคัญอย่างหนึ่งของสภาพแวดล้อมภายในองค์กร และมีผลต่อการ

กำหนดกลยุทธ์ เพื่อนำไปดำเนินการให้องค์กรบรรลุเป้าหมายทั้งด้านผลตอบแทนและการเติบโต กลยุทธ์แต่ละแบบนั้นมีปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้องแตกต่างกัน ดังนั้นการบริหารปัจจัยเสี่ยงจึงช่วยผู้บริหารในการกำหนดกลยุทธ์ที่มีปัจจัยเสี่ยงที่องค์กรสามารถยอมรับได้ (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission, 2003 หรือ COSO) ทุกองค์กรย่อมดำเนินการอยู่ท่ามกลางปัจจัยเสี่ยงซึ่งสืบเนื่องมาจากปัจจัยทั้งภายนอกและภายใน ธุรกิจจึงจำเป็นที่จะต้องประเมินปัจจัยเสี่ยง เพื่อกำหนดและนำมาตรการควบคุมที่เหมาะสมและมีประสิทธิผลมาป้องกันเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าความเสียหายหรือความผิดพลาดจะไม่เกิดขึ้น หรือหากเกิดขึ้นก็จะอยู่ในระดับที่ไม่เป็นอันตรายหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ (ศุภมิตร เตชะมนตรีกุล, 2544)

การประเมินปัจจัยเสี่ยงเป็นหนึ่งในกระบวนการบริหารปัจจัยเสี่ยงและการควบคุมภายใน การประเมินปัจจัยเสี่ยงเป็นการจัดการควบคุมที่พิจารณาจากปัจจัยเสี่ยงที่พบในแต่ละองค์กร (อุษณา ภัทรมนตรี, 2543) ซึ่งการประเมินปัจจัยเสี่ยงนั้นทำโดยการวิเคราะห์และจัดระดับปัจจัยเสี่ยง โดยนิยมพิจารณาจากโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) ซึ่งหมายถึงโอกาสความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์ปัจจัยเสี่ยงนั้นจะเกิด และผลกระทบ (Impact) ซึ่งหมายถึง ความเสียหายที่จะเกิดจากเหตุการณ์ปัจจัยเสี่ยงนั้น แต่เนื่องจากการรายงานปัจจัยเสี่ยงในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ในปัจจุบันมีเพียงการเปิดเผยในเรื่องของสาเหตุของปัจจัยเสี่ยง ลักษณะของปัจจัยเสี่ยง มาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง และผลกระทบของปัจจัยเสี่ยง ตามข้อบังคับมาตรา 56 และมาตรา 199 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์เท่านั้น ไม่ได้ระบุถึงโอกาสที่จะเกิดปัจจัยเสี่ยง ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าการเปิดเผยตามข้อบังคับดังกล่าวเป็นการเปิดเผยให้กับบุคคลภายนอกองค์กรเท่านั้น ในการพัฒนารูปแบบการนำเสนอจึงครอบคลุมเฉพาะ สาเหตุของปัจจัยเสี่ยง ลักษณะของปัจจัยเสี่ยง มาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยงและผลกระทบของปัจจัยเสี่ยง โดยไม่ได้ครอบคลุมถึงโอกาสที่จะเกิดปัจจัยเสี่ยงนั้นด้วย

การเข้าใจปัจจัยเสี่ยงเพื่อวิเคราะห์ถึงโอกาสและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นว่ามากน้อยเพียงใด เป็นกระบวนการที่สำคัญและถือเป็นหัวใจในการตัดสินใจลงทุนที่เหมาะสม นักลงทุนควรมีการประเมินปัจจัยเสี่ยงเพื่อให้รู้เกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงของธุรกิจที่สนใจจะลงทุน ว่ามีปัจจัยเสี่ยงเรื่องอะไรบ้าง โดยในการประเมินปัจจัยเสี่ยงของธุรกิจนั้นจำเป็นต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับธุรกิจ รวมถึงพันธกิจ และนโยบายของบริษัทด้วย ซึ่งการพัฒนารูปแบบการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงได้มีการแสดงความเชื่อมโยงพันธกิจ และนโยบายของบริษัท กับการบริหารปัจจัยเสี่ยง เนื่องจากปัจจัยเสี่ยงเป็นอุปสรรคที่จะทำให้พันธกิจของบริษัทนั้นไม่ประสบผลสำเร็จ ดังนั้นจึงมีการกำหนดมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยงขึ้นมารองรับ เพื่อให้การดำเนินงานของบริษัทเป็นไปตามพันธกิจที่วาง

ไว้ ในการแสดงความเชื่อมโยงของข้อมูลนั้นได้แบ่งนโยบายของบริษัทออกเป็นนโยบายที่สำคัญ ซึ่งเป็นนโยบายที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนอยู่ในรายงานประจำปีของบริษัท โดยปัจจัยเสี่ยงที่เกิดขึ้นอาจมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อพันธกิจ ดังนั้นบริษัทจึงให้ความสำคัญและกำหนดนโยบายไว้อย่างชัดเจน ส่วนนโยบายอื่น ๆ นั้น ไม่ได้มีการระบุไว้ชัดเจนนัก อาจเป็นเพราะบริษัทยังไม่ได้สังเกตเห็นว่าปัจจัยเสี่ยงที่เกิดขึ้นมีความสำคัญและกระทบกับพันธกิจ จึงไม่ได้มีการกำหนดนโยบายไว้ให้ชัดเจน จากเหตุผลดังกล่าวจึงมีการจำแนกการบริหารปัจจัยเสี่ยงที่สอดคล้องกับนโยบายของบริษัทเอาไว้ ทั้งในส่วนของนโยบายที่สำคัญ และนโยบายอื่น ๆ อีกด้วย การบริหารปัจจัยเสี่ยงที่นำเสนอ นั้นจะประกอบไปด้วย สาเหตุและมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง ผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง เพื่อแสดงให้เห็นความสัมพันธ์กันของข้อมูล ซึ่งมีผลต่อความเข้าใจปัจจัยเสี่ยง โดยความเข้าใจดังกล่าวต้องอยู่ในระดับที่สามารถจะระบุว่าปัจจัยใดหรือเหตุการณ์ใด หากเกิดขึ้นแล้วมีผลกระทบต่อองค์กรอย่างไรบ้าง และองค์กรมีแนวทางการแก้ปัญหานั้นอย่างไร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยปัจจัยเสี่ยง

จากการศึกษาพฤติกรรมของนักลงทุนกับตลาดทุนที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของคุณภาพการเปิดเผยข้อมูล Bloomfield และ Wilks 2000 (อ้างถึงใน นภวรรณ เฑิดชูวุฒิกุล, 2546) ซึ่งพบว่า หากบริษัทที่มีคุณภาพการเปิดเผยที่ดี จะส่งผลให้นักลงทุนยินยอมที่จะซื้อหุ้นในราคาที่สูงกว่าบริษัทที่มีคุณภาพการเปิดเผยไม่ดี เพราะนักลงทุนต้องการข้อมูลที่ชัดเจน และไม่ต้องการที่จะเผชิญกับปัจจัยเสี่ยงเนื่องจากความไม่แน่นอนมากนัก นอกจากนี้ คุณภาพของการเปิดเผยข้อมูลยังมีผลกระทบโดยตรงต่อสภาพคล่องของบริษัทอีกด้วย เนื่องจากนักลงทุนเต็มใจที่จะซื้อหุ้นในราคาที่สูง และขายในราคาที่ต่ำกว่าบริษัทที่เปิดเผยข้อมูลไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักลงทุนหรือผู้ใช้ข้อมูล

การเปิดเผยปัจจัยเสี่ยงเป็นการสื่อสารข้อมูลให้แก่นักลงทุนอย่างหนึ่ง ซึ่งปัจจุบันต่างมีความต้องการข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะข้อมูลที่ไม่ใช่ตัวเลขทางการเงิน (Beretta and Bozzolan, 2004) นักลงทุนต่างต้องการให้มีการเปิดเผยปัจจัยเสี่ยงขององค์กรมากขึ้น เพื่อช่วยในการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ ให้สามารถทำได้ดีขึ้น (Solomon, Solomon et al., 2000) การเปิดเผยปัจจัยเสี่ยงไม่ใช่ข้อมูลทางการเงินแต่เป็นส่วนประกอบของรายงานทางการเงินอย่างหนึ่ง ซึ่งสามารถนำมาประกอบการตัดสินใจควบคู่ไปกับข้อมูลที่เป็นตัวเลขทางการเงินได้เป็นอย่างดี เพราะตัวเลขทางการเงินที่แสดงนั้นเป็นตัวเลขที่เกิดขึ้นในอดีต ซึ่งข้อมูลปัจจัยเสี่ยงนี้จะช่วยในการคาดการณ์ถึงผลการดำเนินงานในอนาคตได้

การเปิดเผยปัจจัยเสี่ยงของแต่ละองค์กรในปัจจุบันเป็นเพียงแค่การให้แนวทางในภาพรวมเท่านั้น ยังระบุไม่ชัดเจนว่าต้องเปิดเผยอะไรบ้าง มีปัจจัยเสี่ยงประเภทใดที่ต้องเปิดเผยและควรเปิดเผยอย่างไร ปัจจัยเสี่ยงนั้นจะสามารถวัดค่าด้วยวิธีใด และรูปแบบใดที่เหมาะสมสำหรับการรายงานปัจจัยเสี่ยง ฉะนั้นการเปิดเผยปัจจัยเสี่ยง ควรมีการพัฒนามาตรฐานการรายงานปัจจัยเสี่ยงเพิ่มขึ้น ซึ่งควรมีการรายงานปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของบริษัทและกิจกรรมในการบริหารปัจจัยเสี่ยงประกอบด้วย (Schrand and Elliott, 1998) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าแนวทางการเปิดเผยปัจจัยเสี่ยงส่วนใหญ่ยังเป็นไปด้วยความสมัครใจและยังไม่ระบุรูปแบบไว้อย่างชัดเจน (อลิศรา ผลาวรณณ์, 2547)

การสื่อสารข้อมูลเพื่อให้นักลงทุนเกิดความรู้ความเข้าใจในปัจจัยเสี่ยงจนสามารถประเมินปัจจัยเสี่ยงของธุรกิจได้ดีนั้น นอกจากรูปแบบในการเปิดเผยปัจจัยเสี่ยงจะเป็นปัจจัยในการสื่อสารข้อมูลแล้ว ประสบการณ์ของนักลงทุน และความรู้พื้นฐานของนักลงทุน ก็ยังเป็นปัจจัยในการสื่อสารข้อมูลอีกด้วย (ณัฐพร พันธุ์อุดม, วันชัย พิทักษ์กรรมณ์ และคณะ, 2549)

งานวิจัย และบทความเกี่ยวกับการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์

การสื่อสารหรือสื่อความหมายนั้นจำเป็นต้องอาศัยวิธีการ รูปแบบ และประเภทของการสื่อสารเป็นหลัก ซึ่งวิธีการสื่อสารนั้นแบ่งได้เป็นสามวิธี คือ การสื่อสารด้วยวาจา หรือ วจนภาษา (Oral Communication) เช่นการพูด การร้องเพลง เป็นต้น การสื่อสารที่ไม่ใช้วาจา หรือ อวจนภาษา (Nonverbal Communication) เช่น การใช้ท่าทาง ภาษามือ เป็นต้น และการสื่อสารด้วยการใช้จักขุสัมผัส หรือการเห็น (Visual Communication) เช่น ภาพ โปสเตอร์ เป็นต้น (Eyre, 1979) การนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ ก็ถือว่าเป็นการสื่อสารผ่านทางทรงมองเห็นอย่างหนึ่งด้วยเช่นกัน

การนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ โดยการใช้เทคโนโลยีมีอยู่หลากหลายรูปแบบ เช่น ดิจิทัลอิมเมจ (digital images) ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (geographical information) กราฟิกที่ใช้ติดต่อประสานงานกับผู้ใช้ (graphical user interfaces) ตารางและกราฟหลายมิติ (multidimensional tables and graphs) ภาพเสมือนจริง (virtual reality) ภาพสามมิติ (three-dimensional presentations) วิดีโอและภาพเคลื่อนไหว (videos and animation) และรูปแบบหลายมิติอื่นๆ (Turban, Rainer et al., 2005) แต่ในด้านของการนำเสนอข้อมูลส่วนใหญ่ที่นิยมใช้คือ กราฟ แผนภาพ หรือแผนภูมิ ซึ่งแผนภูมิธรรมดาที่ใช้กันทั่วไปจะมีอยู่ 3 ประเภท คือกราฟแท่ง กราฟเส้น และแผนภูมิวงกลม

การนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ในปัจจุบันมีความหลากหลายของการใช้งาน นอกเหนือไปจากการใช้งานทางด้านธุรกิจ เช่น การใช้แผนภูมิวงกลมเพื่อบรรยายการปันส่วนงบประมาณ หรือการใช้ภาพการไหลของข้อมูล (Data Flow Diagram) เพื่อบรรยายกระบวนการในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Newby, 2002) นอกจากนี้ยังมีการใช้คอมพิวเตอร์กราฟิกในงานด้านการจัดการองค์การอีกด้วย (Lehman, 1986)

ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน ทำให้สามารถสร้างคอมพิวเตอร์รุ่นใหม่ที่มีความสามารถในการคำนวณตัวเลขจำนวนมากเสร็จสิ้นภายในเวลาอันสั้นและเก็บข้อมูลได้เป็นจำนวนมาก คอมพิวเตอร์มีส่วนช่วยให้การทำงานง่ายขึ้น เช่นการเขียนรายงานและการวาดแผนภูมิ แต่การแสดงผลและการดึงดูดความสนใจของผู้ใช้ ต้องการมากกว่าแค่การเขียนรายงานและการสร้างแผนภูมิคร่าวๆเท่านั้น เนื่องจากวัตถุประสงค์ของแผนภูมิ คือการใช้เพื่อติดต่อสื่อสารทางความคิด ชนิดของแผนภูมิที่แตกต่างกัน บ่งบอกถึงการแสดงความหมายที่แตกต่างกัน ดังนั้นขั้นตอนที่สำคัญในการนำเสนอข้อมูลคือการเลือกชนิดของแผนภูมิให้ถูกต้องกับวัตถุประสงค์ในการนำเสนอ เพราะแผนภูมิเป็นตัวแสดงความสัมพันธ์ของธุรกิจ การเลือกรูปแบบที่ผิดพลาดอาจจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจผิดและจะทำให้ยากสำหรับการอธิบายให้เข้าใจ (Post and Anderson, 2003) ผู้ใช้งานสามารถเข้าใจข้อมูล และสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆบนพื้นฐานของเทคนิคการแสดงผลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ เพราะเมื่อรูปแบบจินตทัศน์ที่แสดงถูกต้อง ผู้ใช้งานก็สามารถตัดสินใจได้ถูกต้องและเร็วกว่า เมื่อมีข้อมูลสนับสนุนที่มากพอ (Brath and Peters, 2005)

การใช้ซอฟต์แวร์เพื่อสร้างรูปภาพกราฟิก มุ่งเน้นให้รูปภาพที่แสดงนั้นช่วยในการตัดสินใจ โดยการอ่านข้อมูลเชิงตัวเลข เนื่องจากข้อมูลส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของข้อมูลเชิงปริมาณ แต่มีบางซอฟต์แวร์สามารถนำแนวความคิด หรือมโนภาพที่อยู่ในรูปของข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นการวาดภาพจากตัวอักษร ซอฟต์แวร์ที่ช่วยในการสร้างรูปภาพนั้น จะทำการจัดระเบียบรูปร่างเรขาคณิต เช่น จุด เส้น วงกลม สี เหลี่ยมผืนผ้า ให้อยู่ในรูปที่สามารถแปลความหมายของข้อมูลนั้นให้เข้าใจได้ การนำเสนอข้อมูลจินตทัศน์นั้นช่วยเพิ่มประโยชน์ในงานทางด้านธุรกิจเป็นอย่างมาก ทั้งในเรื่องของการตัดสินใจทางธุรกิจ (Decision making) การจัดการองค์ความรู้ (Knowledge management) รวมถึงการวางแผนและบริหารกระบวนการทางธุรกิจ (Business performance management) (Russom May, 2000) เนื่องจากการอธิบายด้วยคำพูด หรือตัวอักษรอาจไม่เพียงพอ จึงมีความจำเป็นต้องใช้งานกราฟิกเข้าช่วยเพราะงานกราฟิกมีคุณสมบัติที่ดีหลายประการ ดังนี้

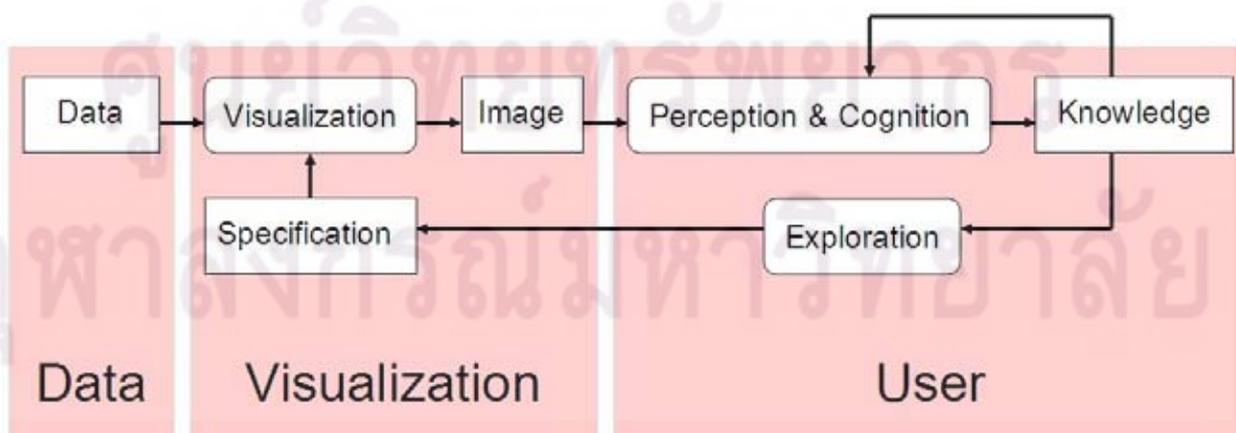
1. งานกราฟิกเข้าใจได้ง่าย เนื่องจากการเข้าใจภาพเป็นผลมาจากการรับรู้ทางสายตา ซึ่งมีงานจำนวนมากที่แสดงด้วยภาพจะทำให้เข้าใจถึงสิ่งที่ต้องการสื่อความหมายได้ง่าย

กว่าการอธิบายด้วยภาษาพูดและภาษาเขียน เพราะภาพกราฟิกมีความชัดเจน เรียบง่าย และสามารถเน้นจุดที่ต้องการได้ เช่น การใช้กราฟหรือแผนภูมิในการอธิบายถึงสัดส่วนรายได้ของบริษัท

2. งานกราฟิกดึงดูดความสนใจ งานกราฟิกมีความสะดุดตา น่าเชื่อถือ สามารถใช้สร้างความสำคัญ และทำให้ตระหนักถึงสิ่งที่ควรเอาใจใส่ จึงใช้ดึงดูดความสนใจได้ดีกว่าการบอกเล่า เช่น ในการนำเสนอข้อมูลยอดขายที่ต่ำกว่าเป้าหมายของบริษัทจะใช้งานกราฟที่มีสีสันสะดุดตาเพื่อเน้นให้เห็นถึงความสำคัญและตระหนักถึงสิ่งที่ควรเอาใจใส่ เป็นต้น

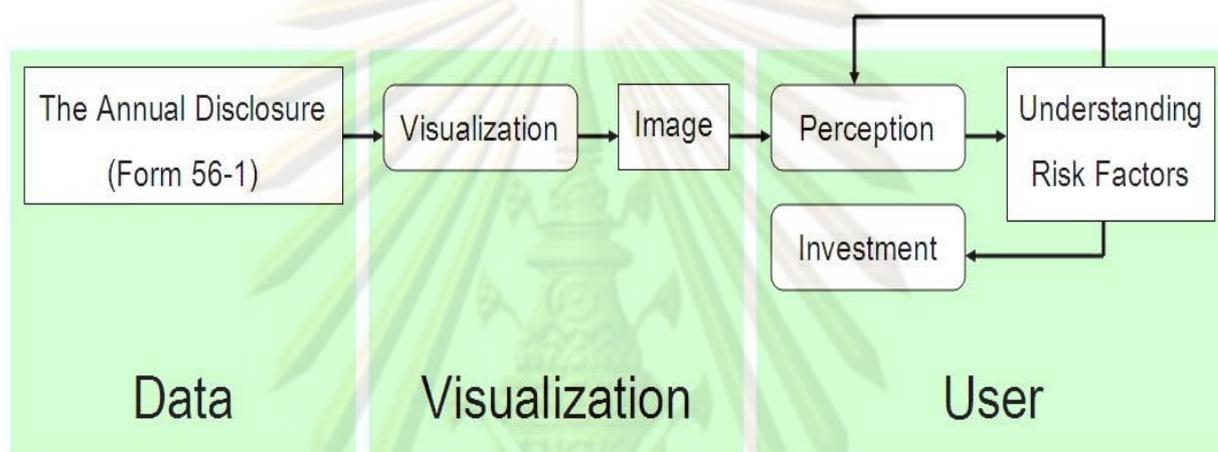
3. งานกราฟิกช่วยให้จดจำได้มากและรวดเร็ว เนื่องจากมนุษย์จะจำข้อมูลในลักษณะที่เป็นภาพได้ดีกว่าตัวเลขหรือข้อความ การประยุกต์ใช้งานกราฟิกในการนำเสนอข้อมูลจะช่วยให้ผู้ใช้ข้อมูลสามารถจดจำ และสรุปข้อมูลที่ได้รับได้เป็นอย่างดี เช่น การแสดงผลประกอบการของบริษัทในลักษณะของรูปภาพ หรือกราฟ

การนำเสนอระบบจัดการความรู้ความชำนาญด้วยรูปแบบจินตทัศน์เป็นอีกตัวอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงประโยชน์ของการใช้เทคนิคการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์เพื่อจัดการความรู้ความชำนาญให้แสดงออกมาในรูปแบบที่เข้าใจ และสามารถนำไปใช้ได้ง่าย (Huang, Chen et al., 2006) ซึ่งจากภาพที่ 2.1 เป็นกระบวนการในการจัดการองค์ความรู้เพื่อสร้างการรับรู้และเข้าใจ โดยจะแสดงให้เห็นถึงการแปลงข้อมูล (Data) ให้เป็นอิมเมจ (Image) จากการนำเทคนิคการแสดงผลข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ (Visualization) มาใช้เพื่อให้ผู้ใช้งานเกิดการรับรู้และเข้าใจ (Perception & Cognition) จนสามารถแปลงรูปภาพที่ได้รับให้อยู่ในรูปขององค์ความรู้ (Knowledge) ได้ โดยผู้ใช้งานจะนำองค์ความรู้ที่ได้รับมานั้นมาปรับปรุงให้ตัวตนสามารถสะท้อนเอกลักษณ์เฉพาะตนได้ดีขึ้น (Exploration) และสามารถระบุถึงความประสงค์ ความต้องการ (Specification) ในการสื่อสารข้อมูลจากการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ได้อีกด้วย

ภาพที่ 2.1: แสดง Visualization discovery process (Johnson, Moorhead et al., 2006)

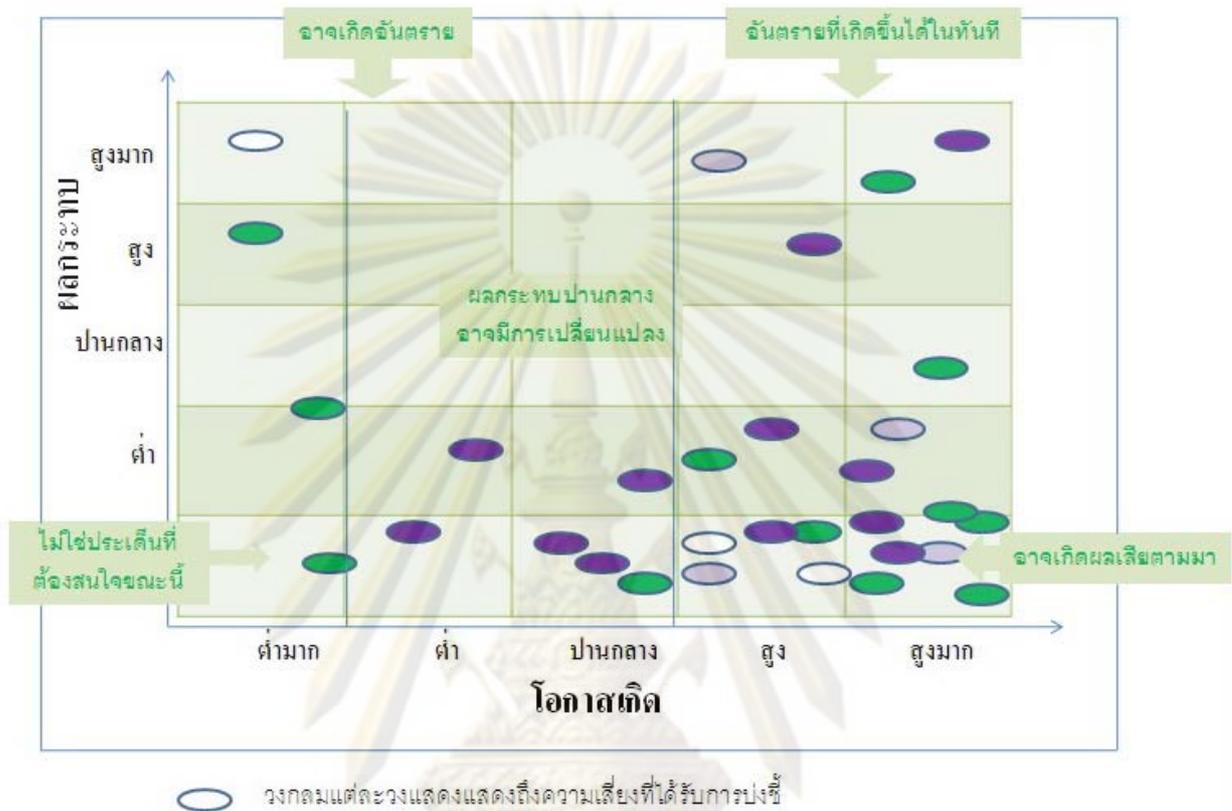
จากการนำเสนอระบบจัดการความรู้ความชำนาญด้วยรูปแบบจินตทัศน์ดังรูปที่ 2.1 ข้างต้น ทำให้เกิดแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงดังภาพที่ 2.2 โดยจะทำการแปลงข้อมูลซึ่งเป็นข้อมูลปัจจัยเสี่ยงที่นำเสนออยู่ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ให้อยู่ในรูปของอิมเมจ จากการนำเทคนิคการแสดงผลข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์มาใช้ เพื่อให้ผู้ใช้งานเกิดการรับรู้ และความเข้าใจในปัจจัยเสี่ยงที่นำเสนอ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุนในแต่ละธุรกิจ

ภาพที่ 2.2: แสดงกระบวนการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ สำหรับการวิจัยในครั้งนี้

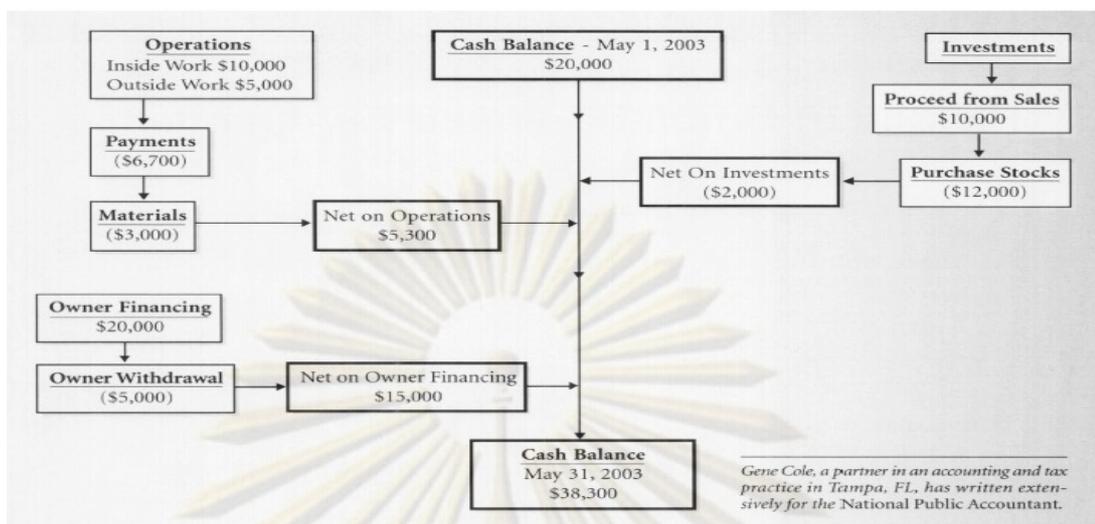
นอกเหนือไปจากการนำเสนอระบบจัดการความรู้ความชำนาญด้วยรูปแบบจินตทัศน์ข้างต้นแล้ว ในวงการธุรกิจนั้นก็ได้ออกมาถึงบทบาทของการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ด้วยเช่นกัน เช่น การนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ มาใช้ในการแสดงผลการประเมินปัจจัยเสี่ยงเพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดปัจจัยเสี่ยง และผลกระทบของปัจจัยเสี่ยงต่อองค์กร ซึ่งก่อให้เกิดระดับของปัจจัยเสี่ยงที่แตกต่างกันดังภาพที่ 2.3 โดยในแนวนอนของตารางจะเป็นการระบุถึงโอกาสที่จะเกิดปัจจัยเสี่ยงซึ่งจะมีระดับของโอกาสที่จะเกิดแตกต่างกันคือ ระดับต่ำมาก ระดับต่ำ ระดับปานกลาง ระดับสูง และระดับสูงมาก ส่วนแนวตั้งของตารางก็เป็นการระบุถึงผลกระทบของปัจจัยเสี่ยงในระดับต่ำมาก ระดับต่ำ ระดับปานกลาง ระดับสูง และระดับสูงมาก เช่นกัน จะเห็นได้ว่าปัจจัยเสี่ยงที่เกิดขึ้นมีหลากหลายแบบ เช่นปัจจัยเสี่ยงที่ไม่ใช่ประเด็นที่ต้องสนใจในขณะนี้ จะเป็นปัจจัยเสี่ยงที่มีโอกาสเกิดอยู่ในระดับต่ำมาก และมีผลกระทบอยู่ในระดับต่ำมากเช่นกัน ส่วนปัจจัยเสี่ยงอาจเกิดอันตราย จะเป็นปัจจัยเสี่ยงที่มีโอกาสเกิดอยู่ในระดับต่ำ แต่หากเกิดขึ้นจะมีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก ปัจจัยเสี่ยงที่เป็นอันตรายที่เกิดขึ้นได้ในทันที จะเป็นปัจจัยเสี่ยงที่มีโอกาสเกิดสูงมากและหากเกิดขึ้นจะมีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมากเช่นกัน และ

ปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดผลเสียตามมา คือปัจจัยเสี่ยงที่มีโอกาสเกิดสูงมาก แต่หากเกิดขึ้นแล้วจะมีผลกระทบกับองค์กรอยู่ในระดับต่ำมาก

ภาพที่ 2.3: แสดงความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดปัจจัยเสี่ยงและผลกระทบของปัจจัยเสี่ยง (ณัฐพร พันธุ์อุดม, วันชัย พิทักษ์ภรณ์ และคณะ, 2549)

นอกจากการนำรูปแบบของการเสนอข้อมูลจินตทัศน์มาใช้ในการแสดงผลการประเมินปัจจัยเสี่ยงแล้ว ยังมีการนำรูปแบบการเสนอข้อมูลจินตทัศน์มาใช้ในการแสดงงบกระแสเงินสดให้อยู่ในรูปแบบที่เข้าใจได้ง่าย แสดงให้เห็นถึงความเกี่ยวโยงและเป็นเหตุเป็นผลของข้อมูล เป็นอีกตัวอย่างหนึ่งซึ่งจะช่วยให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าใจรายละเอียดของงบกระแสเงินสดและเข้าใจถึงการใช้จ่ายเงินสดของธุรกิจได้ดีขึ้น ดังภาพที่ 2.4 ซึ่งจะแสดงให้เห็นว่า งบกระแสเงินสดเริ่มต้นจากเงินสดต้นงวด หักออกด้วยเงินสดจากกิจกรรมการลงทุน แล้วบวกกลับด้วยเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน และกิจกรรมการจัดหาเงิน จึงได้ยอดเงินสดสุทธิปลายงวด

ภาพที่ 2.4: แสดงการนำเสนอของกระแสเงินสดในรูปแบบของจินตทัศน์ (Cole, 2003)

จากรูปแบบการนำเสนอของกระแสเงินสดข้างต้น ทำให้เกิดแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงโดยยึดหลัก การเชื่อมโยงข้อมูลจากแหล่งข้อมูลหลายๆที่ นำมารวบรวมและจัดแสดงให้อยู่ในแผนภาพเดียวกัน เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเป็นเหตุเป็นผล และความต่อเนื่องกันของข้อมูลปัจจัยเสี่ยง

จากการศึกษาในเรื่องของการสื่อสารองค์ความรู้ (Eppler, 2003) พบว่าการใช้เทคนิคการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์มาใช้ในการสื่อสารองค์ความรู้มีข้อดีดังนี้ จูงใจผู้ใช้ (to motivate people) เป็นการนำเสนอมุมมองใหม่ (to present new perspective) ช่วยเพิ่มความจำ (to increase remembrance) และรองรับกระบวนการเรียนรู้ (to support the process of learning)

งานวิจัยในเรื่องการประเมินประสิทธิภาพของการนำเสนอโดยรูปแบบจินตทัศน์ มาใช้ในการอธิบายหน้าที่งานในโครงการให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งมีความแตกต่างกันในเรื่องของพื้นฐานทางการศึกษา (Burkhard and Meier, 2004; Burkhard, Meier et al., 2005) พบว่าการนำเสนอข้อมูลด้วยจินตทัศน์มีข้อดีดังนี้ ช่วยสร้างความดึงดูดใจและจูงใจให้กับผู้ใช้งาน (attracts and motivates individuals) ง่ายต่อการแสดงให้เห็นข้อมูลทั้งแบบโดยรวมและรายละเอียด (illustrates overview and detail) ช่วยให้การแสดงเรื่องราวที่คาบเกี่ยวกันสามารถทำได้ง่ายขึ้น (established a mutual story) สามารถที่จะนำไปสู่การอภิปราย (lead to discussion) และช่วยเพิ่มการระลึกได้ (increasing recall)

การศึกษาโดยทั่วไปพิสูจน์ให้เห็นถึงความสามารถของการนำเสนอข้อมูลจินตทัศน์ ดังนี้ มนุษย์จะสามารถจดจำข้อมูลได้มากขึ้นเมื่อใช้ความสามารถในการมองเห็น (Miller, 1956) การ

นำเสนอความคิดด้วยรูปภาพจะถูกจดจำได้ดีกว่าการนำเสนอด้วยคำพูด (Kosslyn, 1980; Shepard and Cooper, 1982) การแสดงข้อมูลด้วยรูปภาพนั้นช่วยให้ผู้ใช้ข้อมูลสามารถเข้าใจข้อมูลได้ดีกว่าการแสดงด้วยถ้อยคำในการอธิบายเพื่อให้เกิดความเข้าใจ (Larkin and Simon, 1987; Glenberg and Langston, 1992; Bauer and Laird, 1993; Novick, 2001)

จากการศึกษาในเรื่องประสิทธิภาพของการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ข้างต้นทำให้เกิดแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงให้สามารถแสดงถึงการรวบรวมรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยเสี่ยงไว้ด้วยกัน แล้วนำเสนอออกมาในรูปแบบที่ชวนให้เกิดความสนใจ และช่วยให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของปัจจัยเสี่ยง มาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง และผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง รวมถึงแสดงให้เห็นการเปรียบเทียบข้อมูลในแต่ละปีได้อย่างชัดเจน อีกทั้งต้องช่วยให้สามารถอธิบายข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลกันได้ ช่วยให้จับใจความสำคัญของการนำเสนอจนสามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ในการประเมินปัจจัยเสี่ยงเพื่อตัดสินใจลงทุนได้ และต้องช่วยให้สามารถจดจำข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงเหล่านั้นได้ด้วย

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกจะต้องสามารถประเมินค่าของข้อมูลนั้นได้ว่ามีความสำคัญเพียงใด และต้องสามารถประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลนั้นได้ด้วย การใช้เทคนิคการนำเสนอข้อมูลจินตทัศน์จึงเป็นการแสดงข้อมูลเพื่อให้ผู้ใช้รายงานเชื่อมั่นในข้อมูลที่มีอยู่ โดยการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบของสัญลักษณ์ (Symbol) จะมุ่งเพื่อเพิ่มความถูกต้องของการตัดสินใจบนพื้นฐานของการใช้ภาพในการแสดงข้อมูล ในการนำเสนอข้อมูลจินตทัศน์นี้จะช่วยให้สามารถวิเคราะห์ความหมายแฝงของภาพที่นำเสนอได้ เช่นในการรายงานปัจจัยเสี่ยงด้วยภาพซึ่งมีการกำหนดขนาดของปัจจัยเสี่ยงที่แตกต่างกันเพื่อให้สามารถรับรู้และวิเคราะห์ความหมายที่แฝงอยู่ในแต่ละขนาดของปัจจัยเสี่ยงได้ด้วยเช่นกัน (Thomson, Hetzler et al., 2005) การนำเสนอข้อมูลด้วยจินตทัศน์ เป็นสิ่งที่มีประโยชน์อย่างมากในกระบวนการตัดสินใจ (Andrienko and Andrienko, 2003) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตัดสินใจภายใต้ปัจจัยเสี่ยงหรือความไม่แน่นอน และสิ่งสำคัญที่จะทำให้การตัดสินใจไม่ผิดพลาด คือการทำความเข้าใจปัจจัยเสี่ยงต่างๆของผู้ประกอบการหรือนักลงทุน เพื่อใช้ในการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลปัจจัยเสี่ยงที่ได้รับ

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการกล่าวถึงประโยชน์ของการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ เพื่อใช้ในการสื่อสารข้อมูลระหว่างกันเป็นจำนวนมาก โดยสิ่งที่สื่อสารเพื่อให้เกิดการมองเห็นนั้นอาจเป็น คน สัตว์ สิ่งของ หรือในรูปแบบของสัญลักษณ์ ภาพเขียน ภาพถ่าย ภาพกราฟิก เป็นต้น (กิดานันท์ มลิทอง, 2536) แต่การมองเห็นหรือการเห็นนั้น ผู้ที่เห็นจะเข้าใจหรือรับทราบสิ่งที่เห็นนั้นได้จะต้องผ่านกระบวนการทางสมองเพื่อตีความ หรือแปลความหมายของสิ่งที่เห็นให้เกิดความเข้าใจเสียก่อน

การรับรู้และเข้าใจ

นักจิตวิทยาและนักปรัชญาหลายท่านได้ค้นหาทฤษฎีต่างๆ เพื่อช่วยอธิบายให้เราเกิดความรู้ความเข้าใจในหลายสิ่งหลายอย่างที่เรามองเห็นหรือรู้สึก แต่ไม่สามารถอธิบายได้ด้วยหลักการและเหตุผลที่ชัดเจน จากสิ่งที่เรามองเห็นตามความเป็นจริง มนุษย์เรามีความสามารถในการรับรู้แตกต่างกัน เนื่องจากหลายปัจจัย เช่น สังคม สิ่งแวดล้อม ทั้งในเรื่องของการศึกษา และประสบการณ์ของแต่ละคน ดังนั้นการรับรู้และการเข้าใจในสิ่งต่างๆ รอบตัวจึงมีแตกต่างกันออกไปด้วย

ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้

การรับรู้ (Perception) ในที่นี้หมายถึงกระบวนการรับรู้ซึ่งบุคคลได้รับจากสิ่งรอบตัวแล้วส่งผ่านไปยังสมอง และเกิดการตีความหมายของการรู้สึกสัมผัสที่ได้รับจากสิ่งใดสิ่งหนึ่งและแปลความหมายเป็นความเข้าใจในสารที่แตกต่างกันได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความรู้พื้นฐานและประสบการณ์เดิมของบุคคลนั้นๆ ด้วย (โสภา ชูพิกุลชัย, 2552) ตลอดจนสังคม ความเชื่อ เจตคติ ความคาดหวัง และสภาวะจิตใจของแต่ละคน ซึ่งมีผลทำให้การรับรู้และตีความหมายแตกต่างกันออกไป การตีความ เป็นการอ่านเพื่อให้ทราบความหมาย หรือความคิดที่สำคัญของเรื่อง การตีความมักเป็นไปตามประสบการณ์ และความรู้สึกของแต่ละคน ไม่จำเป็นว่าทุกคนจะต้องตีความตรงกันเสมอไป การตีความควรประเมินค่าและบอกได้ว่าสิ่งไหนมีความดีด้านใดและบกพร่องใน ส่วนใด

ทฤษฎีการรับรู้ (Perception Theory) การรับรู้เป็นพื้นฐานการเรียนรู้ที่สำคัญของบุคคล เพราะการตอบสนองพฤติกรรมใดๆ จะขึ้นอยู่กับกรรับรู้จากสภาพแวดล้อมของตน และความสามารถในการแปลความหมายของสภาพนั้นๆ ดังนั้นการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพจึงขึ้นอยู่กับประสาทสัมผัส ความรู้เดิม ความต้องการ และเจตคติ เป็นต้น กระบวนการของการรับรู้จะเกิดขึ้นได้ต้องประกอบไปด้วย การรู้สึกสัมผัส การแปลความหมายให้เกิดความเข้าใจ และการใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เพื่อช่วยแปลความหมาย (จำเนียร ชวงโชติ, 2516)

แบบแผนการรับรู้ (Schema) เป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างความเข้าใจของคนเมื่อเปิดรับสารครั้งหนึ่งๆ กล่าวคือ คนเราจะมีแบบแผนการรับรู้สิ่งต่างๆ ที่แตกต่างกันไปตามประสบการณ์ของแต่ละคน และเมื่อมีการเปิดรับสาร เช่น ได้อ่านข้อมูลชุดหนึ่งๆ ผู้อ่านจะพยายามโยงข้อมูลที่ได้รับนั้นกับแบบแผนการรับรู้ ที่มีอยู่เดิมของตน

Mandler, 1983 (อ้างถึงใน วราภรณ์ กุลสมบุญรณ์) ได้ให้ความหมายของแบบแผนการรับรู้ ว่าเป็นโครงสร้างทางปัญญา (cognitive structure) ที่อยู่ในสมองหรือความคิดของ

แต่ละบุคคล ประกอบด้วยข้อมูลจำนวนมากที่ได้มาจากประสบการณ์ในการรับรู้ที่มีลักษณะคล้ายๆกันหลายครั้ง แผนการรับรู้มีหน้าที่ควบคุมและตีความสิ่งต่างๆที่ได้รับเข้ามา ด้วยการใช้อินพุตข้อมูลเก่าที่มีอยู่ในสมอง เพื่อทำความเข้าใจกับข้อมูลใหม่ ซึ่งจะช่วยให้บุคคลสามารถทำความเข้าใจสิ่งที่เข้ามาสู่การรับรู้ และคาดเดาสิ่งที่เกิดขึ้นต่อไปได้ด้วยการใช้แบบแผนการรับรู้ Daly and Hawkins, 1985 (อ้างถึงใน วราภรณ์ กุลสมบุญ) ได้ศึกษาพบว่าในแบบแผนการรับรู้เกี่ยวกับการสื่อสารของคนยังแบ่งได้เป็นอีกสองลักษณะ คือการรับรู้เนื้อหาในการสื่อสาร (content of communication) และการรับรู้ในรูปแบบการสื่อสาร (feature of communication) ที่คอยรับรู้ว่าเนื้อหานั้นได้รับสื่อสารผ่านสื่อใด และสื่อนั้นมีลักษณะเฉพาะที่จะต้องใช้วิธีการรับรู้อย่างไร

การรับรู้ของคนจะมีประสิทธิภาพมากขึ้น ถ้าสามารถรับรู้กลไกของการสื่อสารหรือรับรู้ถึงรูปแบบการนำเสนอของข้อมูลด้วย การนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์จะทำให้คนสามารถรับรู้ข้อมูลได้อย่างรวดเร็วขึ้น เนื่องจากใช้ความพยายามและตั้งใจในการรับข้อมูลน้อยลง (มณฑิรา อินคชสาร, 2539)

การรับรู้ภาพ เป็นการมองเห็นและรับรู้สิ่งที่เกิดขึ้นอยู่ทุกวันในชีวิตประจำวันของเราด้วยความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งต่างๆ การรับรู้และส่วนหนึ่งของการเรียนรู้สิ่งใหม่ ถ้าเราสามารถจดจำสิ่งนั้นๆได้ จะช่วยให้การเรียนรู้ของเราก้าวหน้าเพิ่มมากขึ้นเมื่อเราเข้าใจและสามารถรับรู้ได้ด้วยความรู้สึก จะช่วยให้เราสามารถเลือกใช้ภาพเพื่อสื่อความหมายได้ดียิ่งขึ้น วิธีการเรียนรู้ของมนุษย์เราจะเกิดขึ้นได้ถ้าเราได้เห็นสิ่งต่างๆในที่นี้หมายถึง ยิ่งเรารับรู้และมองเห็นมากขึ้นเท่าใด ก็ยิ่งทำให้เราแตกฉานทางด้านความคิด มากขึ้นเท่านั้น (Huxley, 1963)

สื่อแต่ละประเภทจะมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน ลักษณะเฉพาะนี้มีส่วนในการกำหนดรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาของสื่อแต่ละประเภทให้แตกต่างกันไปด้วย McLuhan, 1964 (อ้างถึงใน กาญจนา กาญจนทวี, 2542) ได้กล่าวไว้ว่า "Medium is the message" หมายความว่าสื่อ (medium) ที่ไม่นับรวมเนื้อหาที่นำเสนอในสื่อ่นั้นเป็นสิ่งกำหนดและควบคุมรูปแบบการรับรู้ของคนได้ หากสื่อมีลักษณะอย่างไร คนก็ต้องปรับตัวและปรับกระบวนการรับรู้เพื่อให้เข้ากับลักษณะของสื่อ นั้นๆ จึงอาจกล่าวได้ว่าสื่อมีอิทธิพลในการกำหนดการรับรู้ของคนเป็นอย่างมาก กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ลักษณะของสื่อจัดเป็นสารประเภทหนึ่งที่ได้ส่งทอดมายังผู้รับสารขณะเปิดรับข่าวสาร โดยจะนำเข้ามากำหนดรูปแบบการรับรู้ของผู้รับสารโดยที่ผู้รับสารอาจจะไม่รู้ตัวเลยก็ได้ และทั้งนี้รูปแบบการนำเสนอที่ต่างกันก็อาจจะทำให้ผู้รับสารคนเดียวกันเลือกที่จะรับข่าวสารแตกต่างกันออกไปและสามารถจดจำเข้าใจข้อมูลและรู้สึกพึงพอใจในข้อมูลที่นำเสนอได้แตกต่างกันด้วย

Unnava, Burnkrant and Erevelles (อ้างถึงใน วราภรณ์ กุลสมบุรณ์, 2547) ระบุว่า จากการศึกษาวิจัยในอดีต พบว่าการนำเสนอข้อมูลแต่ละประเภท เช่น ตัวอักษร รูปภาพ เสียง เป็นต้น มีสื่อที่มีลักษณะเฉพาะของตนเองและมีความสามารถสำหรับใช้งานเฉพาะอย่างแตกต่างกันไป เมื่อผู้รับสารแต่ละคนรับรู้ข้อมูลที่น่าเสนอด้วยรูปแบบที่แตกต่างกัน เช่น ตัวอักษร รูปภาพ เสียง เป็นต้น ก็จะทำให้การเข้ารหัส (encode) ลักษณะของเนื้อหาสารแต่ละประเภทแตกต่างกันด้วย ดังนั้นข้อมูลบางชนิดจึงอาจถูกจดจำได้ดีกว่า เมื่อนำเสนอด้วยรูปแบบที่เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของข้อมูลนั้น

กระบวนการแรกที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลเกิดการรับรู้กับรูปแบบการนำเสนอคือ ความสนใจ ซึ่งเป็นปัจจัยแรกที่ส่งผลให้บุคคลตัดสินใจว่าจะเปิดรับสารนั้นต่อไปหรือไม่ ความสนใจของแต่ละบุคคลนั้นย่อมแตกต่างกันไปตามความชอบ เป้าหมาย และแรงจูงใจในการเปิดรับข่าวสาร และเมื่อบุคคลตัดสินใจที่จะเปิดรับสารหนึ่งๆแล้ว เนื้อหาหรือข่าวสารนั้นๆก็จะถูกรับรู้ผ่านเข้าสู่กระบวนการทางสมองเพื่อทำการประมวลผลข้อมูลทางปัญญา (Cognitive process) เพื่อตีความหมายของสารนั้นออกมาเพื่อให้เกิดเป็นความเข้าใจและจดจำต่อไป (Mayer, 1981 อ้างถึงใน เสริมศิริ นิลดำ, 2541)

งานวิจัยเกี่ยวกับความเข้าใจจิตทัศน์

ความเข้าใจจิตทัศน์ (Visual Literacy) หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้เพื่อแปลความหมาย (Interpret) ของจิตทัศน์หรือสิ่งที่มองเห็นนั้นได้อย่างถูกต้อง โดยสามารถบอกสิ่งที่ปรากฏในรูปแบบจิตทัศน์ อธิบายความสัมพันธ์ การเชื่อมโยงกับประสบการณ์ ตลอดจนการสรุปและสร้างเรื่องราวได้

Carolyn Bloomer อ้างโดย (อาจารย์อังกาบ ศักดิ์, 2009) กล่าวว่า การเข้าใจจิตทัศน์เกิดขึ้นหลังจากที่ผู้รับสารมองเห็น และเกิดความเข้าใจในจิตทัศน์นั้นๆ การที่เราจะเข้าใจในสิ่งต่างๆ รอบตัวเราได้จะต้องอาศัยความรู้พื้นฐานหรือ ประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ ประกอบกับความสามารถในการตีความหมายภาพของแต่ละบุคคล

ความเข้าใจเป็นหัวใจหลักของการเรียนรู้ ดังนั้นจึงมีแนวคิดในการแบ่งระดับความเข้าใจออกเป็นสามระดับ โดยจะแบ่งความเข้าใจจากง่ายไปหายาก ซึ่งเริ่มจากระดับแรก คือ การเข้าใจความหมายของข้อมูลที่น่าเสนอโดยทักษะย่อยในขั้นนี้ คือ การรู้ความหมายของข้อมูลที่แสดง การหาใจความสำคัญและการหารายละเอียด ระดับที่สองคือระดับการตีความเพื่อเข้าใจความหมายของผู้นำเสนอข้อมูล โดยไม่เพียงแต่รับรู้ถึงสิ่งที่นำเสนอเท่านั้น แต่ยังสามารถจับความสัมพันธ์ต่างๆได้ สามารถเข้าใจลำดับเหตุการณ์ มองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผลได้

ระดับที่สามซึ่งถือเป็นระดับสูง คือการประเมินค่าข้อมูลที่นำเสนอโดยอาศัยความรู้และประสบการณ์ในเรื่องนั้นในการตั้งเกณฑ์มาตรฐานเพื่อตัดสิน และสามารถนำคุณค่าที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ได้ (Dallman and DeBoer, 1978; Raygor and Raygor, 1985; Wiggins and McTighe, 2005)

การวัดความเข้าใจเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งการวัดที่เป็นระบบจะช่วยให้ทราบระดับความเข้าใจได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง แนวคิดในการวัดความเข้าใจนั้นแสดงให้เห็นว่าการวัดความเข้าใจมีเทคนิคต่างๆ ดังนั้นผู้วัดจะต้องเลือกลักษณะของแบบวัดให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้ใช้ข้อมูล เพื่อให้การประเมินได้ผลเที่ยงตรงและมีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยการวัดความเข้าใจนั้นสามารถทำได้โดย การวัดความเข้าใจจากการใช้จินตทัศน์ ได้แก่ การนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์แล้วให้ผู้ใช้อ้างอิงข้อมูลตอบคำถามจากรูปแบบจินตทัศน์ที่กำหนด ซึ่งอาจตอบในลักษณะถูกผิด หรือการเลือกตอบจากตัวเลือกก็ได้ การวัดความเข้าใจโดยการให้ข้อสอบ หรือประโยค โดยการกำหนดข้อสอบ หรือประโยคที่เป็นความจริงและไม่จริงให้ผู้ใช้อ้างอิงข้อมูลตัดสินใจจากข้อมูลที่เห็นว่าถูกต้องหรือไม่ และการวัดความเข้าใจข้อมูลที่ได้รับ ได้แก่ การให้ตอบถูกผิด การจับคู่วลีหรือประโยค (Hafner and Jolly, 1972; Madsen, 1983)

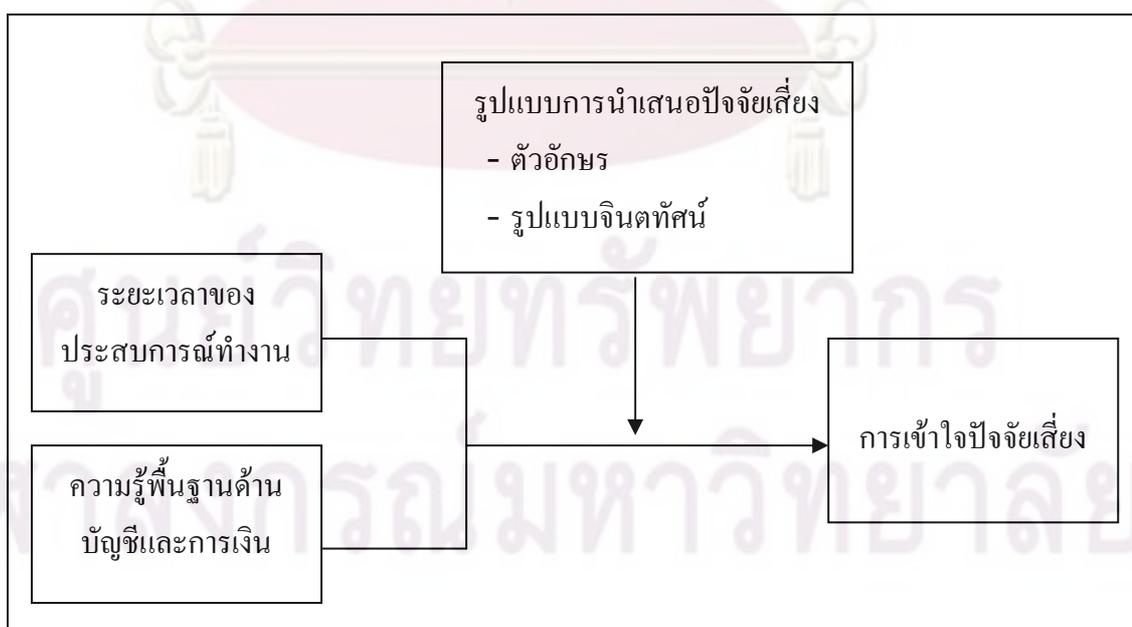
การทำความเข้าใจ (Understanding) นั้นจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ มีนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้าใจ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้าใจ คือ ความรู้พื้นฐาน และประสบการณ์เดิมของผู้ใช้ข้อมูล Shepherd, 1973 (อ้างถึงใน ปารีชาติ ตามวงศ์, 2550) และ (Schonell and Elizabeth, 1974) ซึ่งปัจจัยทั้งสองนี้มีความสำคัญอย่างมากต่อการทำความเข้าใจในปัจจัยเสี่ยง เพราะความรู้และประสบการณ์ (Education and experience) มีความสำคัญกับนักลงทุน เนื่องจากนักลงทุนที่มีเงินทุนพร้อมสำหรับการลงทุนแต่ขาดความรู้และประสบการณ์ ก็มักไม่ทราบถึงโอกาสในการลงทุนที่มีอยู่ หรือมักจะประสบปัญหาจากการที่ไม่สามารถเลือกหลักทรัพย์ ที่มีคุณภาพได้หรือขาดข้อมูลสำคัญที่ใช้ตัดสินใจ ดังนั้น เพื่อให้การตัดสินใจเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ นักลงทุนควรมีคุณสมบัติด้านความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ดังนี้

ก. ความรู้ความเข้าใจในธุรกิจที่สนใจอยู่ทั้งหมดหรือส่วนใหญ่ ควรมีความรู้ความเข้าใจหรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับ 1) อุตสาหกรรมที่ธุรกิจที่สนใจ ซึ่งรวมถึงการมีความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และ 2) ประวัติ โครงสร้างองค์กรและนโยบายของบริษัท เพื่อช่วยให้สามารถป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงต่างๆให้ลดลง

ข. ความสามารถในการอ่านและเข้าใจงบการเงิน (Financial Literacy) ควรมีความรู้ ความชำนาญ (Expert) ทางด้านบัญชีและหรือการเงิน โดยต้องสามารถอ่านและเข้าใจรายงานทางการเงินขั้นพื้นฐานได้

ค. ความรู้ ความเข้าใจ ด้านการควบคุมภายใน การบริหารปัจจัยเสี่ยงของธุรกิจ เพราะความรู้ดังกล่าวจะช่วยสนับสนุนให้สามารถเข้าใจและประเมินปัจจัยเสี่ยงได้อย่างถูกต้อง

มนุษย์เรามีความสามารถในการรับรู้และเข้าใจที่แตกต่างกันทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความรู้พื้นฐานและประสบการณ์เดิมของบุคคลนั้นๆ ด้วย รูปแบบการนำเสนอก็เป็นสิ่งที่กำหนดการรับรู้ของผู้รับสารด้วยเช่นกัน เมื่อผู้รับสารแต่ละคนรับรู้ข้อมูลที่นำเสนอด้วยรูปแบบที่แตกต่างกัน เช่น ตัวอักษร รูปภาพ เสียง เป็นต้น ก็จะทำให้การตีความลักษณะของข้อมูลแต่ละประเภทแตกต่างกันด้วย ดังนั้นข้อมูลบางชนิดจึงอาจทำให้เข้าใจได้ดีกว่า เมื่อนำเสนอด้วยรูปแบบที่เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของข้อมูล ทำให้สมมติฐานของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ รูปแบบการนำเสนอปัจจัยเสี่ยง ประสบการณ์ และความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน ที่ส่งผลต่อความเข้าใจ เป็นดังภาพที่ 2.5 ซึ่งแสดงกรอบโครงสร้างแนวคิดของการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้ใช้รายงานจะถูกแบ่งออกตามระยะเวลาของประสบการณ์ทำงาน และความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน โดยในแต่ละกลุ่มจะได้รับข้อมูลปัจจัยเสี่ยงที่มีรูปแบบในการนำเสนอที่แตกต่างกันทั้งสองรูปแบบ นั่นคือการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงด้วยตัวอักษร และการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงด้วยรูปแบบจินตทัศน์ โดยจะทำการวัดความเข้าใจปัจจัยเสี่ยงของผู้ใช้รายงาน จากการพิจารณารูปแบบในการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงดังกล่าว ว่ารูปแบบใดช่วยให้ผู้ใช้รายงานสามารถเข้าใจปัจจัยเสี่ยงได้ดีกว่ากัน

ภาพที่ 2.5: แสดงกรอบโครงสร้างแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาและวิจัยในครั้งนี้ (Conceptual Framework)

จากกรอบโครงสร้างแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาและวิจัยข้างต้น ทำให้สามารถแบ่งสมมติฐานได้ดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 ผู้ใช้รายงานปัจจัยเสี่ยงมีความคิดเห็นในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์ ดีกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

H1.1: ผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานแต่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน เห็นด้วยกับการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์มากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

H1.1.1: ผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานแต่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน เห็นด้วยกับการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์ในด้านรายละเอียดมากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

H1.1.2: ผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานแต่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน เห็นด้วยกับการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์ในด้านความน่าสนใจมากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

H1.1.3: ผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานแต่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน เห็นด้วยกับการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์ในด้านการเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดีมากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

H1.1.4: ผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานแต่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน เห็นด้วยกับการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์ในด้านการจดจำข้อมูลมากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

H1.2: ผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานและไม่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน เห็นด้วยกับการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์มากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

H1.2.1: ผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานและไม่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงินเห็นด้วยกับการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์ในด้านรายละเอียดมากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

H1.2.2: ผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานและไม่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงินเห็นด้วยกับการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์ในด้านความน่าสนใจมากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

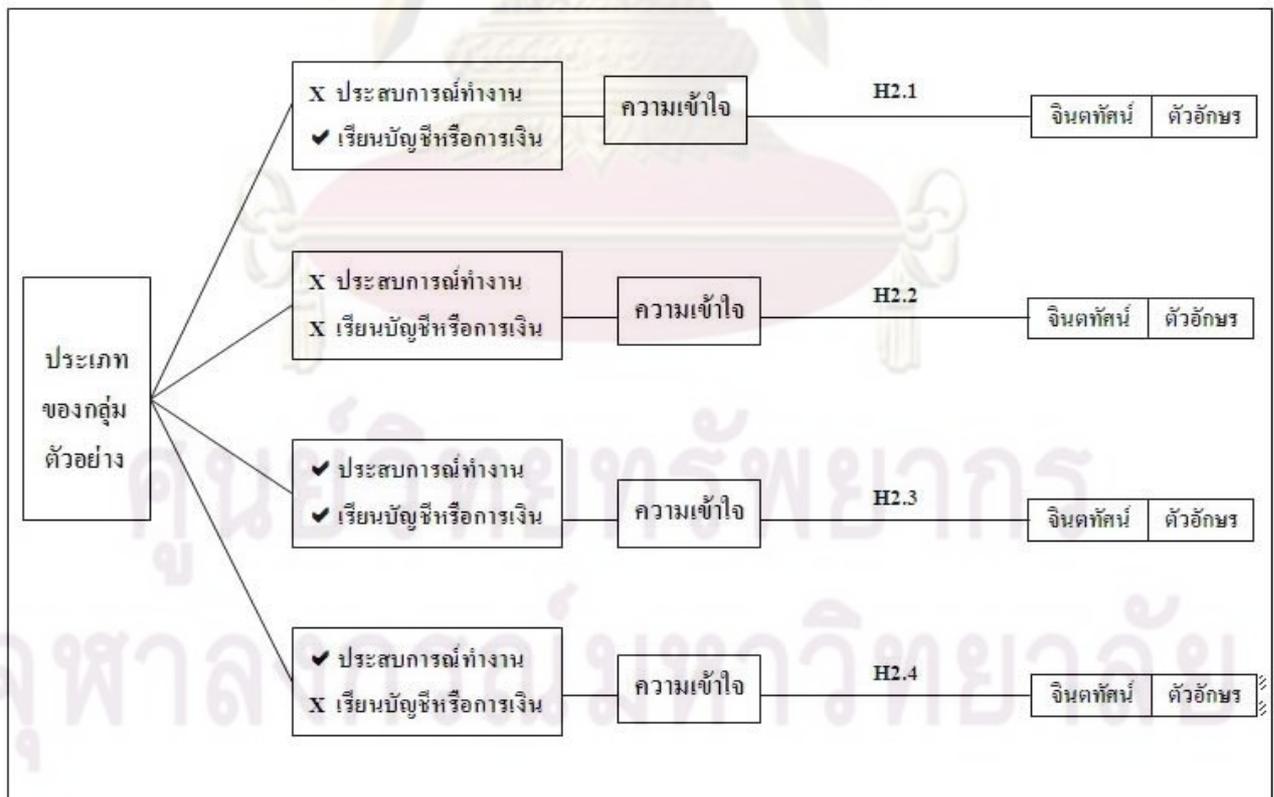
สมมติฐานที่ 2 การนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้วยรูปแบบจินตทัศน์จะช่วยให้ผู้ใช้รายงานปัจจัยเสี่ยงสามารถเข้าใจปัจจัยเสี่ยงได้ดีกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษรหรือไม่

H2.1: การนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์ จะช่วยให้ผู้ที่ไม่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน สามารถเข้าใจปัจจัยเสี่ยงได้ดีกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

H2.2: การนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์ จะช่วยให้ผู้ที่ไม่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน สามารถเข้าใจปัจจัยเสี่ยงได้ดีกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

H2.3: การนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์ จะช่วยให้ผู้ที่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน สามารถเข้าใจปัจจัยเสี่ยงได้ดีกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

H2.4: การนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์ จะช่วยให้ผู้ที่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน สามารถเข้าใจปัจจัยเสี่ยงได้ดีกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

ภาพที่ 2.7: แสดงการสรุปสมมติฐานที่ 2

จากสมมติฐานการวิจัยทั้งสองข้อ ผู้วิจัยคาดหวังว่า การนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์จะได้รับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการนำเสนอ ที่ดีกว่าการนำเสนอข้อมูลด้วยตัวอักษร ทั้งความคิดเห็นในด้านเกี่ยวกับรายละเอียดในการนำเสนอ ความน่าสนใจในการนำเสนอ การเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดี และการจดจำข้อมูล นอกจากนี้ผู้วิจัยยังคาดหวังว่า การนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์ จะช่วยให้ผู้ใช้รายงานทุกกลุ่ม สามารถเข้าใจปัจจัยเสี่ยงได้ดีกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

ภายหลังจากทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย โดยออกแบบ เครื่องมือสำหรับการวิจัย รวมถึงวิธีการดำเนินการวิจัย ซึ่งได้อธิบายไว้ในบทถัดไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้จะศึกษาเรื่อง “การเข้าใจปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) โดยการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งใช้วิธีการวิจัยสำรวจ (Survey) โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นนิสิตระดับปริญญาโทบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2552 ซึ่งมีทั้งสิ้น 2,395 คน เนื่องจากเป็นผู้ที่สามารถให้ข้อมูลในเรื่องที่สนใจศึกษาได้ ผู้วิจัยได้มีการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบความคิดเห็นและความเข้าใจของผู้ใช้แบบแสดงรายการดังกล่าว โดยมีการพัฒนาเป็นสองขั้นตอน คือขั้นตอนของการพัฒนารูปแบบในการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงให้เป็นรูปแบบจินตทัศน์ ซึ่งจะทำให้การพัฒนารูปแบบการนำเสนอให้เป็นไปตามงานวิจัย และบทความที่เกี่ยวกับการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ที่ได้ทำการศึกษาในบทที่ 2 และขั้นตอนของการพัฒนาแบบสอบถามโดยอ้างอิงจากการวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับการรับรู้ และการเข้าใจจินตทัศน์ที่ได้ทำการศึกษาในบทที่ 2 เช่นกัน เพื่อจะนำแบบสอบถามที่ได้รับการพัฒนาไปเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยจะเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง

ประชากร

เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่ทราบโอกาสหรือความน่าจะเป็นที่แต่ละหน่วยในประชากรจะถูกเลือก ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการเลือกตัวอย่างโดยใช้วิจารณญาณ (Judgment Sampling) ซึ่งเป็นการเลือกตัวอย่างโดยไม่ต้องสร้างกรอบตัวอย่าง แต่พิจารณาถึงกลุ่มเป้าหมายที่สามารถให้ข้อมูลในเรื่องที่สนใจศึกษาได้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2539) ดังนั้นในการศึกษาเรื่อง “การเข้าใจปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) โดยการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์” ผู้ที่สามารถให้ข้อมูลได้คือ ผู้ที่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน เนื่องจากเป็นผู้ที่สามารถวิเคราะห์ข้อมูลด้านบัญชีและการเงินได้ จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้เลือกกลุ่มตัวอย่างจากนิสิตระดับปริญญาโทบัณฑิต แต่ละหลักสูตร ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี เพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ประชากรที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ คือนิสิตระดับปริญญาโทบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคต้น ปีการศึกษา 2552 ซึ่งมีทั้งสิ้น 2,395 คน สามารถคำนวณขนาดตัวอย่าง จากสูตรการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Taro

Yamane (Yamane, 1967) โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นไว้ที่ 95% และความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

$$= \frac{2,395}{1 + 2,395 \times (0.05)^2}$$

$$= 342.75$$

N คือ นิติระดับปริญญาโทบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคต้น ปีการศึกษา 2552 ซึ่งมีทั้งสิ้น 2,395 คน

n คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจากการคำนวณได้ตัวอย่างขั้นต่ำเท่ากับ 343 คน

e คือ ค่าความคลาดเคลื่อน 0.05

ขนาดตัวอย่างที่ได้จากการคำนวณเท่ากับ 343 คน แต่เพื่อลดปัญหาการตอบกลับของผู้ตอบกลับของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยจึงเพิ่มขนาดตัวอย่างเป็น 350 คน

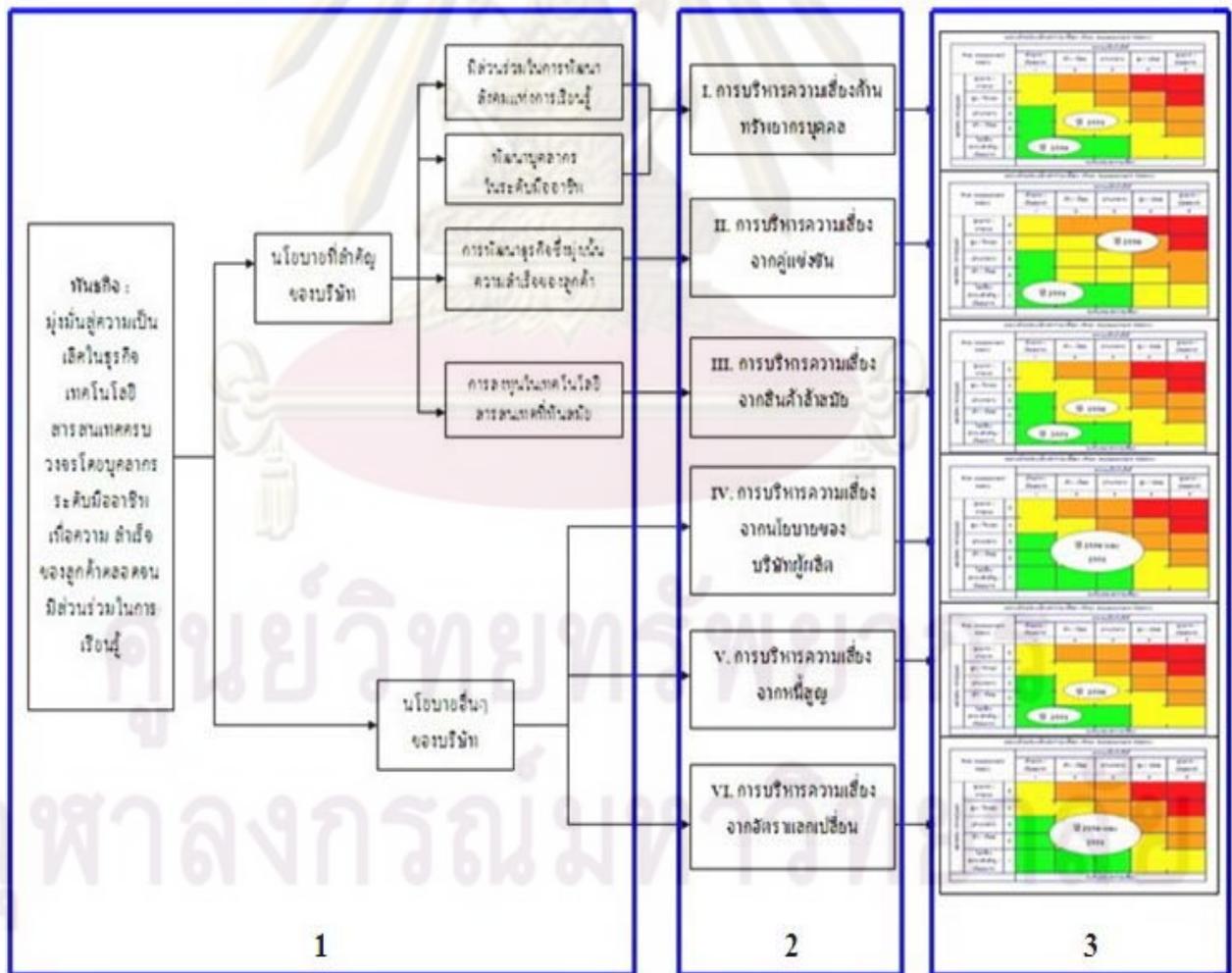
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการทดสอบความคิดเห็นและความเข้าใจของผู้ใช้รายงานโดยแบ่งออกเป็นสองส่วนด้วยกัน คือ การพัฒนารูปแบบการนำเสนอปัจจัยเสี่ยง และการพัฒนาแบบสอบถาม

การพัฒนารูปแบบการนำเสนอปัจจัยเสี่ยง

การพัฒนารูปแบบการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงจะมาจากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงและการประเมินปัจจัยเสี่ยง รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยปัจจัยเสี่ยง เพื่อจำแนกปัจจัยเสี่ยงออกเป็นประเภทต่างๆ ซึ่งปัจจัยเสี่ยงที่ใช้จะมาจากแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) โดยจะให้ความสนใจบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศก่อน เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีคุณภาพการเปิดเผยปัจจัยเสี่ยงสูงกว่ากลุ่มอุตสาหกรรมอื่น (พรพิพัฒน์ จุฑา , 2548) ซึ่งรายละเอียดของรายงานดังกล่าว จะระบุถึงปัจจัยเสี่ยงที่เกิดขึ้นในแต่ละธุรกิจ และ

ขั้นตอนการพัฒนากรอบแบบการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงซึ่งจะทำการพัฒนาโดยอ้างอิงจากงานวิจัย และบทความเกี่ยวกับการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ ในการพัฒนากรอบแบบการนำเสนอ จะแบ่งรายละเอียดออกเป็น 5 หัวข้อหลักๆ ได้แก่ (1) การนำเสนอพันธกิจและนโยบายของบริษัท ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีอยู่แล้วในรายงานประจำปี โดยนำมารวบรวมเชื่อมโยงไว้กับการนำเสนอปัจจัยเสี่ยง และการบริหารปัจจัยเสี่ยง จากแนวคิดของ COSO (2) การนำเสนอการบริหารปัจจัยเสี่ยงในแต่ละประเภท ซึ่งจะเป็นการระบุโดยนำข้อมูลมาจากแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) (3) การนำเสนอผลการประเมินปัจจัยเสี่ยงโดยใช้รูปที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดปัจจัยเสี่ยงและความเป็นไปได้ในการเกิดปัจจัยเสี่ยง ซึ่งเป็นรูปที่ใช้แพร่หลายอยู่ทั่วไป (4) การแสดงสาเหตุและมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง โดยเป็นการแสดงรายละเอียดของหัวข้อที่ 2 และสุดท้ายคือหัวข้อที่ (5) ผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง ซึ่งเป็นการแสดงรายละเอียดของหัวข้อที่ 2 เช่นกัน การนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้วย 5 หัวข้อข้างต้นมีขั้นตอนในการพัฒนาการนำเสนอ ดังนี้

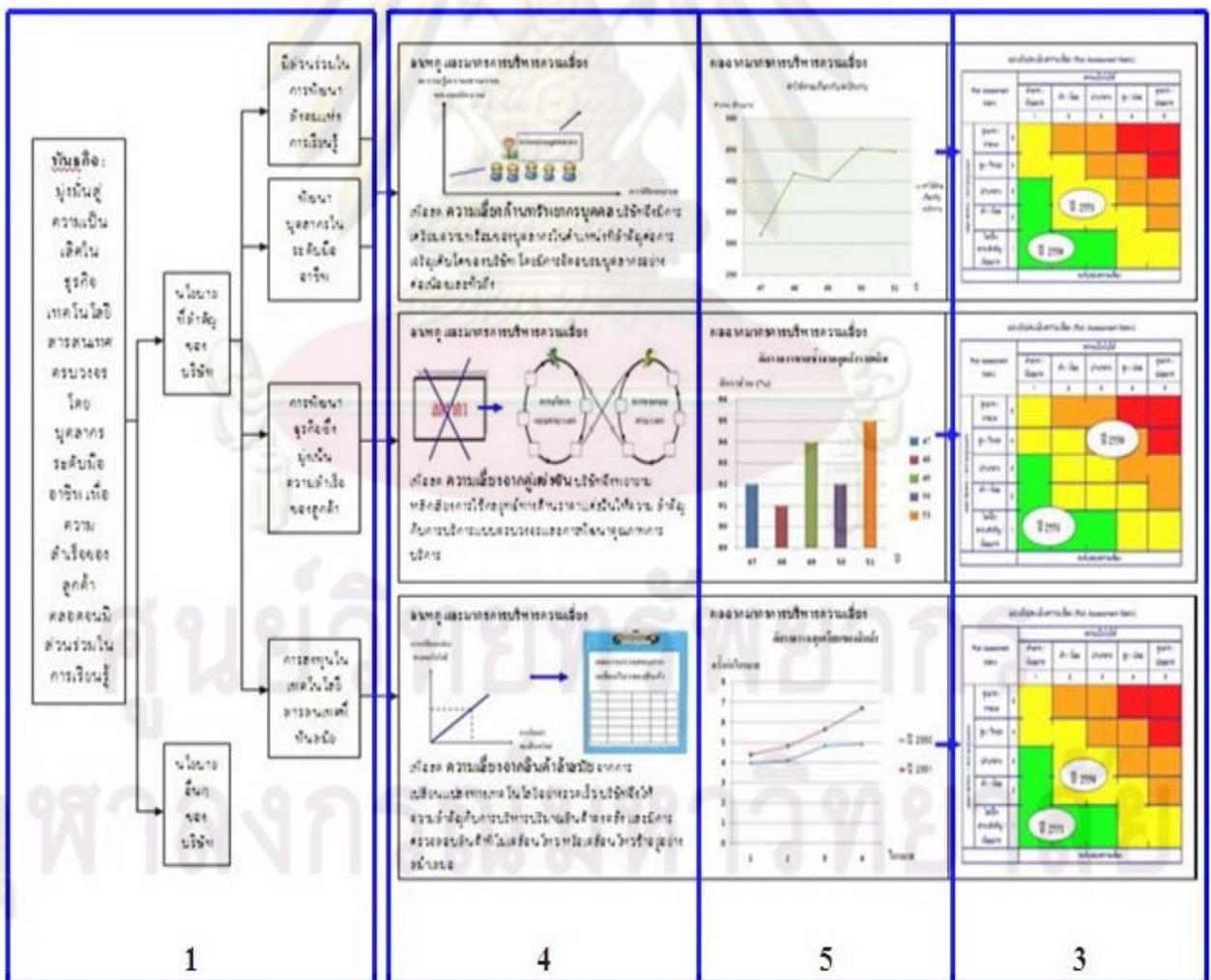
ภาพที่ 3.1: แสดงการพัฒนาการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงโดยภาพรวม

1. ระบุพันธกิจ และนโยบายของบริษัท ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้มาจากรายงานประจำปีของบริษัท โดยจำแนกนโยบายออกเป็นนโยบายที่สำคัญ และนโยบายอื่นๆของบริษัท ซึ่งนโยบายที่สำคัญเป็นนโยบายที่บริษัทได้กำหนดขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับพันธกิจและเกี่ยวข้องโดยตรงกับการบริหารปัจจัยเสี่ยงของบริษัท นโยบายที่สำคัญประกอบไปด้วย การมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ การพัฒนาบุคลากรในระดับมืออาชีพ การพัฒนาธุรกิจซึ่งมุ่งเน้นความสำเร็จของลูกค้า และการลงทุนในเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย ซึ่งนโยบายเหล่านี้ล้วนมีความสัมพันธ์กับการบริหารปัจจัยเสี่ยงขององค์กร เนื่องจากการบริหารปัจจัยเสี่ยงได้รับการออกแบบมาเพื่อจัดการปัจจัยเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้เพื่อความสำเร็จของพันธกิจหรือวิสัยทัศน์ขององค์กร (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission, 2003 หรือ COSO) ส่วนนโยบายอื่นๆ เป็นนโยบายที่บริษัทไม่ได้ระบุไว้อย่างชัดเจนเนื่องจากเป็นนโยบายที่เกี่ยวข้องทางอ้อมกับการบริหารปัจจัยเสี่ยง และปัจจัยเสี่ยงที่เกิดขึ้นไม่ได้ก่อให้เกิดผลกระทบทางตรงกับพันธกิจ จึงไม่ได้มีการกำหนดนโยบายไว้ชัดเจนมากนัก

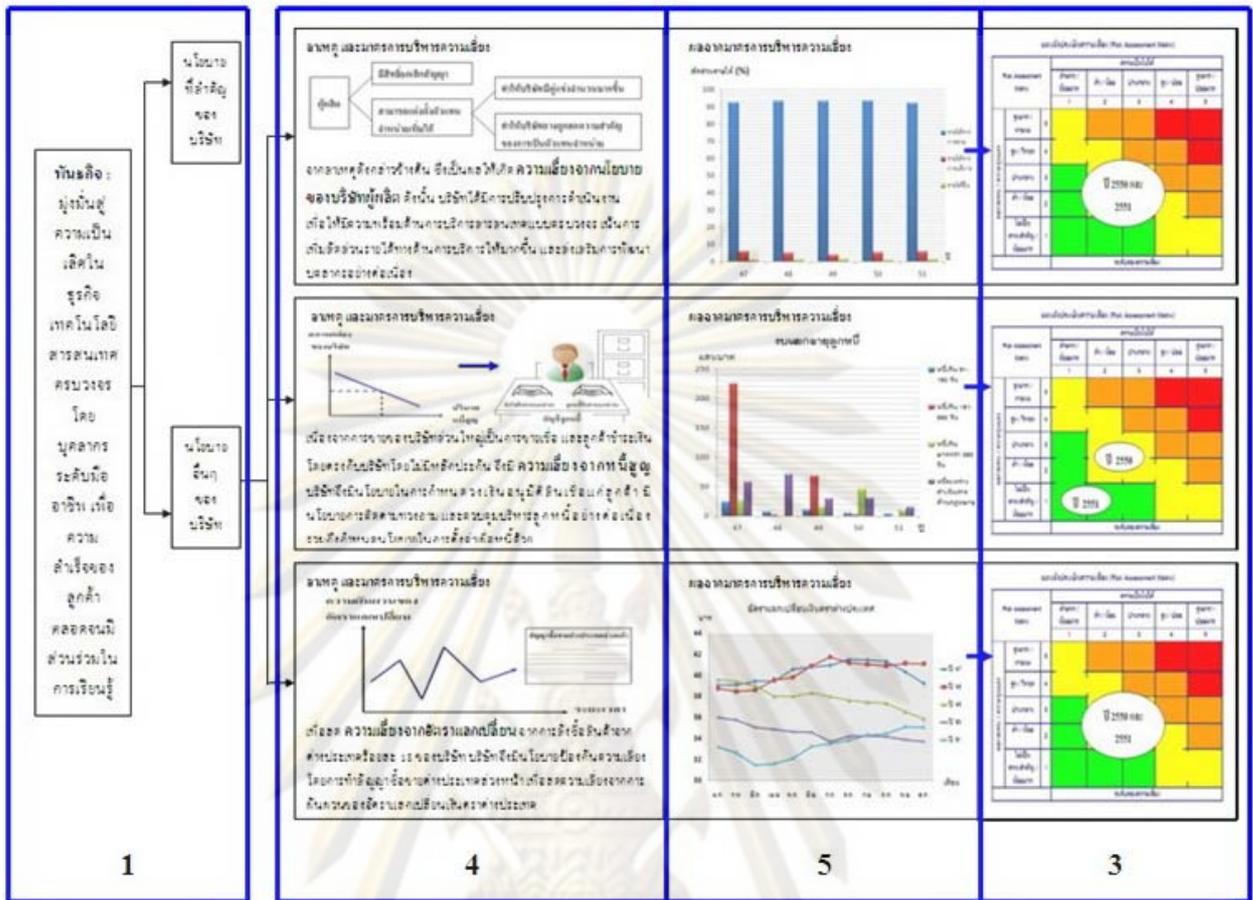
2. ระบุประเภทของการบริหารปัจจัยเสี่ยงของบริษัท โดยข้อมูลการบริหารปัจจัยเสี่ยงได้มาจากหัวข้อ ปัจจัยเสี่ยง ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) โดยจำแนกออกเป็น การบริหารปัจจัยเสี่ยงด้านทรัพยากรบุคคล การบริหารปัจจัยเสี่ยงจากคู่แข่งชั้น การบริหารปัจจัยเสี่ยงจากสินค้าล้ำสมัย การบริหารปัจจัยเสี่ยงจากนโยบายของบริษัทผู้ผลิต การบริหารปัจจัยเสี่ยงจากหนี้สูญ และการบริหารปัจจัยเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน โดยแนวคิดในการจำแนกประเภทของปัจจัยเสี่ยงเหล่านี้ มาจากการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงและการประเมินปัจจัยเสี่ยง แล้วนำการบริหารปัจจัยเสี่ยงแต่ละประเภทมาเชื่อมโยงกับพันธกิจ และนโยบายของบริษัท เพื่อให้มองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างพันธกิจ นโยบาย และการบริหารปัจจัยเสี่ยงของบริษัท ซึ่งหลักการเชื่อมโยงเพื่อแสดงความต่อเนื่องกันนั้น อ้างอิงมาจากการใช้รูปแบบจินตทัศน์เพื่อนำเสนองบกระแสเงินสด (Cole, 2003) เพราะเป็นการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกันมาไว้ด้วยกัน เนื่องจากการบริหารปัจจัยเสี่ยงที่นำเสนอมาจาก การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุของปัจจัยเสี่ยง ลักษณะปัจจัยเสี่ยงที่เกิดขึ้น ผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยง และมาตรการการบริหารปัจจัยเสี่ยง โดยรายละเอียดของการนำเสนอการบริหารปัจจัยเสี่ยงดังกล่าวจะแสดงแยกย่อยให้เห็นในหัวข้อที่ 4 และ 5

3. ระบุผลการประเมินปัจจัยเสี่ยงของแต่ละมาตรการการบริหารปัจจัยเสี่ยง โดยการแสดงผลนั้น อ้างอิงมาจากการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์มาใช้ในการแสดงผลการประเมินปัจจัยเสี่ยง (ณัฐพร พันธุ์อุดม, วันชัย พิทักษ์กรรม และคณะ, 2549) ซึ่งรูปแบบที่นำมาใช้แสดงผลการประเมินปัจจัยเสี่ยงดังกล่าวเป็นรูปแบบมาตรฐานที่ใช้อยู่กันทั่วไปเพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดปัจจัยเสี่ยงและความเป็นไปได้ในการเกิดปัจจัยเสี่ยง โดยจะ

นำเสนอในภาพรวมเปรียบเทียบผลการประเมินปัจจัยเสี่ยงในระยะเวลาสองปี นั่นคือปี 2550 และปี 2551 ผลของการประเมินปัจจัยเสี่ยงที่นำเสนอในสองปีนั้น มาจากการประเมินผลของปัจจัยเสี่ยงหลังจากนำมาตราการบริหารปัจจัยเสี่ยงมาใช้กับบริษัท โดยใช้วิจากรณญาณของผู้วิจัยเองในการประเมินระดับของปัจจัยเสี่ยงทั้งในด้านโอกาสที่จะเกิดและความเป็นไปได้ในการเกิดปัจจัยเสี่ยง ข้อมูลที่นำมาใช้ประกอบในการประเมินปัจจัยเสี่ยงถูกอ้างอิงมาจากการนำเสนอผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยง ซึ่งเป็นหนึ่งในหัวข้อปัจจัยเสี่ยงในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และข้อมูลจากงบการเงิน และหมายเหตุประกอบงบการเงินของบริษัท การนำเสนอผลการประเมินปัจจัยเสี่ยงดังกล่าวเพื่อต้องการให้ผู้ใช้งายงานเห็นภาพรวมของระดับปัจจัยเสี่ยงของบริษัท ซึ่งหากบริษัทเป็นผู้ประเมินปัจจัยเสี่ยงดังกล่าวเอง ผลที่เกิดขึ้นอาจไม่ตรงกับการประเมินของผู้วิจัย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวิจากรณญาณของแต่ละบริษัทที่ใช้ในการประเมินระดับของปัจจัยเสี่ยง ผู้วิจัยเองเป็นเพียงผู้เสนอแนะแนวทางในการนำเสนอเท่านั้น

ภาพที่ 3.2: แสดงการพัฒนาการนำเสนอปัจจัยเสี่ยง

ภาพที่ 3.3: แสดงการพัฒนาการนำเสนอปัจจัยเสี่ยง (ต่อ)

4. ระบุสาเหตุของปัจจัยเสี่ยง ลักษณะปัจจัยเสี่ยงที่เกิดขึ้น ผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยง และมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง ซึ่งเป็นการแสดงรายละเอียดของการบริหารปัจจัยเสี่ยงในหัวข้อที่ 2 โดยข้อมูลที่น่ามาแสดงนี้ล้วนได้มาจากหัวข้อ ปัจจัยเสี่ยง ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ทั้งสิ้น แล้วนำมาจัดรูปแบบในการนำเสนอโดยใช้จินตทัศน์ ประกอบด้วยตัวอักษรเพื่อแสดงข้อมูล จินตทัศน์ที่ได้รับการพัฒนาขึ้นนั้น ยังไม่ได้เป็นมาตรฐานนัก เนื่องจากผู้วิจัยได้ทำพัฒนาขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการนำเสนอข้อมูลเท่านั้น โดยสาเหตุที่ผู้วิจัยใช้วิธีการนำเสนอด้วยจินตทัศน์ประกอบด้วยตัวอักษร เนื่องจากการนำเสนอข้อมูลด้วยจินตทัศน์ช่วยดึงดูดความสนใจของผู้ใช้รายงาน อีกทั้งการอธิบายด้วยตัวอักษรจะยิ่งช่วยให้ผู้ใช้รายงานสามารถเข้าใจข้อมูลเหล่านั้นได้ดีอีกด้วย ปัจจัยเสี่ยงในแต่ละประเภทจะได้รับการถ่ายทอดออกมาเป็นจินตทัศน์ในลักษณะที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุของปัจจัยเสี่ยง ลักษณะปัจจัยเสี่ยง และมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยงแต่ละประเภทด้วย โดยผู้วิจัยเองพยายามพัฒนาจินตทัศน์ที่ใช้ในการนำเสนอให้มีความหมายใกล้เคียงกับข้อมูลดังกล่าว เพื่อให้การสื่อความหมายไม่ผิดไปจากการนำเสนอในรูปแบบเดิม

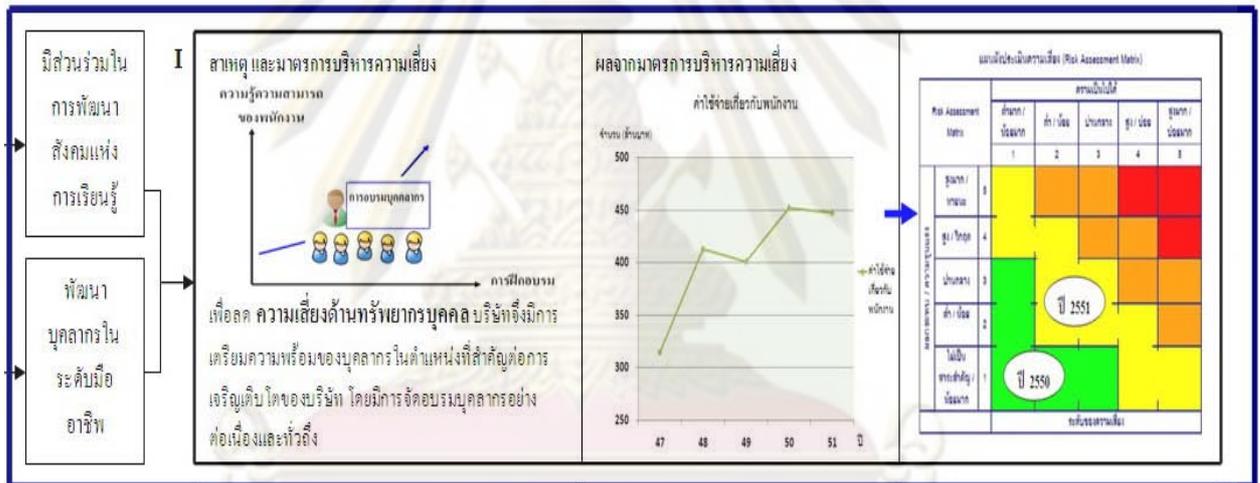
5. ระบุผลของปัจจัยเสี่ยงหลังจากการนำมาตรการการบริหารปัจจัยเสี่ยงเข้ามาช่วยในการลดผลกระทบของปัจจัยเสี่ยงนั้น เป็นการแสดงรายละเอียดของการบริหารปัจจัยเสี่ยงในหัวข้อที่ 2 เช่นกัน โดยใช้ข้อมูลที่ใช้ได้รวบรวมมาจาก งบการเงิน หมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อมูลจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศจากธนาคารแห่งประเทศไทย รวมถึงข้อมูลจากหัวข้อ ลักษณะการประกอบธุรกิจ การประกอบธุรกิจแต่ละสายผลิตภัณฑ์ และหัวข้อการจัดการในรูปแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ซึ่งการนำเสนอข้อมูลนั้นจะใช้กราฟแท่ง และกราฟเส้นในการอธิบายผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง สาเหตุที่ผู้วิจัยเลือกใช้กราฟแท่งและกราฟเส้นในการนำเสนอข้อมูลดังกล่าว เนื่องจากกราฟเป็นรูปแบบหนึ่งของการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ที่นิยมใช้ในการนำเสนอข้อมูลทางด้านธุรกิจในปัจจุบัน อีกทั้งยังสามารถแสดงให้เห็นการเปรียบเทียบข้อมูล และการแสดงแนวโน้มของข้อมูลนั้นได้อย่างชัดเจน อีกทั้งผู้ใช้งานโดยทั่วไปไม่มีความคุ้นเคยกับการนำเสนอข้อมูลทางด้านธุรกิจด้วยรูปภาพ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้กราฟในการนำเสนอผลของปัจจัยเสี่ยงหลังจากการนำมาตรการการบริหารปัจจัยเสี่ยงเข้ามาใช้

จากข้อมูลข้างต้นซึ่งแสดงให้เห็นการพัฒนารูปแบบการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงโดยยึดหลักการแสดงความสัมพันธ์กันของข้อมูลทั้ง พันธกิจ นโยบายของบริษัท สาเหตุของปัจจัยเสี่ยง ลักษณะปัจจัยเสี่ยงที่เกิดขึ้น ผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยง และมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง รวมถึงมีการเพิ่มการแสดงผลการประเมินปัจจัยเสี่ยง ซึ่งทั้งหมดเป็นการรวบรวมข้อมูลจากหลากหลายที่เข้าไว้ด้วยกัน ทั้งจากแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) งบการเงิน หมายเหตุประกอบงบการเงิน รายงานประจำปีของบริษัท รวมถึงอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศจากธนาคารแห่งประเทศไทยด้วย เพื่อให้ง่ายต่อการเลือกหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาช่วยสนับสนุนข้อมูลปัจจัยเสี่ยง

ในส่วนถัดมาจะอธิบายถึงความเชื่อมโยงกันของปัจจัยเสี่ยงทั้ง 6 ประเภท ได้แก่ ปัจจัยเสี่ยงด้านทรัพยากรบุคคล ปัจจัยเสี่ยงจากคู่แข่ง พันธกิจ ปัจจัยเสี่ยงจากสินค้าล้ำสมัย ปัจจัยเสี่ยงจากนโยบายของบริษัทผู้ผลิต ปัจจัยเสี่ยงจากหนี้สูญ และปัจจัยเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน โดยรายละเอียดเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงแต่ละประเภท สามารถแสดงให้เห็นดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. แสดงรายละเอียดของปัจจัยเสี่ยงด้านทรัพยากรบุคคล ซึ่งเชื่อมโยงมาจากพันธกิจ และนโยบายที่สำคัญของบริษัทในด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ การพัฒนาบุคลากรในระดับมืออาชีพ แนวคิดในการพัฒนารูปแบบการนำเสนอยึดหลักการเชื่อมโยงข้อมูลจากแหล่งข้อมูลหลายๆที่ นำมารวบรวมและจัดแสดงให้อยู่ในแผนภาพเดียวกัน เพื่อแสดงให้เห็นถึงความ เป็นเหตุเป็นผล และความต่อเนื่องกันของข้อมูลปัจจัยเสี่ยง เนื่องจากข้อมูลที่นำเสนอได้มาจากหัวข้อปัจจัยเสี่ยง และการจัดการในรูปแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) งบ

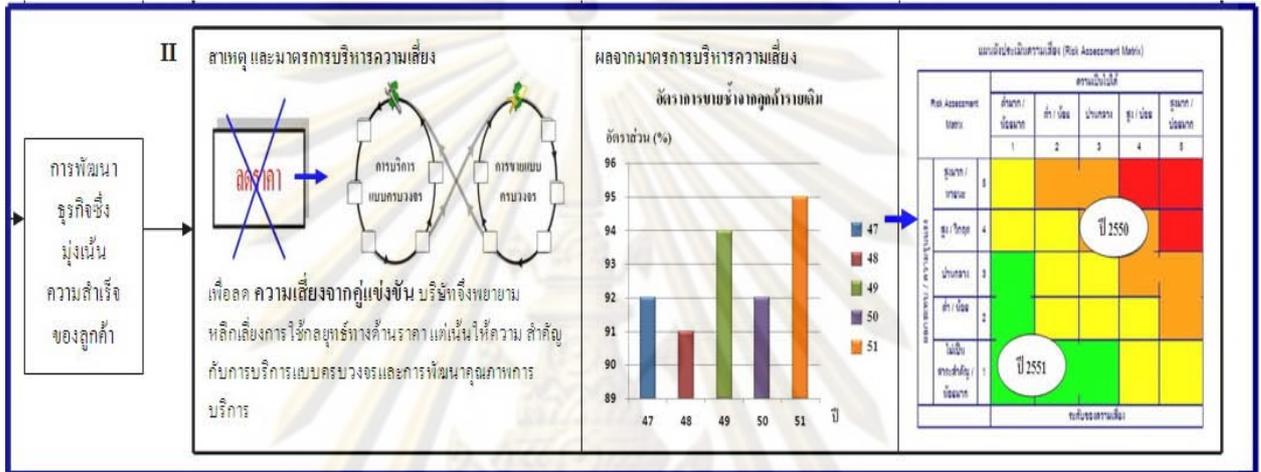
การเงิน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน ในการนำเสนอสาเหตุและมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง ผู้วิจัยเลือกใช้ภาพเพื่อแสดงให้เห็นว่า บริษัทได้มีการจัดอบรมพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องซึ่งพิจารณาได้จากการฝึกอบรมที่มีแนวโน้มสูงขึ้น และมีทิศทางเดียวกันกับความรู้ความสามารถของพนักงาน ส่วนการนำเสนอผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยงซึ่งใช้กราฟเส้นในการนำเสนอข้อมูลค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานโดยข้อมูลค่าใช้จ่ายดังกล่าวอ้างอิงมาจากหมายเหตุประกอบงบการเงินของบริษัท โดยแสดงข้อมูลค่าใช้จ่ายเปรียบเทียบตั้งแต่ปี 2547-2551 เพื่อให้เห็นแนวโน้มของข้อมูลได้อย่างชัดเจน ส่วนแผนผังการประเมินปัจจัยเสี่ยงจะแสดงให้เห็นการเปรียบเทียบผลการประเมินปัจจัยเสี่ยงปี 2550 และ 2551 โดยพิจารณาจากกราฟค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานที่แสดงให้เห็นว่าปี 2550 มีค่าใช้จ่ายที่สูงกว่าปี 2551 ทำให้ผู้วิจัยประเมินปัจจัยเสี่ยงในปี 2551 สูงกว่าปี 2550 ดังภาพที่ 3.4

ภาพที่ 3.4: การนำเสนอปัจจัยเสี่ยงด้านทรัพยากรบุคคล

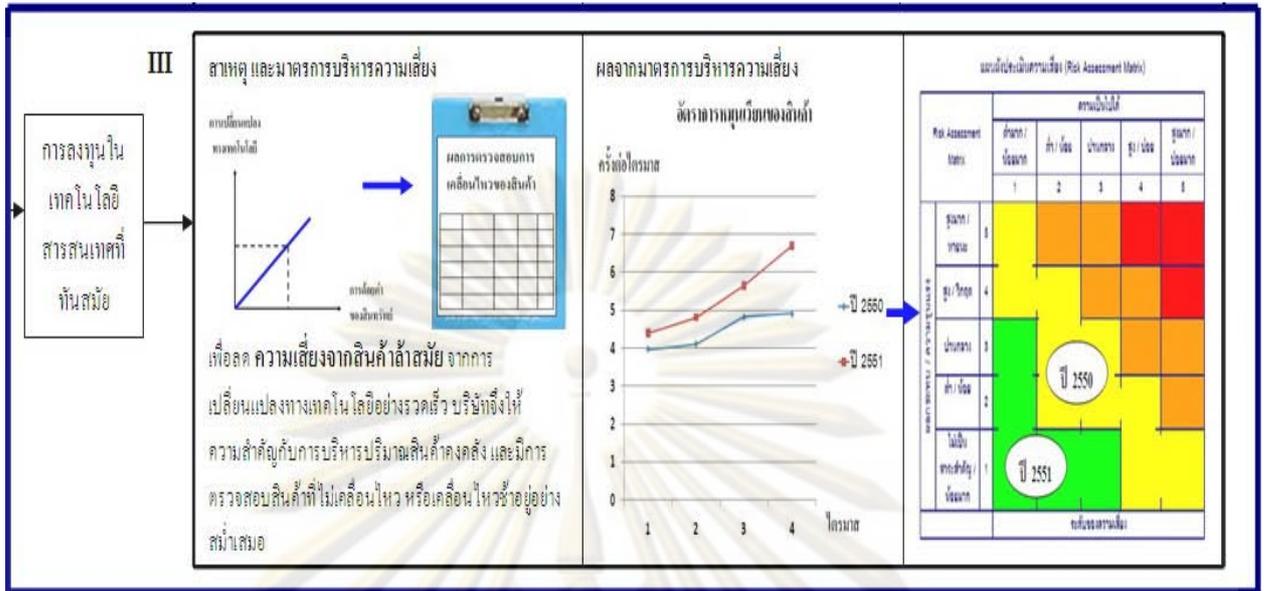
2. แสดงรายละเอียดของปัจจัยเสี่ยงจากคู่แข่ง ซึ่งเชื่อมโยงมาจากพันธกิจและนโยบายที่สำคัญของบริษัทในด้านการพัฒนาธุรกิจซึ่งมุ่งเน้นความสำเร็จของลูกค้า โดยข้อมูลที่นำเสนอได้มาจากหัวข้อปัจจัยเสี่ยง และหัวข้อการประกอบธุรกิจของแต่ละสายผลิตภัณฑ์ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ในการนำเสนอสาเหตุและมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง ผู้วิจัยเลือกใช้ภาพเพื่อแสดงให้เห็นว่าบริษัทหลีกเลี่ยงการใช้กลยุทธ์ทางด้านราคา แต่เน้นให้ความสำคัญกับการบริการแบบครบวงจร ส่วนการนำเสนอผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยงซึ่งใช้กราฟแท่งในการนำเสนอข้อมูลอัตราการขายซ้ำจากลูกค้ารายเดิม เนื่องจากในหัวข้อการประกอบธุรกิจของแต่ละสายผลิตภัณฑ์ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) เดิมนั้นได้มีการนำเสนอข้อมูลดังกล่าวไว้แล้ว ผู้วิจัยเพียงแต่รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกัน นำมาเสนอไว้

ด้วยกันเพียงเท่านั้น โดยการแสดงข้อมูลดังกล่าวจะแสดงให้เห็นการเปรียบเทียบตั้งแต่ปี 2547-2551 เพื่อให้เห็นการเปรียบเทียบได้อย่างชัดเจน ส่วนแผนผังการประเมินปัจจัยเสี่ยงจะแสดงให้เห็นการเปรียบเทียบผลการประเมินปัจจัยเสี่ยงปี 2550 และ 2551 โดยพิจารณาจากกราฟอัตราการขายซ้ำจากลูกค้ารายเดิมที่แสดงให้เห็นว่าปี 2551 มีอัตราการขายซ้ำจากลูกค้ารายเดิมสูงกว่าปี 2550 มาก ทำให้ผู้วิจัยประเมินปัจจัยเสี่ยงในปี 2551 ต่ำกว่าปี 2550 ดังภาพที่ 3.5

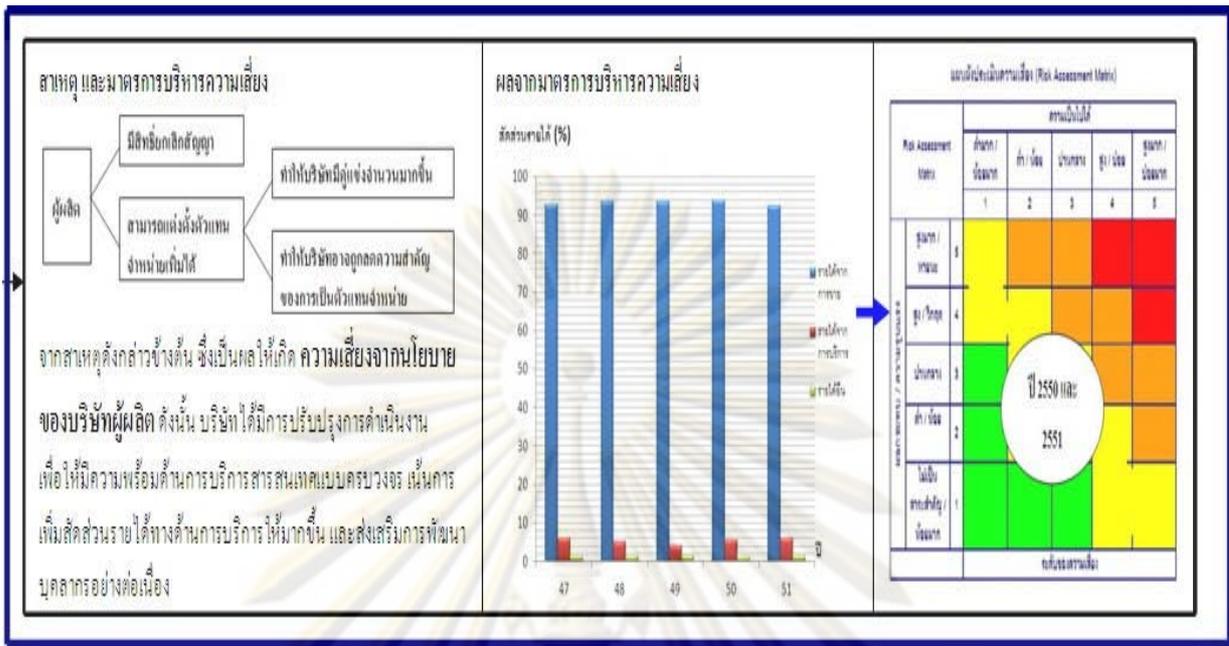
ภาพที่ 3.5 การนำเสนอปัจจัยเสี่ยงจากคู่แข่ง

3. แสดงรายละเอียดของปัจจัยเสี่ยงจากสินค้าล้าสมัย ซึ่งเชื่อมโยงมาจากพันธกิจและนโยบายที่สำคัญของบริษัทในด้านการลงทุนในเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย โดยข้อมูลที่นำเสนอได้มาจากหัวข้อปัจจัยเสี่ยง ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) งบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงิน ในการนำเสนอสาเหตุและมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง ผู้วิจัยเลือกใช้ภาพเพื่อแสดงให้เห็นว่า การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วมีทิศทางเดียวกับการด้อยค่าของสินทรัพย์ทำให้เป็นสาเหตุของปัจจัยเสี่ยงจากสินค้าล้าสมัย ดังนั้นบริษัทจึงมีมาตรการในการควบคุมโดยมีการตรวจสอบการเคลื่อนไหวของสินค้าอย่างสม่ำเสมอ เพราะบริษัทให้ความสำคัญกับการบริหารปริมาณสินค้าคงคลัง ส่วนการนำเสนอผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยงใช้กราฟเส้นในการนำเสนอข้อมูลที่มาจากการคำนวณหาอัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ โดยแสดงข้อมูลในแต่ละไตรมาสของทั้งปี 2550 และ 2551 เพื่อให้เห็นข้อมูลได้อย่างชัดเจน ส่วนแผนผังการประเมินปัจจัยเสี่ยงจะแสดงให้เห็นการเปรียบเทียบผลการประเมินปัจจัยเสี่ยงปี 2550 และ 2551 โดยพิจารณาจากอัตราการหมุนเวียนของสินค้าที่แสดงให้เห็นว่าปี 2551 มีอัตราการหมุนเวียนของสินค้าสูงกว่าปี 2550 ทำให้ผู้วิจัยประเมินปัจจัยเสี่ยงในปี 2551 ต่ำกว่าปี 2550 ดังภาพที่ 3.6

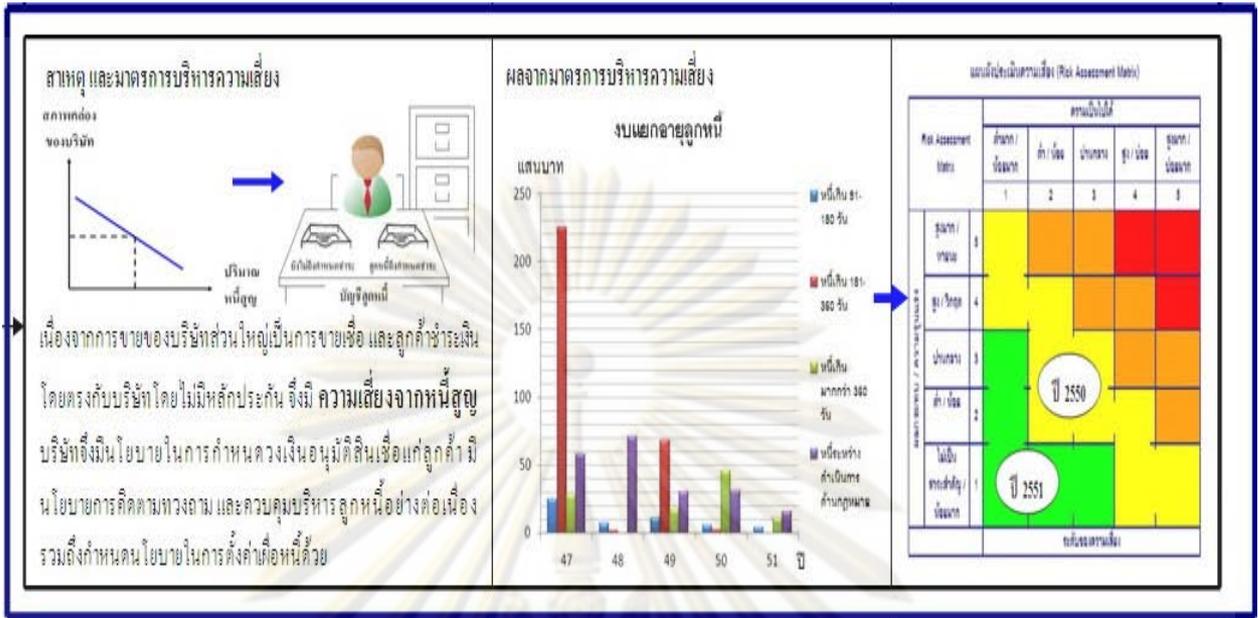
ภาพที่ 3.6: การนำเสนอปัจจัยเสี่ยงจากสินค้าล้าสมัย

4. แสดงรายละเอียดของปัจจัยเสี่ยงจากนโยบายของบริษัทผู้ผลิต ซึ่งเชื่อมโยงมาจากพันธกิจและนโยบายอื่นๆของบริษัท โดยข้อมูลที่น่าเสนอได้มาจากหัวข้อปัจจัยเสี่ยง ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) งบการเงิน และหมายเหตุประกอบงบ โดยมีการคำนวณสัดส่วนรายได้เพื่อเปรียบเทียบรายได้จากการบริการ กับรายได้จากการขาย และรายได้อื่นๆ เนื่องจากบริษัทมีการปรับปรุงการดำเนินงานเพื่อให้มีความพร้อมด้านการบริการสารสนเทศแบบครบวงจร เพื่อเน้นการเพิ่มสัดส่วนรายได้ทางด้านการบริการให้มากขึ้น ในการนำเสนอสาเหตุและมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง ผู้วิจัยเลือกใช้ภาพเพื่อแสดงให้เห็นว่าปัจจัยเสี่ยงดังกล่าวเกิดขึ้นจากผู้ผลิตซึ่งมาจากสองสาเหตุ คือผู้ผลิตมีสิทธิ์บอกเลิกสัญญา และผู้ผลิตสามารถแต่งตั้งตัวแทนจำหน่ายเองได้ ซึ่งจากสาเหตุหลังทำให้มีผลกระทบโดยตรงคือบริษัทมีคู่แข่งจำนวนมากขึ้น และบริษัทอาจถูกลดความสำคัญของการเป็นตัวแทนจำหน่าย ส่วนการนำเสนอผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยงใช้กราฟแท่งในการนำเสนอข้อมูลที่มาจากงบการเงินของบริษัท โดยข้อมูลที่น่าเสนอเป็นสัดส่วนรายได้ของบริษัทในปี 2547-2551 สาเหตุที่ใช้สัดส่วนรายได้เป็นตัวแสดงผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง เพราะบริษัทมีนโยบายในการปรับปรุงการดำเนินงานเพื่อให้มีความพร้อมด้านการบริการสารสนเทศแบบครบวงจร เน้นการเพิ่มสัดส่วนรายได้ทางด้านการบริการให้มากขึ้น ส่วนแผนผังการประเมินปัจจัยเสี่ยงจะแสดงให้เห็นการเปรียบเทียบผลการประเมินปัจจัยเสี่ยงปี 2550 และ 2551 โดยพิจารณาจากสัดส่วนรายได้ของบริษัทที่แสดงให้เห็นว่าทั้งสองปีบริษัทมีสัดส่วนรายได้ทางด้านการบริการอยู่ในระดับเดียวกัน ทำให้ผู้วิจัยประเมินปัจจัยเสี่ยงในปี 2551 ไม่ต่างกับ ปี 2550 ดังภาพที่ 3.7

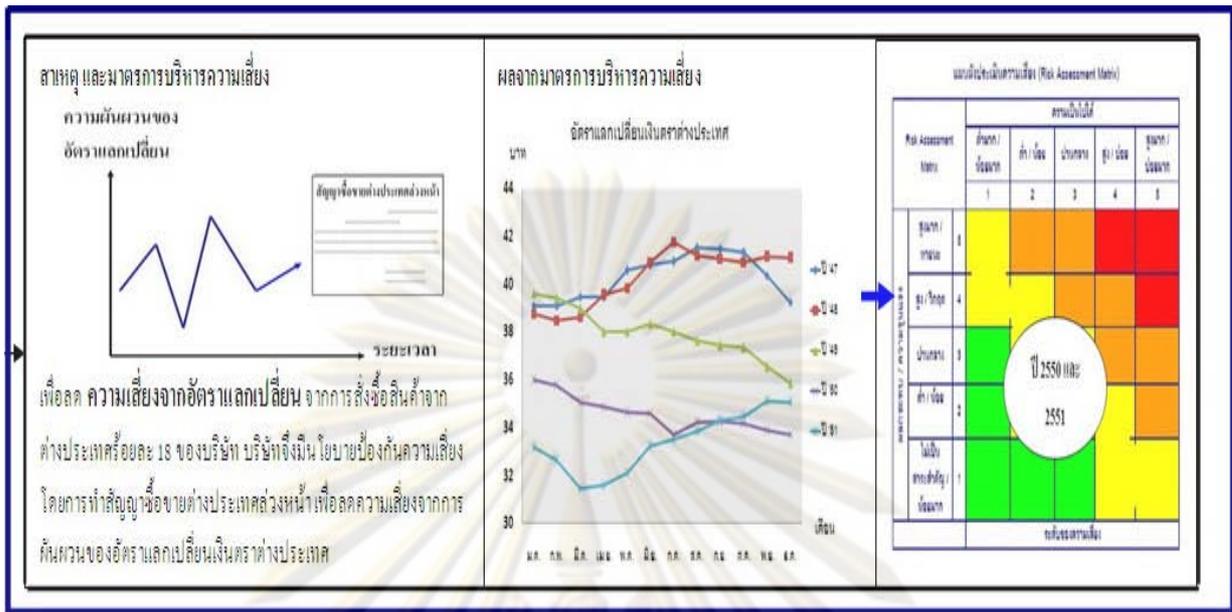
ภาพที่ 3.7: การนำเสนอปัจจัยเสี่ยงจากนโยบายของบริษัทผู้ผลิต

5. แสดงรายละเอียดของปัจจัยเสี่ยงจากหนี้สูญ ซึ่งเชื่อมโยงมาจากพันธกิจและนโยบายอื่นๆของบริษัท โดยข้อมูลที่นำเสนอได้มาจากหัวข้อปัจจัยเสี่ยง ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) งบการเงิน และหมายเหตุประกอบงบ โดยมีการวิเคราะห์แยกลูกหนี้ตามอายุของลูกหนี้การค้า เนื่องจากบริษัทมีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจากลูกหนี้การค้าที่คาดว่าจะเรียกเก็บเงินไม่ได้แยกตามอายุของลูกหนี้การค้า ในการนำเสนอสาเหตุและมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง ผู้วิจัยเลือกใช้ภาพเพื่อแสดงให้เห็นว่า สภาพคล่องของบริษัทแปรผกผันกับปริมาณหนี้สูญ สาเหตุมาจากบริษัทมีนโยบายในการกำหนดวงเงินอนุมัติสินเชื่อแก่ลูกค้า มีนโยบายการติดตามทวงถาม และควบคุมบริหารลูกหนี้อย่างต่อเนื่อง รวมถึงมีการกำหนดนโยบายในการตั้งค่าเผื่อหนี้อีกด้วย ส่วนการนำเสนอผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยงใช้กราฟแท่งในการนำเสนอข้อมูลที่มาจากหมายเหตุประกอบงบการเงินของบริษัทแล้วนำมาจัดแยกอายุลูกหนี้ เพื่อให้เห็นสภาพคล่องของบริษัท โดยข้อมูลที่นำเสนอขอลูกหนี้ในปี 2547-2551 สาเหตุที่ใช้งบแยกอายุลูกหนี้เป็นตัวแสดงผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง เพราะบริษัทมีนโยบายในการควบคุมบริหารลูกหนี้อย่างต่อเนื่อง ส่วนแผนผังการประเมินปัจจัยเสี่ยงจะแสดงให้เห็นการเปรียบเทียบผลการประเมินปัจจัยเสี่ยงปี 2550 และ 2551 โดยพิจารณาจากงบแยกอายุลูกหนี้ของบริษัทที่แสดงให้เห็นว่าปี 2551 มียอดลูกหนี้ต่ำกว่าปี 2550 ทำให้ผู้วิจัยประเมินปัจจัยเสี่ยงในปี 2551 ต่ำกว่าปี 2550 ดังภาพที่ 3.8

ภาพที่ 3.8: การนำเสนอปัจจัยเสี่ยงจากหนี้สูญ

6. แสดงรายละเอียดของปัจจัยเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งเชื่อมโยงมาจากพันธกิจและนโยบายอื่นๆของบริษัท โดยข้อมูลที่น่าเสนอได้มาจากหัวข้อปัจจัยเสี่ยง ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และข้อมูลจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศจากธนาคารแห่งประเทศไทย โดยนำเสนอเป็นเวลา 5 ปีเปรียบเทียบกันในแต่ละเดือน เพื่อให้เห็นความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งบริษัทได้มีการกำหนดนโยบายป้องกันปัจจัยเสี่ยงโดยทำสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า เพื่อลดปัจจัยเสี่ยงจากการผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ในการนำเสนอสาเหตุและมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง ผู้วิจัยเลือกใช้ภาพเพื่อแสดงให้เห็นว่าอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีความผันผวนอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นบริษัทจึงมีนโยบายป้องกันปัจจัยเสี่ยงโดยการทำสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าเพื่อลดผลกระทบจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน ส่วนการนำเสนอผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยงใช้กราฟเส้นในการนำเสนอข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศจากธนาคารแห่งประเทศไทย โดยแสดงให้เห็นรายละเอียดของอัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยในแต่ละเดือนด้วยระยะเวลาตั้งแต่ปี 2547-2551 ส่วนแผนผังการประเมินปัจจัยเสี่ยงจะแสดงให้เห็นการเปรียบเทียบผลการประเมินปัจจัยเสี่ยงปี 2550 และ 2551 โดยพิจารณาจากอัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยในแต่ละเดือนที่แสดงให้เห็นว่าทั้งสองปีบริษัทมีอัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยอยู่ในระดับเดียวกัน ทำให้ผู้วิจัยประเมินปัจจัยเสี่ยงในปี 2551 ไม่ต่างกับ ปี 2550 ดังภาพที่ 3.9

ภาพที่ 3.9: การนำเสนอปัจจัยเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

การพัฒนาแบบสอบถาม

หลังจากผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงแล้ว ขั้นตอนถัดมาคือการพัฒนาเครื่องมือที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ก็คือแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยจะเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาของการไม่เข้าใจในคำถาม อีกทั้งผู้วิจัยและผู้ตอบแบบสอบถามยังสามารถพูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้

คำถามในแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นนั้น ส่วนใหญ่ได้นำมาจากงานวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องซึ่งผู้วิจัยได้ทบทวนมาก่อนหน้านี้ ซึ่งประกอบด้วย คำถามชนิดปลายปิด ให้เลือกตอบ 1 คำตอบที่ตรงหรือใกล้เคียงกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด และคำถามชนิดปลายเปิด เป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นแบบไม่มีข้อจำกัด โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามในส่วนของข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาถึงปัจจัยต่างๆ ซึ่งอาจจะมีผลกระทบหรือไม่ก็ตาม ภายใต้ข้อสังเกตและความเห็นของผู้วิจัย ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการเข้าใจปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) โดยการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ และคำถามเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นที่มีต่อการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงด้วยรูปแบบจินตทัศน์

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการเข้าใจปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) โดยการนำเสนอข้อมูลด้วยตัวอักษร และคำถามเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นที่มีต่อการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงด้วยตัวอักษร

ลักษณะของคำถาม แบ่งออกเป็น

1. คำถามที่ให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียงข้อเดียว ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

2. คำถามที่ให้ผู้ตอบเลือกตอบ ใช่ หรือ ไม่ใช่ ซึ่งจะเป็นคำถามเพื่อวัดความเข้าใจตามการศึกษาในบทที่ 2 ที่กล่าวว่า การวัดความเข้าใจสามารถทำได้โดยการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์แล้วให้ผู้ใช้ข้อมูลตอบคำถามจากรูปแบบจินตทัศน์ที่กำหนด ซึ่งอาจตอบในลักษณะถูกผิด หรือการเลือกตอบจากตัวเลือกก็ได้ (Hafner and Jolly, 1972; Madsen, 1983) โดยในการวิจัยครั้งนี้ได้เลือกการตอบคำถามแบบถูกผิดเพื่อใช้วัดความเข้าใจ

3. คำถามที่ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น โดยแบ่งเป็นระดับความคิดเห็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยน้อยที่สุด เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยมาก และเห็นด้วยมากที่สุด โดยคำถามในส่วนนี้ได้มาจากการศึกษาเรื่องการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ ซึ่งพบว่าการใช้เทคนิคการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์มาใช้ในการสื่อสารองค์ความรู้มีข้อดีคือช่วยให้ผู้ใช้เป็นการนำเสนอมุมมองใหม่ ช่วยเพิ่มความจำ และรองรับกระบวนการเรียนรู้ (Eppler, 2003) นอกจากนี้งานวิจัยในเรื่องการประเมินประสิทธิภาพของการนำเสนอโดยรูปแบบจินตทัศน์ มาใช้ในการอธิบายหน้าที่งานในโครงการให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งมีความแตกต่างกันในเรื่องของพื้นฐานทางการศึกษา (Burkhard and Meier, 2004; Burkhard, Meier et al., 2005) พบว่าการนำเสนอข้อมูลด้วยจินตทัศน์มีข้อดีคือ ช่วยสร้างความดึงดูดใจและสนใจให้กับผู้ใช้งาน ง่ายต่อการแสดงให้เห็นข้อมูลทั้งแบบโดยรวมและรายละเอียด ช่วยให้การแสดงเรื่องราวที่คาบเกี่ยวกันสามารถทำได้ง่ายขึ้น สามารถที่จะนำไปสู่การอภิปราย และช่วยเพิ่มการระลึกได้ จากการศึกษาข้างต้นทำให้สามารถพัฒนาแบบสอบถามเพื่อให้สามารถสอบถามความคิดเห็นของผู้ใช้รายงานที่มีต่อรูปแบบการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงได้ โดยมีลักษณะคำถามดังต่อไปนี้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับรายละเอียดของข้อมูลอย่างไร

1. รูปแบบที่นำเสนอแสดงให้เห็นการรวบรวมข้อมูลรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยเสี่ยงไว้ด้วยกัน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจในการนำเสนออย่างไร
2. รูปแบบที่นำเสนอโน้มน้าวใจให้ท่านเกิดความสนใจ
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนที่ดีของข้อมูล
3. การนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงโดย การใช้จินตทัศน์ประกอบตัวอักษร นั้นช่วยให้ท่านมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของปัจจัยเสี่ยง มาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง และผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง
4. การนำเสนอผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยงโดย การใช้จินตทัศน์ประกอบตัวอักษร นั้นแสดงให้เห็นถึงการเปรียบเทียบข้อมูลในแต่ละปีได้อย่างชัดเจน
5. การนำเสนอผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยงโดย การใช้จินตทัศน์ประกอบตัวอักษร นั้นช่วยให้ท่านเห็นแนวโน้มของข้อมูลได้อย่างชัดเจน
6. รูปแบบที่นำเสนอช่วยให้ท่านสามารถอธิบายข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลกันได้
7. ท่านสามารถจับใจความสำคัญของการนำเสนอข้อมูลนั้นได้
8. ท่านสามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ในการประเมินปัจจัยเสี่ยงเพื่อตัดสินใจลงทุนได้
ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจดจำข้อมูลอย่างไร
9. การนำเสนอผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยงโดย การใช้จินตทัศน์ประกอบตัวอักษร นั้น ช่วยให้ท่านจดจำข้อมูลเกี่ยวกับผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยงนั้นได้
10. รูปแบบที่นำเสนอช่วยให้ท่านสามารถจดจำข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลกันได้เป็นอย่างดี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเลือกตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Judgment) ซึ่งเป็นการเลือกตัวอย่างโดยไม่ต้องสร้างกรอบตัวอย่าง แต่พิจารณาถึงกลุ่มเป้าหมายที่สามารถให้ข้อมูลในเรื่องที่สนใจศึกษา ซึ่งนิติระดับปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เหมาะสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เนื่องจากเป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีความหลากหลายทั้งในด้านของประสบการณ์ทำงาน และความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยการศึกษาแบบสอบถามจากงานวิจัยต่างๆ หลังจากนั้น จึงดำเนินการพัฒนาแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจและความคิดเห็น ที่มีต่อรูปแบบการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1)

คำอธิบายเกี่ยวกับตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มี 2 ประเภท ได้แก่

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ ตัวแปรที่สนใจศึกษา ซึ่งเป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อตัวแปรตาม สามารถใช้อธิบายผลที่มีต่อตัวแปรตาม โดยในส่วนของตัวแปรที่สนใจศึกษาประกอบด้วย ระยะเวลาของประสบการณ์ทำงาน ความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน รวมถึงรูปแบบการนำเสนอปัจจัยเสี่ยง ซึ่งจะมีด้วยกันสองประเภท คือรูปแบบการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงด้วยจินตทัศน์ และรูปแบบการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงด้วยตัวอักษร

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ ตัวแปรที่ได้รับผลกระทบจากตัวแปรอิสระ ซึ่งตัวแปรตามในการศึกษาครั้งนี้ คือ การเข้าใจปัจจัยเสี่ยงของผู้ใช้รายงานแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) จากการนำเสนอข้อมูลที่มีรูปแบบแตกต่างกัน นั่นคือ รูปแบบจินตทัศน์ และรูปแบบของตัวอักษร

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามมาประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อคำนวณค่าสถิติต่างๆดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการแจกแจงหรืออธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ โดยแสดงในรูปแบบตารางแจกแจงความถี่และค่าเฉลี่ย

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้ในการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย สถิติที่ใช้ได้แก่ Paired – Samples T Test เพื่อทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับค่าเฉลี่ยของประชากรกลุ่มเดียว โดยต้องการทดสอบว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มนี้มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

เกณฑ์เทียบระดับความคิดเห็น

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งพิจารณาผลการสอบถามจากนิสิตระดับปริญญาโทบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในสองเรื่องคือ พิจารณาถึงการเข้าใจปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) จากการนำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์ และพิจารณาถึงความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบการนำเสนอปัจจัยเสี่ยง

การวัดความเข้าใจปัจจัยเสี่ยง

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ได้พิจารณาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าใจปัจจัยเสี่ยง ตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) โดยการพิจารณาปัจจัยดังกล่าวจะใช้วิธีการให้คะแนนในการตอบคำถาม ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอบคำถามผิด เท่ากับ 0 คะแนน

ตอบคำถามถูกต้อง เท่ากับ 1 คะแนน

การวัดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการนำเสนอปัจจัยเสี่ยง

นอกจากการพิจารณาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าใจแล้ว ยังพิจารณาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นต่อรูปแบบการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงอีกด้วย โดยการพิจารณาปัจจัยดังกล่าวใช้วิธีในการวัดระดับความคิดเห็นโดยใช้เกณฑ์เทียบระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ซึ่งแต่ละระดับจะมีความหมายดังต่อไปนี้

ระดับคะแนนที่ 1 เท่ากับ เห็นด้วยน้อยที่สุด

ระดับคะแนนที่ 2 เท่ากับ เห็นด้วยน้อย

ระดับคะแนนที่ 3 เท่ากับ เห็นด้วยปานกลาง

ระดับคะแนนที่ 4 เท่ากับ เห็นด้วยมาก

ระดับคะแนนที่ 5 เท่ากับ เห็นด้วยมากที่สุด

เนื่องจากข้อมูลที่ใช้ดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้เกณฑ์เทียบระดับความคิดเห็นซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ฉะนั้นการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละปัจจัยสำหรับแต่ละประเด็นของตัวแปร จำเป็นต้องคำนวณหาค่าพิสัยเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการเปรียบเทียบซึ่งถือเป็นค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสำหรับการวิเคราะห์ โดยนำค่าพิสัยที่คำนวณได้บวกกับค่าระดับความคิดเห็นแต่ละระดับ ก็สามารถใช้เป็นค่าระดับคะแนนเฉลี่ยในการวิเคราะห์เปรียบเทียบได้ ซึ่งสูตรการคำนวณหาค่าพิสัย คือ จำนวนเกณฑ์เทียบระดับความคิดเห็นลบด้วยหนึ่ง แล้วจึงหารด้วยจำนวนเกณฑ์เทียบระดับความคิดเห็น ($(X-1)/X$) สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ค่าพิสัยเท่ากับ 0.8

(มาจาก $(5-1)/5$) เพราะฉะนั้น ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสำหรับการวิเคราะห์เปรียบเทียบ คือ

ระดับคะแนนเฉลี่ยที่ 1.00 – 1.80 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

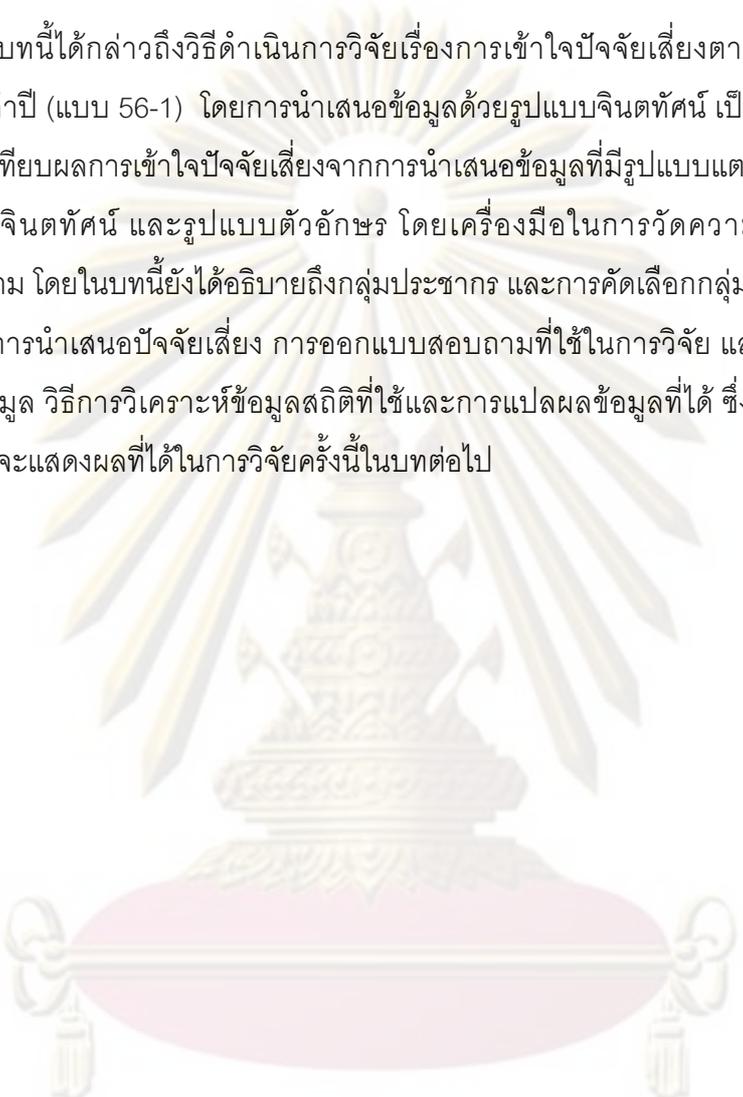
ระดับคะแนนเฉลี่ยที่ 1.81 – 2.60 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ระดับคะแนนเฉลี่ยที่ 2.61 – 3.40 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ระดับคะแนนเฉลี่ยที่ 3.41 – 4.20 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ระดับคะแนนเฉลี่ยที่ 4.21 – 5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ในบทนี้ได้กล่าวถึงวิธีดำเนินการวิจัยเรื่องการเข้าใจปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) โดยการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ เป็นการวิจัยเชิงทดลองเพื่อเปรียบเทียบผลการเข้าใจปัจจัยเสี่ยงจากการนำเสนอข้อมูลที่มีรูปแบบแตกต่างกันสองรูปแบบคือรูปแบบจินตทัศน์ และรูปแบบตัวอักษร โดยเครื่องมือในการวัดความเข้าใจดังกล่าวคือแบบสอบถาม โดยในบทนี้ยังได้อธิบายถึงกลุ่มประชากร และการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง การพัฒนารูปแบบในการนำเสนอปัจจัยเสี่ยง การออกแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย และเทคนิคที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้และการแปลผลข้อมูลที่ได้ ซึ่งทั้งหมดเป็นขั้นตอนสำคัญก่อนจะแสดงผลที่ได้ในการวิจัยครั้งนี้ในบทต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาเรื่อง “การเข้าใจปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) โดยการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์” ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาโดยวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งเก็บข้อมูลจากนิสิตระดับปริญญาโทบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคต้น ปีการศึกษา 2552 และได้กลุ่มตัวอย่างที่เก็บแบบสอบถามจำนวน 350 คน นำมาวิเคราะห์ค่าสถิติ

สำหรับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน โดยส่วนแรกคือ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม การแสดงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อรูปแบบการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และ การเข้าใจปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่สองเป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา

ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงในรูปของความถี่และร้อยละ โดยนำเสนอค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม การแสดงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อรูปแบบการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และ การเข้าใจปัจจัยเสี่ยงของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังต่อไปนี้

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

	อายุ								รวม	
	น้อยกว่า 25 ปี		25-29 ปี		30-39 ปี		40 ปีขึ้นไป			
	คน	%	คน	%	คน	%	คน	%	คน	%
เพศ										
ชาย	32	9.2	88	25.1	17	4.9	5	1.4	142	40.6
หญิง	28	8.0	140	40.0	39	11.1	1	0.3	208	59.4
รวม	60	17.2	228	65.1	56	16.0	6	1.7	350	100

ตารางที่ 4.1: แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศและอายุ

จากตารางที่ 4.1 ซึ่งแสดงข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเพศหญิงมีจำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 59.4 ส่วนเพศชายมีจำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 40.6 โดยเป็นผู้มีอายุระหว่าง 25-29 ปี มากที่สุด จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 65.1 รองลงมา คือ อายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 17.1 ผู้มีอายุระหว่าง 30-39 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0 และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป จำนวน 6 คน มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.7 และหากพิจารณาแยกตามเพศและช่วงอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 25-29 ปี มีจำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 40 รองลงมาคือเพศชาย อายุระหว่าง 25-29 ปี เช่นกัน มีจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 25.1 โดยกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามที่น้อยที่สุดคือ เพศหญิง อายุ 40 ปีขึ้นไป ซึ่งมีเพียง 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3

	ระยะเวลาของประสบการณ์ทำงาน								รวม	
	ไม่มี		1-3 ปี		4-10 ปี		10 ปีขึ้นไป			
	คน	%	คน	%	คน	%	คน	%	คน	%
ประเภทของประสบการณ์ทำงาน										
ไม่มีประสบการณ์ทำงาน	68	19.4	0	0	0	0	0	0	68	19.4
มีประสบการณ์ด้านบัญชีหรือการเงิน	0	0	43	12.3	38	10.9	7	2.0	88	25.2
มีประสบการณ์ด้านบริหารบัญชีเสี่ยง	0	0	5	1.4	12	3.4	3	0.9	20	5.7
มีประสบการณ์ด้านอื่นๆ	0	0	102	29.1	66	18.9	6	1.7	174	49.7
รวม	68	19.4	150	42.8	116	33.2	16	4.6	350	100

ตารางที่ 4.2: แสดงข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม แยกตามประเภทและระยะเวลาของประสบการณ์ทำงาน

จากตารางที่ 4.2 ซึ่งแสดงข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้มีประสบการณ์ทำงานด้านอื่นๆ ซึ่งมีจำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 49.7 โดยในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นผู้มีประสบการณ์ทำงาน 1-3 ปี จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 29.1 รองลงมาเป็นผู้มีประสบการณ์ทำงานอยู่ในช่วง 4-10 ปี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 18.9 และผู้ที่มีประสบการณ์ทำงาน 10 ปีขึ้นไป จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างรองลงมาเป็นกลุ่มของผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานด้านบัญชีหรือการเงิน จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 25.2 ซึ่งส่วนใหญ่ในกลุ่มนี้จะมีระยะเวลาของประสบการณ์ทำงานอยู่ในช่วง 1-3 ปี เช่นกัน จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 12.3 ถัดมาเป็นผู้มีประสบการณ์

ทำงานอยู่ในช่วง 4-10 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 10.9 และผู้มีประสบการณ์ทำงาน 10 ปีขึ้นไปจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 ตามลำดับ

ถัดมาเป็นกลุ่มของผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงาน ซึ่งมีจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 19.4 และกลุ่มสุดท้ายซึ่งมีจำนวนน้อยที่สุด คือกลุ่มของผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานด้านบริหารปัจจัยเสี่ยง ซึ่งมีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 โดยส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานอยู่ในช่วง 4-10 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.4 รองลงมาเป็นผู้มีประสบการณ์ทำงาน 1-3 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 และสุดท้ายเป็นผู้มีประสบการณ์ทำงาน 10 ปีขึ้นไป จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.9 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

	การศึกษาวิชาเกี่ยวกับบัญชีหรือการเงิน				รวม	
	เคยศึกษา		ไม่เคยศึกษา			
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
ประเภทของประสบการณ์ทำงาน						
ไม่มีประสบการณ์ทำงาน	30	8.6	38	10.9	68	19.5
มีประสบการณ์ด้านบัญชีหรือการเงิน	88	25.1	0	0	88	25.1
มีประสบการณ์ด้านบริหารปัจจัยเสี่ยง	20	5.7	0	0	20	5.7
มีประสบการณ์ด้านอื่นๆ	77	22.0	97	27.7	174	49.7
รวม	215	61.4	135	38.6	350	100

ตารางที่ 4.3: แสดงข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามประเภทของประสบการณ์ และการศึกษาวิชาเกี่ยวกับบัญชีหรือการเงิน

จากตารางที่ 4.3 ซึ่งแสดงข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานด้านอื่นๆ และไม่เคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับบัญชีหรือการเงิน ซึ่งมีจำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 27.7 รองลงมาเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานด้านบัญชีหรือการเงิน และเคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับบัญชีหรือการเงิน จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 25.1 ถัดมาเป็นผู้มีประสบการณ์ทำงานด้านอื่นๆ และเคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับบัญชีหรือการเงิน จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 22.0 ส่วนผู้ไม่มีประสบการณ์ทำงานและไม่เคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับบัญชีหรือการเงิน มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 10.9 ผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานแต่เคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับบัญชีหรือการเงิน มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6 และกลุ่มที่น้อยที่สุดคือ ผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานด้านบริหารปัจจัยเสี่ยงและเคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับบัญชีหรือการเงิน จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

หลังจากพิจารณาข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามแล้ว สามารถจำแนกกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามได้ตามสมมติฐานของการวิจัยออกเป็นสี่กลุ่ม ได้แก่กลุ่มของผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานแต่เคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับบัญชีหรือการเงิน กลุ่มของผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานและไม่เคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับบัญชีหรือการเงิน กลุ่มของผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานและเคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับบัญชีหรือการเงิน และสุดท้ายคือกลุ่มของผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานแต่ไม่เคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับบัญชีหรือการเงิน ดังที่สรุปได้ในตารางที่ 4.4

ข้อมูลพื้นฐานของบุคคล		จำนวน	(%)
ประสบการณ์ในการทำงาน	ความรู้พื้นฐานด้านบัญชีหรือการเงิน		
ไม่มี	เคยเรียน	30	8.6
ไม่มี	ไม่เคยเรียน	38	10.9
มี	เคยเรียน	185	52.9
มี	ไม่เคยเรียน	97	27.7
รวม		350	100

ตารางที่ 4.4: แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

จากตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่างตามสมมติฐาน ซึ่งสามารถจำแนกได้ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คือกลุ่มของผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานและเคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับบัญชีหรือการเงิน จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 52.9 รองลงมาคือ กลุ่มของผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานแต่ไม่เคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับบัญชีหรือการเงิน จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 27.7 กลุ่มที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานและไม่เคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับบัญชีหรือการเงิน จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 10.9 และกลุ่มผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานและเคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับบัญชีหรือการเงินมีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6

หลังจากจำแนกผู้ตอบแบบสอบถามออกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดสอบสมมติฐานแล้ว ในส่วนถัดมาจะเป็นการแสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อรูปแบบการนำเสนอปัจจัยเสี่ยง ทั้งในด้านของความคิดเห็นเกี่ยวกับรายละเอียดของข้อมูล ความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจในการนำเสนอข้อมูล ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดี และความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดจำข้อมูล โดยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา เช่นกัน ดังที่แสดงต่อไปนี้

การแสดงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อรูปแบบการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1)

ระดับความคิดเห็นทั้ง 4 ด้าน ที่มีต่อ รูปแบบการนำเสนอ	รูปแบบการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยง			
	จินตทัศน์		ตัวอักษร	
	จำนวน	%	จำนวน	%
ความคิดเห็นเกี่ยวกับรายละเอียด				
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1	0.3	13	3.7
เห็นด้วยน้อย	23	6.6	41	11.7
เห็นด้วยปานกลาง	119	34.0	177	50.6
เห็นด้วยมาก	173	49.4	98	28.0
เห็นด้วยมากที่สุด	34	9.7	21	6.0
รวม	350	100	350	100
ความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจ				
เห็นด้วยน้อยที่สุด	6	1.7	76	21.7
เห็นด้วยน้อย	38	10.9	106	30.3
เห็นด้วยปานกลาง	97	27.7	96	27.4
เห็นด้วยมาก	144	41.1	64	18.3
เห็นด้วยมากที่สุด	65	18.6	8	2.3
รวม	350	100	350	100
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดี				
เห็นด้วยน้อยที่สุด	3	0.9	12	3.4
เห็นด้วยน้อย	17	4.9	80	22.9
เห็นด้วยปานกลาง	100	28.6	152	43.4
เห็นด้วยมาก	176	50.3	89	25.4
เห็นด้วยมากที่สุด	54	15.4	17	4.9
รวม	350	100	350	100
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจดจำ				
เห็นด้วยน้อยที่สุด	5	1.4	29	8.3
เห็นด้วยน้อย	32	9.1	92	26.3
เห็นด้วยปานกลาง	110	31.4	123	35.1
เห็นด้วยมาก	160	45.7	92	26.3
เห็นด้วยมากที่สุด	43	12.3	14	4.0
รวม	350	100	350	100

ตารางที่ 4.5: แสดงจำนวนและค่าร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการนำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์เปรียบเทียบกับนำเสนอด้วยตัวอักษร

จากตาราง 4.5 ซึ่งแสดงจำนวนและค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับรายละเอียดในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงจากการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 49.4 เห็นด้วยมาก ว่าการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์แสดงให้เห็นรายละเอียดของข้อมูลครบถ้วน รองลงมา 119 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0 เห็นด้วยปานกลาง และจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 เห็นด้วยน้อยที่สุด ว่าการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์แสดงให้เห็นรายละเอียดของข้อมูลครบถ้วน

ในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับรายละเอียดในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงจากการนำเสนอข้อมูลด้วยตัวอักษร พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 50.6 เห็นด้วยปานกลาง ว่าการนำเสนอข้อมูลด้วยตัวอักษรแสดงให้เห็นรายละเอียดของข้อมูลครบถ้วน รองลงมา 98 คน คิดเป็นร้อยละ 28.0 เห็นด้วยมาก และจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.7 เห็นด้วยน้อยที่สุด ว่าการนำเสนอข้อมูลด้วยตัวอักษรแสดงให้เห็นรายละเอียดของข้อมูลครบถ้วน

กล่าวโดยสรุปพบว่าในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับรายละเอียดในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงจากการนำเสนอทั้งสองรูปแบบ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์ว่าเป็นการนำเสนอที่แสดงให้เห็นการรวบรวมข้อมูลรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยเสี่ยงไว้ด้วยกัน มากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

จากตาราง 4.5 ซึ่งแสดงจำนวนและค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงจากการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 41.1 เห็นด้วยมาก ว่าการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์นั้นน่าสนใจ รองลงมา 97 คน คิดเป็นร้อยละ 27.7 เห็นด้วยปานกลาง และจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7 เห็นด้วยน้อยที่สุด ว่าการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์นั้นน่าสนใจ

ในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงจากการนำเสนอข้อมูลด้วยตัวอักษร พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 30.3 เห็นด้วยน้อย ว่าการนำเสนอข้อมูลด้วยตัวอักษรนั้นน่าสนใจ รองลงมา 96 คน คิดเป็นร้อยละ 27.4 เห็นด้วยปานกลาง และจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3 เห็นด้วยมากที่สุด ว่าการนำเสนอข้อมูลด้วยตัวอักษรนั้นน่าสนใจ

กล่าวโดยสรุปพบว่าในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงจากการนำเสนอทั้งสองรูปแบบ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยกับ

การนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์ว่าเป็นการนำเสนอที่ชวนให้เกิดความสนใจ มากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

จากตาราง 4.5 ซึ่งแสดงจำนวนและค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดีในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงจากการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 50.3 เห็นด้วยมาก ว่าการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์นั้นเป็นตัวแทนของการนำเสนอข้อมูลที่ดี รองลงมา 100 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 เห็นด้วยปานกลาง และจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.9 เห็นด้วยน้อยที่สุด ว่าการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์นั้นเป็นตัวแทนของการนำเสนอข้อมูลที่ดี

ในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดีในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงจากการนำเสนอข้อมูลด้วยตัวอักษร พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 43.4 เห็นด้วยปานกลาง ว่าการนำเสนอข้อมูลด้วยตัวอักษรนั้นเป็นตัวแทนของการนำเสนอข้อมูลที่ดี รองลงมา 89 คน คิดเป็นร้อยละ 25.4 เห็นด้วยมาก และจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.4 เห็นด้วยน้อยที่สุด ว่าการนำเสนอข้อมูลด้วยตัวอักษรนั้นเป็นตัวแทนของการนำเสนอข้อมูลที่ดี

ความคิดเห็นในด้านการเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดี	จินตทัศน์		ตัวอักษร	
	Mean	Std. Deviation	Mean	Std. Deviation
การแสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล	3.73	0.836	2.92	0.980
การเปรียบเทียบข้อมูล	3.81	0.938	3.27	1.007
การแสดงให้เห็นแนวโน้มของข้อมูล	3.75	0.790	3.03	1.054
การอธิบายข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลกัน	3.59	0.823	3.05	0.932
การจับใจความสำคัญของการนำเสนอข้อมูล	3.58	0.804	3.05	0.943
การนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ในการประเมินปัจจัยเสี่ยง	3.19	0.884	2.94	0.931

ตารางที่ 4.6: แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับความคิดเห็นด้านการเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดี

จากตารางที่ 4.6 ซึ่งเป็นการแสดงรายละเอียดของความคิดเห็นด้านการเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดีในทั้ง 4 ประเด็น ได้แก่ การแสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล การเปรียบเทียบข้อมูล การแสดงให้เห็นแนวโน้มของข้อมูล การอธิบายข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลกัน การจับใจความสำคัญของการนำเสนอข้อมูล และการนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ในการประเมินปัจจัยเสี่ยง พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นเกี่ยวกับการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลจากการนำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์ คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 แต่การนำเสนอด้วยตัวอักษรมีคะแนนเฉลี่ยเพียง

2.92 หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมากกว่าการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ ช่วยให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างประเภทปัจจัยเสี่ยง มาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง และผลจาก มาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยปานกลางเท่านี้กับการ นำเสนอข้อมูลด้วยตัวอักษร ด้านการเปรียบเทียบข้อมูลพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็น ต่อการนำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์ในระดับคะแนนเฉลี่ย 3.81 แต่การนำเสนอด้วยตัวอักษรมี คะแนนเฉลี่ยเพียง 3.27 หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมากกว่าการนำเสนอข้อมูลด้วย รูปแบบจินตทัศน์ช่วยให้เห็นการเปรียบเทียบข้อมูลในแต่ละปีได้อย่างชัดเจน ในขณะที่ผู้ตอบ แบบสอบถามเห็นด้วยปานกลางเท่านี้กับการนำเสนอข้อมูลด้วยตัวอักษร ด้านการแสดงให้เห็น แนวโน้มของข้อมูลพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการนำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์ ในระดับคะแนนเฉลี่ย 3.75 แต่การนำเสนอด้วยตัวอักษรมีคะแนนเฉลี่ยเพียง 3.03 หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมากกว่าการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ช่วยให้เห็นแนวโน้ม ของข้อมูลได้อย่างชัดเจน ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยปานกลางเท่านี้กับการนำเสนอ ข้อมูลด้วยตัวอักษร ด้านการอธิบายข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลกัน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความ คิดเห็นต่อการนำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์ในระดับคะแนนเฉลี่ย 3.59 แต่การนำเสนอด้วย ตัวอักษรมีคะแนนเฉลี่ยเพียง 3.05 หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมากกว่าการนำเสนอ ข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ช่วยให้สามารถอธิบายข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลกันได้ ในขณะที่ผู้ตอบ แบบสอบถามเห็นด้วยปานกลางเท่านี้กับการนำเสนอข้อมูลด้วยตัวอักษร ด้านการจับใจความ สำคัญของการนำเสนอข้อมูล พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการนำเสนอด้วย รูปแบบจินตทัศน์ในระดับคะแนนเฉลี่ย 3.58 แต่การนำเสนอด้วยตัวอักษรมีคะแนนเฉลี่ยเพียง 3.05 หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมากกว่าการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ ช่วยให้เห็นสามารถจับใจความสำคัญของการนำเสนอข้อมูลนั้นได้ ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็น ด้วยปานกลางเท่านี้กับการนำเสนอข้อมูลด้วยตัวอักษร ส่วนด้านสุดท้ายได้แก่การนำข้อมูลที่ ได้รับไปใช้ในการประเมินปัจจัยเสี่ยง พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการนำเสนอด้วย รูปแบบจินตทัศน์ในระดับคะแนนเฉลี่ย 3.19 และการนำเสนอด้วยตัวอักษรมีคะแนนเฉลี่ย 2.94 หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยปานกลางว่าการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ และตัวอักษร ช่วยให้สามารถนำข้อมูลที่ ได้รับไปใช้ในการประเมินปัจจัยเสี่ยงเพื่อตัดสินใจลงทุนได้

กล่าวโดยสรุปพบว่าในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนที่ดีในการ นำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงจากการนำเสนอทั้งสองรูปแบบ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็น ด้วยกับการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วย รูปแบบจินตทัศน์ว่าเป็นการนำเสนอที่ช่วยให้สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของ

ปัจจัยเสี่ยง มาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยงและผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง ช่วยให้เห็นถึงการเปรียบเทียบข้อมูลในแต่ละปีได้อย่างชัดเจน ช่วยให้เห็นแนวโน้มของข้อมูล ช่วยให้สามารถอธิบายข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลกันได้ ช่วยให้สามารถจับใจความสำคัญของข้อมูลนั้นเพื่อนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ในการประเมินปัจจัยเสี่ยงเพื่อตัดสินใจลงทุนได้ มากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

จากตาราง 4.5 ซึ่งแสดงจำนวนและค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับการจดจำข้อมูลในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงจากการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 45.7 เห็นด้วยมาก ว่าการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์นั้นช่วยให้สามารถจดจำข้อมูลได้ รองลงมา 110 คน คิดเป็นร้อยละ 31.4 เห็นด้วยปานกลาง และจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 เห็นด้วยน้อยที่สุด ว่าการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์นั้นช่วยให้สามารถจดจำข้อมูลได้

ในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการจดจำข้อมูลในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงจากการนำเสนอข้อมูลด้วยตัวอักษร พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 35.1 เห็นด้วยปานกลาง ว่าการนำเสนอข้อมูลด้วยตัวอักษรนั้นช่วยให้สามารถจดจำข้อมูลได้ รองลงมา 92 คน คิดเป็นร้อยละ 26.3 เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยมาก และจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 เห็นด้วยมากที่สุด ว่าการนำเสนอข้อมูลด้วยตัวอักษรนั้นช่วยให้สามารถจดจำข้อมูลได้

ความคิดเห็นในด้านการจดจำข้อมูล	จินตทัศน์		ตัวอักษร	
	Mean	Std. Deviation	Mean	Std. Deviation
การจดจำข้อมูลผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง	3.42	0.852	2.83	0.910
การจดจำข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลกัน	3.53	0.803	2.96	0.931

ตารางที่ 4.7: แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับความคิดเห็นด้านการจดจำข้อมูล

จากตารางที่ 4.7 ซึ่งเป็นการแสดงรายละเอียดของความคิดเห็นด้านการจดจำข้อมูลใน 2 ประเด็น ได้แก่ การจดจำข้อมูลผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง และการจดจำข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลกัน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจดจำข้อมูลผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยงจากการนำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์ คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 แต่การนำเสนอด้วยตัวอักษรมีคะแนนเฉลี่ยเพียง 2.83 หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมากกว่าการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ช่วยให้สามารถจดจำข้อมูลผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยงนั้นได้ ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยปานกลางเท่านั้นกับการนำเสนอข้อมูลด้วยตัวอักษร ด้านการจดจำข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลกันพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการนำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์ ในระดับคะแนนเฉลี่ย 3.53 แต่การนำเสนอด้วยตัวอักษรมี

คะแนนเฉลี่ยเพียง 2.96 หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมากกว่าการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ช่วยให้สามารถจดจำข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลกันได้ ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยปานกลางเท่านั้นกับการนำเสนอข้อมูลด้วยตัวอักษร

กล่าวโดยสรุปพบว่าในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการจดจำข้อมูลในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงจากการนำเสนอทั้งสองรูปแบบ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์ว่าเป็นการนำเสนอที่ช่วยให้สามารถจดจำข้อมูลเกี่ยวกับผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยงและช่วยให้สามารถจดจำข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลกันได้ มากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

ความคิดเห็นในแต่ละด้าน	จินตทัศน์		ตัวอักษร	
	Mean	Std. Deviation	Mean	Std. Deviation
X ประสิทธิภาพทำงาน ✓ เรียนบัญชีหรือการเงิน				
ด้านรายละเอียดของข้อมูล	3.90	0.803	3.37	0.669
ด้านความน่าสนใจในการนำเสนอ	3.50	1.042	2.63	1.326
ด้านการเป็นตัวแทนที่ดีของข้อมูล	3.73	0.868	3.03	0.964
ด้านการจดจำข้อมูล	3.47	0.973	2.83	1.020
X ประสิทธิภาพทำงาน X เรียนบัญชีหรือการเงิน				
ด้านรายละเอียดของข้อมูล	3.79	0.777	3.32	0.962
ด้านความน่าสนใจในการนำเสนอ	3.87	0.906	2.47	1.202
ด้านการเป็นตัวแทนที่ดีของข้อมูล	3.89	0.863	3.16	1.053
ด้านการจดจำข้อมูล	3.74	0.921	2.87	1.070
✓ ประสิทธิภาพทำงาน ✓ เรียนบัญชีหรือการเงิน				
ด้านรายละเอียดของข้อมูล	3.56	0.713	3.23	0.775
ด้านความน่าสนใจในการนำเสนอ	3.62	0.913	2.59	1.002
ด้านการเป็นตัวแทนที่ดีของข้อมูล	3.69	0.750	3.06	0.904
ด้านการจดจำข้อมูล	3.58	0.811	3.04	0.917
✓ ประสิทธิภาพทำงาน X เรียนบัญชีหรือการเงิน				
ด้านรายละเอียดของข้อมูล	3.57	0.815	3.08	1.017
ด้านความน่าสนใจในการนำเสนอ	3.63	1.044	2.26	1.111
ด้านการเป็นตัวแทนที่ดีของข้อมูล	3.79	0.865	3.01	0.823
ด้านการจดจำข้อมูล	3.56	0.935	2.72	1.116

ตารางที่ 4.8: แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1)

ในการพิจารณาความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการนำเสนอตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) โดยการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์เปรียบเทียบกับ การนำเสนอข้อมูลด้วยตัวอักษรในแต่ละกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า

กลุ่มของผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานแต่เคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับบัญชีหรือการเงิน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับรายละเอียดของข้อมูลจากการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ โดยมี คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 นั่นคือผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มนี้เห็นด้วยมาก ว่าการนำเสนอด้วย รูปแบบจินตทัศน์สามารถให้รายละเอียดข้อมูลได้ครบถ้วน ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับรายละเอียด ของข้อมูลจากการนำเสนอด้วยตัวอักษร พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 3.37 นั่นคือผู้ตอบ แบบสอบถามกลุ่มนี้เห็นด้วยปานกลาง ว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษรสามารถให้รายละเอียดข้อมูล ได้ครบถ้วน ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจในการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์มี ค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 3.50 นั่นคือผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมาก ว่าการนำเสนอด้วยรูปแบบ จินตทัศน์มีความน่าสนใจ โดยการนำเสนอข้อมูลด้วยตัวอักษรมีคะแนนเฉลี่ยเพียง 2.63 นั่นคือ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยปานกลาง ว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษรนั้นมีความน่าสนใจ ต่อมาเป็น ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนที่ดีของข้อมูล ซึ่งจากการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 3.73 นั่นคือผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมาก ว่าการนำเสนอด้วย รูปแบบจินตทัศน์เป็นวิธีการนำเสนอที่เป็นตัวแทนที่ดีของข้อมูล ส่วนการนำเสนอด้วยตัวอักษรมี คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 นั่นคือผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยปานกลางว่าการนำเสนอด้วย ตัวอักษรเป็นวิธีการนำเสนอที่เป็นตัวแทนที่ดีของข้อมูล และด้านสุดท้ายเป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการจดจำข้อมูลจากการนำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์ พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 3.47 นั่นคือ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมาก ว่าการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ช่วยให้สามารถจดจำ ข้อมูลได้ ส่วนการนำเสนอด้วยตัวอักษรมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.83 นั่นคือผู้ตอบแบบสอบถามเห็น ด้วยปานกลางว่า การนำเสนอด้วยตัวอักษรช่วยให้สามารถจดจำข้อมูลได้

กลุ่มของผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานและไม่เคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับบัญชีหรือ การเงิน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับรายละเอียดของข้อมูลจากการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 นั่นคือผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มนี้เห็นด้วยมาก ว่าการนำเสนอด้วย รูปแบบจินตทัศน์สามารถให้รายละเอียดข้อมูลได้ครบถ้วน ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับรายละเอียด ของข้อมูลจากการนำเสนอด้วยตัวอักษร พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 3.32 นั่นคือผู้ตอบ แบบสอบถามกลุ่มนี้เห็นด้วยปานกลาง ว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษรสามารถให้รายละเอียดข้อมูล ได้ครบถ้วน ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจในการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์มี ค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 3.87 นั่นคือผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมาก ว่าการนำเสนอด้วยรูปแบบ

กลุ่มของผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานแต่ไม่เคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับบัญชีหรือการเงิน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับรายละเอียดของข้อมูลจากการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 นั่นคือผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มนี้เห็นด้วยมาก ว่าการนำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์สามารถให้รายละเอียดข้อมูลได้ครบถ้วน ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับรายละเอียดของข้อมูลจากการนำเสนอด้วยตัวอักษร พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 3.08 นั่นคือผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มนี้เห็นด้วยปานกลาง ว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษรสามารถให้รายละเอียดข้อมูลได้ครบถ้วน ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจในการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์มีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 3.63 นั่นคือผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมาก ว่าการนำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์มีความน่าสนใจ โดยการนำเสนอข้อมูลด้วยตัวอักษรมีคะแนนเฉลี่ยเพียง 2.26 นั่นคือผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยน้อย ว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษรนั้นมีความน่าสนใจ ต่อมาเป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนที่ดีของข้อมูล ซึ่งจากการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 3.79 นั่นคือผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมาก ว่าการนำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์เป็นวิธีการนำเสนอที่เป็นตัวแทนที่ดีของข้อมูล ส่วนการนำเสนอด้วยตัวอักษรมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.01 นั่นคือผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยปานกลางว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษรเป็นวิธีการนำเสนอที่เป็นตัวแทนที่ดีของข้อมูล และด้านสุดท้ายเป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการจดจำข้อมูลจากการนำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์ พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 3.56 นั่นคือผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมาก ว่าการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ช่วยให้สามารถจดจำข้อมูลได้ ส่วนการนำเสนอด้วยตัวอักษรมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.72 นั่นคือผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยปานกลางว่า การนำเสนอด้วยตัวอักษรช่วยให้สามารถจดจำข้อมูลได้

หลังจากพิจารณาความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการนำเสนอข้อมูลตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) โดยจำแนกตามกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามแล้ว สามารถวิเคราะห์ผลความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามออกเป็นสี่ด้าน คือด้านรายละเอียดของข้อมูล ด้านความน่าสนใจในการนำเสนอ ด้านการเป็นตัวแทนที่ดีของข้อมูล และด้านการจดจำข้อมูล ซึ่งในส่วนถัดมาจะเป็นการแสดงผลการวิเคราะห์ความเข้าใจปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา เช่นกัน ดังที่แสดงต่อไปนี้

การเข้าใจปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการพิจารณาความเข้าใจปัจจัยเสี่ยงของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการนำเสนอข้อมูลตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์เปรียบเทียบกับการนำเสนอข้อมูลด้วยตัวอักษรในแต่ละกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังจะเห็นในตารางที่ 4.7

คะแนนการเข้าใจปัจจัยเสี่ยง	รูปแบบการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยง			
	จินตทัศน์		ตัวอักษร	
	จำนวน	%	จำนวน	%
X ประสพการณ์ทำงาน ✓ เรียนบัญชีหรือการเงิน				
1 คะแนน	1	0.3	0	0
2 คะแนน	2	0.6	1	0.3
3 คะแนน	8	2.3	7	2.0
4 คะแนน	6	1.7	10	2.9
5 คะแนน	12	3.4	8	2.3
6 คะแนน	1	0.3	4	1.1
X ประสพการณ์ทำงาน X เรียนบัญชีหรือการเงิน				
1 คะแนน	0	0	1	0.3
2 คะแนน	1	0.3	2	0.6
3 คะแนน	8	2.3	10	2.9
4 คะแนน	16	4.6	18	5.1
5 คะแนน	11	3.1	6	1.7
6 คะแนน	2	0.6	1	0.3
✓ ประสพการณ์ทำงาน ✓ เรียนบัญชีหรือการเงิน				
1 คะแนน	1	0.3	1	0.3
2 คะแนน	11	3.1	12	3.4
3 คะแนน	34	9.7	52	14.9
4 คะแนน	52	14.9	60	17.1
5 คะแนน	52	14.9	53	15.1
6 คะแนน	35	10.0	7	2.0
✓ ประสพการณ์ทำงาน X เรียนบัญชีหรือการเงิน				
1 คะแนน	0	0	0	0
2 คะแนน	4	1.1	5	1.4
3 คะแนน	23	6.6	28	8.0
4 คะแนน	23	6.6	24	6.9
5 คะแนน	32	9.1	32	9.1
6 คะแนน	15	4.3	8	2.3
รวม	350	100	350	100

ตารางที่ 4.9: แสดงจำนวนและค่าร้อยละของคะแนนความเข้าใจปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) โดยการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์เปรียบเทียบกับการนำเสนอด้วยตัวอักษร

จากตาราง 4.9 ซึ่งแสดงจำนวนและค่าร้อยละของคะแนนความเข้าใจปัจจัยเสี่ยงจากการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์เปรียบเทียบกับกรนำเสนอด้วยตัวอักษร โดยจำแนกตามกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า

กลุ่มของผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานแต่เคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับบัญชีหรือการเงินมีคะแนนความเข้าใจปัจจัยเสี่ยงจากการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ ส่วนใหญ่จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.4 มีคะแนนความเข้าใจอยู่ในระดับ 5 คะแนน รองลงมาคือ 3 คะแนน มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3 แต่จากการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้วยตัวอักษร พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 มีคะแนนความเข้าใจอยู่ในระดับ 4 คะแนน รองลงมาคือ 5 คะแนน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3

กลุ่มของผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานและไม่เคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับบัญชีหรือการเงินมีคะแนนความเข้าใจปัจจัยเสี่ยงจากการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ ส่วนใหญ่จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 มีคะแนนความเข้าใจอยู่ในระดับ 4 คะแนน รองลงมาคือ 5 คะแนน มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.1 และจากการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้วยตัวอักษร พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 5.1 มีคะแนนความเข้าใจอยู่ในระดับ 4 คะแนน รองลงมาคือ 3 คะแนน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9

กลุ่มของผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานและเคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับบัญชีหรือการเงินมีคะแนนความเข้าใจปัจจัยเสี่ยงจากการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ ส่วนใหญ่จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 14.9 มีคะแนนความเข้าใจอยู่ในระดับ 5 และ 4 คะแนน ในจำนวนเท่ากัน รองลงมาคือ 6 คะแนน มีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 10 และจากการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้วยตัวอักษร พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 17.1 มีคะแนนความเข้าใจอยู่ในระดับ 4 คะแนน รองลงมาคือ 5 คะแนน จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 15.1

กลุ่มของผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานแต่ไม่เคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับบัญชีหรือการเงินมีคะแนนความเข้าใจปัจจัยเสี่ยงจากการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ ส่วนใหญ่จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 9.1 มีคะแนนความเข้าใจอยู่ในระดับ 5 คะแนน รองลงมาคือ 3 และ 4 คะแนน ซึ่งมีจำนวน 23 คน เท่ากันคิดเป็นร้อยละ 6.6 และจากการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้วยตัวอักษร พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 9.1 มีคะแนนความเข้าใจอยู่ในระดับ 5 คะแนน รองลงมาคือ 3 คะแนน จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0

สรุปได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบคำถามวัดความเข้าใจปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) โดยการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ได้คะแนน

อยู่ในระดับ 5 คะแนน จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 30.6 โดยในภาพรวมแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจปัจจัยเสี่ยง จำนวน 257 คน คิดเป็นร้อยละ 73.4 (จากคะแนนที่ 4-6) นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบคำถามวัดความเข้าใจปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) โดยการนำเสนอข้อมูลด้วยตัวอักษรได้คะแนนอยู่ในระดับ 4 คะแนน จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 โดยในภาพรวมแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจปัจจัยเสี่ยง จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 66.0 (จากคะแนนที่ 4-6)

หลังจากพิจารณาการเข้าใจปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ของผู้ตอบแบบสอบถามในส่วนนี้แล้ว สามารถจำแนกกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามได้ออกเป็นสองกลุ่ม คือผู้ที่เข้าใจปัจจัยเสี่ยง และผู้ที่ไม่เข้าใจปัจจัยเสี่ยง ซึ่งในส่วนถัดมาจะเป็นการแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการศึกษา โดยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอนุมาน ดังแสดงในส่วนถัดไป

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการศึกษา

ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอนุมาน โดยสถิติที่ใช้ได้แก่ Paired – Samples T Test เพื่อทดสอบเกี่ยวกับค่าเฉลี่ยของประชากรกลุ่มเดียว โดยพิจารณาถึงความแตกต่างของความคิดเห็นและความเข้าใจของผู้ใช้รายงานแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ที่มีต่อรูปแบบการนำเสนอที่แตกต่างกัน นั่นคือ รูปแบบจินตทัศน์ และรูปแบบของตัวอักษร โดยก่อนที่จะทำการทดสอบสมมติฐานต้องมีการตรวจสอบข้อมูลและเงื่อนไขของการทดสอบว่ามีการแจกแจงแบบปกติก่อน

จากการทดสอบการแจกแจงข้อมูล โดยใช้ค่าสถิติ Kolmogorov - Smirnov Test พบว่าข้อมูลโดยส่วนใหญ่ไม่มีการแจกแจงแบบปกติ แต่เนื่องจากขนาดตัวอย่างขนาดใหญ่ ($n = 350$) ผู้วิจัยจึงใช้ทฤษฎีลิมิตสู่ส่วนกลาง (Central Limit Theorem) ในการทดสอบสมมติฐาน ถึงแม้ประชากรจะไม่ได้มีการแจกแจงแบบปกติ

สมมติฐานการวิจัยที่ 1 ผู้ใช้รายงานปัจจัยเสี่ยงมีความคิดเห็นในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์ ดีกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

1.1. ผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานแต่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน เห็นด้วยกับการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์มากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

ความคิดเห็น	Mean	Std. Deviation	Paired Diff. Mean	Std. Deviation Paired	t	Sig. (2-tailed)
ความคิดเห็นเกี่ยวกับ รายละเอียด			0.533	1.196	2.443	0.021
รูปแบบจินตทัศน์	3.90	0.803				
ตัวอักษร	3.37	0.669				
ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความน่าสนใจ			0.867	1.776	2.673	0.012
รูปแบบจินตทัศน์	3.50	1.042				
ตัวอักษร	2.63	1.326				
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการ เป็นตัวแทนข้อมูลที่ดี			0.700	1.579	2.428	0.022
รูปแบบจินตทัศน์	3.73	0.868				
ตัวอักษร	3.03	0.964				
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการ จดจำข้อมูล			0.633	1.299	2.670	0.012
รูปแบบจินตทัศน์	3.47	0.973				
ตัวอักษร	2.83	1.020				

ตารางที่ 4.10: แสดงผลการทดสอบความแตกต่าง ระหว่างความคิดเห็นจากการนำเสนอข้อมูลที่ มีรูปแบบแตกต่างกัน ของผู้ที่ไม่ได้ประสบการณ์ทำงานแต่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ผู้ที่ไม่ได้ประสบการณ์ทำงานแต่มีความรู้พื้นฐานด้าน บัญชีและการเงิน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับรายละเอียดในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงที่นำเสนอ ด้วยรูปแบบจินตทัศน์เฉลี่ย 3.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.803 ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับ รายละเอียดในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้วยตัวอักษรเฉลี่ย 3.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.669 เมื่อทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับรายละเอียดในการนำเสนอข้อมูลปัจจัย เสี่ยงจากการนำเสนอทั้งสองรูปแบบ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 นั่นคือ ผู้ที่ไม่ได้ ประสบการณ์ทำงานแต่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน มีความคิดเห็นว่าการนำเสนอ ปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์แสดงให้เห็น การรวบรวมข้อมูลรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยเสี่ยงไว้ด้วยกันมากกว่าการนำเสนอด้วย ตัวอักษร

ในด้านความน่าสนใจในการนำเสนอ พบว่าผู้ที่ไม่ได้มีประสบการณ์ทำงานแต่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงที่นำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์เฉลี่ย 3.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.042 ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้วยตัวอักษรเฉลี่ย 2.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.326 เมื่อทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงจากการนำเสนอทั้งสองรูปแบบ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 นั่นคือ ผู้ที่ไม่ได้มีประสบการณ์ทำงานแต่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน มีความคิดเห็นว่าการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์นั้นเป็นรูปแบบการนำเสนอที่ชวนให้เกิดความสนใจมากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

ในด้านการเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดี พบว่าผู้ที่ไม่ได้มีประสบการณ์ทำงานแต่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดีในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงที่นำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์เฉลี่ย 3.73 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.868 ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดีในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้วยตัวอักษรเฉลี่ย 3.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.964 เมื่อทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดีในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงจากการนำเสนอทั้งสองรูปแบบ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 นั่นคือ ผู้ที่ไม่ได้มีประสบการณ์ทำงานแต่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน มีความคิดเห็นว่าการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์นั้นช่วยให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของปัจจัยเสี่ยง มาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง และผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง รวมถึงแสดงให้เห็นการเปรียบเทียบข้อมูลในแต่ละปีได้อย่างชัดเจน ช่วยให้ผู้สามารถอธิบายข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลกันได้ ช่วยให้จับใจความสำคัญของการนำเสนอจนสามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ในการประเมินปัจจัยเสี่ยงเพื่อตัดสินใจลงทุนได้มากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

ในด้านการจดจำข้อมูล พบว่าผู้ที่ไม่ได้มีประสบการณ์ทำงานแต่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจดจำข้อมูลในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงที่นำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์เฉลี่ย 3.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.973 ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับการจดจำข้อมูลในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้วยตัวอักษรเฉลี่ย 2.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.020 เมื่อทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการจดจำข้อมูลในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงจากการนำเสนอทั้งสองรูปแบบ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 นั่นคือ ผู้ที่ไม่ได้มีประสบการณ์ทำงานแต่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน มีความคิดเห็นว่าการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินต

ทัศนะนั้นช่วยให้สามารถจดจำข้อมูลเกี่ยวกับผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง และจดจำข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลกันได้มากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1.1 สามารถสรุปได้ว่า ผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานแต่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน เห็นด้วยกับการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์มากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร ทั้งในด้านเกี่ยวกับรายละเอียดในการนำเสนอ ความน่าสนใจในการนำเสนอ การเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดี และการจดจำข้อมูลที่นำเสนอ

1.2. ผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานและไม่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน เห็นด้วยกับการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์มากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

ความคิดเห็น	Mean	Std. Deviation	Paired Diff. Mean	Std. Deviation Paired	t	Sig. (2-tailed)
ความคิดเห็นเกี่ยวกับรายละเอียดรูปแบบจินตทัศน์ตัวอักษร	3.79	0.777	0.474	1.179	2.476	0.018
ความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจรูปแบบจินตทัศน์ตัวอักษร	3.87	0.906	1.395	1.405	6.118	0.000
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดีรูปแบบจินตทัศน์ตัวอักษร	3.89	0.863	0.737	1.083	4.195	0.000
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจดจำข้อมูลรูปแบบจินตทัศน์ตัวอักษร	3.74	0.921	0.868	1.455	3.679	0.001

ตารางที่ 4.11: แสดงผลการทดสอบความแตกต่าง ระหว่างความคิดเห็นจากการนำเสนอข้อมูลที่มีรูปแบบแตกต่างกัน ของผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานและไม่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน

จากตารางที่ 4.11 พบว่าผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานและไม่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับรายละเอียดในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงที่นำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์เฉลี่ย 3.79 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.777 ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับรายละเอียดในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้วยตัวอักษรเฉลี่ย 3.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.962 เมื่อทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับรายละเอียดในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงจากการนำเสนอทั้งสองรูปแบบ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 นั่นคือ ผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานและไม่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน มีความคิดเห็นว่าการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์แสดงให้เห็นการรวบรวมข้อมูลรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยเสี่ยงไว้ด้วยกันมากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

ในด้านความน่าสนใจในการนำเสนอ พบว่าผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานและไม่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงที่นำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์เฉลี่ย 3.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.906 ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้วยตัวอักษรเฉลี่ย 2.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.202 เมื่อทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงจากการนำเสนอทั้งสองรูปแบบ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 นั่นคือ ผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานและไม่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน มีความคิดเห็นว่าการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์นั้นเป็นรูปแบบการนำเสนอที่ชวนให้เกิดความสนใจมากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

ในด้านการเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดี พบว่าผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานและไม่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดีในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงที่นำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์เฉลี่ย 3.89 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.863 ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดีในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้วยตัวอักษรเฉลี่ย 3.16 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.053 เมื่อทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดีในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงจากการนำเสนอทั้งสองรูปแบบ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 นั่นคือ ผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานและไม่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน มีความคิดเห็นว่าการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์นั้นช่วยให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของปัจจัยเสี่ยง มาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง และผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง รวมถึงแสดงให้เห็นการเปรียบเทียบข้อมูลในแต่ละปีได้อย่างชัดเจน ช่วยให้สามารถอธิบายข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผล

กันได้ ช่วยให้จับใจความสำคัญของการนำเสนอจนสามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ในการประเมินปัจจัยเสี่ยงเพื่อตัดสินใจลงทุนได้มากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

ในด้านการจดจำข้อมูล พบว่าผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานและไม่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจดจำข้อมูลในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงที่นำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์เฉลี่ย 3.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.921 ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับการจดจำข้อมูลในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้วยตัวอักษรเฉลี่ย 2.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.070 เมื่อทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการจดจำข้อมูลในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงจากการนำเสนอทั้งสองรูปแบบ พบว่า แตกต่างกันในระดับนัยสำคัญ 0.05 นั่นคือ ผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานและไม่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน มีความคิดเห็นว่าการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์นั้นช่วยให้สามารถจดจำข้อมูลเกี่ยวกับผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง และจดจำข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลกันได้มากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1.2 สามารถสรุปได้ว่า ผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานและไม่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน เห็นด้วยกับการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์มากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร ทั้งในด้านเกี่ยวกับรายละเอียดในการนำเสนอ ความน่าสนใจในการนำเสนอ การเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดี และการจดจำข้อมูลที่นำเสนอ

1.3. ผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานและมีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน เห็นด้วยกับการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์มากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

ความคิดเห็น	Mean	Std. Deviation	Paired Diff. Mean	Std. Deviation Paired	t	Sig. (2-tailed)
ความคิดเห็นเกี่ยวกับรายละเอียด			0.335	1.061	4.295	0.000
รูปแบบจินตทัศน์	3.56	0.713				
ตัวอักษร	3.23	0.775				

ความคิดเห็น	Mean	Std. Deviation	Paired Diff. Mean	Std. Deviation Paired	t	Sig. (2-tailed)
ความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจ			1.027	1.523	9.171	0.000
รูปแบบจินตทัศน์	3.62	0.913				
ตัวอักษร	2.59	1.002				
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดี			0.632	1.218	7.062	0.000
รูปแบบจินตทัศน์	3.69	0.750				
ตัวอักษร	3.06	0.904				
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจดจำข้อมูล			0.546	1.242	5.979	0.000
รูปแบบจินตทัศน์	3.58	0.811				
ตัวอักษร	3.04	0.917				

ตารางที่ 4.12: แสดงผลการทดสอบความแตกต่าง ระหว่างความคิดเห็นจากการนำเสนอข้อมูลที่มีรูปแบบแตกต่างกัน ของผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานและมีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานและมีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับรายละเอียดในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงที่นำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์เฉลี่ย 3.56 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.713 ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับรายละเอียดในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้วยตัวอักษรเฉลี่ย 3.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.775 เมื่อทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับรายละเอียดในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงจากการนำเสนอทั้งสองรูปแบบ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 นั่นคือ ผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานและไม่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน มีความคิดเห็นว่าการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์แสดงให้เห็นการรวบรวมข้อมูลรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยเสี่ยงไว้ด้วยกันมากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

ในด้านความน่าสนใจในการนำเสนอ พบว่าผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานและมีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงที่นำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์เฉลี่ย 3.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.913 ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้วยตัวอักษรเฉลี่ย 2.59 ส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.002 เมื่อทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงจากการนำเสนอทั้งสองรูปแบบ พบว่า แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 นั่นคือ ผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานและมีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน มีความคิดเห็นว่าการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์นั้นเป็นรูปแบบการนำเสนอที่ชวนให้เกิดความสนใจมากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

ในด้านการเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดี พบว่าผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานและมีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดีในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงที่นำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์เฉลี่ย 3.69 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.750 ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดีในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้วยตัวอักษรเฉลี่ย 3.06 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.904 เมื่อทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดีในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงจากการนำเสนอทั้งสองรูปแบบ พบว่า แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 นั่นคือ ผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานและมีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน มีความคิดเห็นว่าการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์นั้นช่วยให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของปัจจัยเสี่ยง มาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง และผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง รวมถึงแสดงให้เห็นการเปรียบเทียบข้อมูลในแต่ละปีได้อย่างชัดเจน ช่วยให้สามารถอธิบายข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลกันได้ ช่วยให้จับใจความสำคัญของการนำเสนอจนสามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ในการประเมินปัจจัยเสี่ยงเพื่อตัดสินใจลงทุนได้มากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

ในด้านการจดจำข้อมูล พบว่าผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานและมีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจดจำข้อมูลในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงที่นำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์เฉลี่ย 3.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.811 ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับการจดจำข้อมูลในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้วยตัวอักษรเฉลี่ย 3.04 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.917 เมื่อทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการจดจำข้อมูลในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงจากการนำเสนอทั้งสองรูปแบบ พบว่า แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 นั่นคือ ผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานและมีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน มีความคิดเห็นว่าการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์นั้นช่วยให้สามารถจดจำข้อมูลเกี่ยวกับผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง และจดจำข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลกันได้มากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1.3 สามารถสรุปได้ว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานและมีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน เห็นด้วยกับการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์มากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร ทั้งในด้านเกี่ยวกับรายละเอียดในการนำเสนอ ความน่าสนใจในการนำเสนอ การเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดี และการจดจำข้อมูลที่นำเสนอ

1.4. ผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานแต่ไม่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน เห็นด้วยกับการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์มากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

ความคิดเห็น	Mean	Std. Deviation	Paired Diff. Mean	Std. Deviation Paired	t	Sig. (2-tailed)
ความคิดเห็นเกี่ยวกับรายละเอียด			0.485	1.200	3.977	0.000
รูปแบบจินตทัศน์	3.57	0.815				
ตัวอักษร	3.08	1.017				
ความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจ			1.371	1.446	9.341	0.000
รูปแบบจินตทัศน์	3.63	1.044				
ตัวอักษร	2.26	1.111				
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดี			0.784	1.043	7.398	0.000
รูปแบบจินตทัศน์	3.79	0.865				
ตัวอักษร	3.01	0.823				
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจดจำข้อมูล			0.835	1.161	7.085	0.000
รูปแบบจินตทัศน์	3.56	0.935				
ตัวอักษร	2.72	1.116				

ตารางที่ 4.13: แสดงผลการทดสอบความแตกต่าง ระหว่างความคิดเห็นจากการนำเสนอข้อมูลที่ มีรูปแบบแตกต่างกัน ของผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานแต่ไม่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานแต่ไม่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับรายละเอียดในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงที่นำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์เฉลี่ย 3.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.815 ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับรายละเอียดในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้วยตัวอักษรเฉลี่ย 3.08 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.017 เมื่อทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับรายละเอียดในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงจากการนำเสนอทั้งสองรูปแบบ พบว่า แตกต่างกันในระดับนัยสำคัญ 0.05 นั่นคือ ผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานแต่ไม่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน มีความคิดเห็นว่าการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์แสดงให้เห็นการรวบรวมข้อมูลรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยเสี่ยงไว้ด้วยกันมากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

ในด้านความน่าสนใจในการนำเสนอ พบว่าผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานแต่ไม่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงที่นำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์เฉลี่ย 3.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.044 ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้วยตัวอักษรเฉลี่ย 2.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.111 เมื่อทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงจากการนำเสนอทั้งสองรูปแบบ พบว่า แตกต่างกันในระดับนัยสำคัญ 0.05 นั่นคือ ผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานแต่ไม่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน มีความคิดเห็นว่าการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์นั้นเป็นรูปแบบการนำเสนอที่ชวนให้เกิดความสนใจมากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

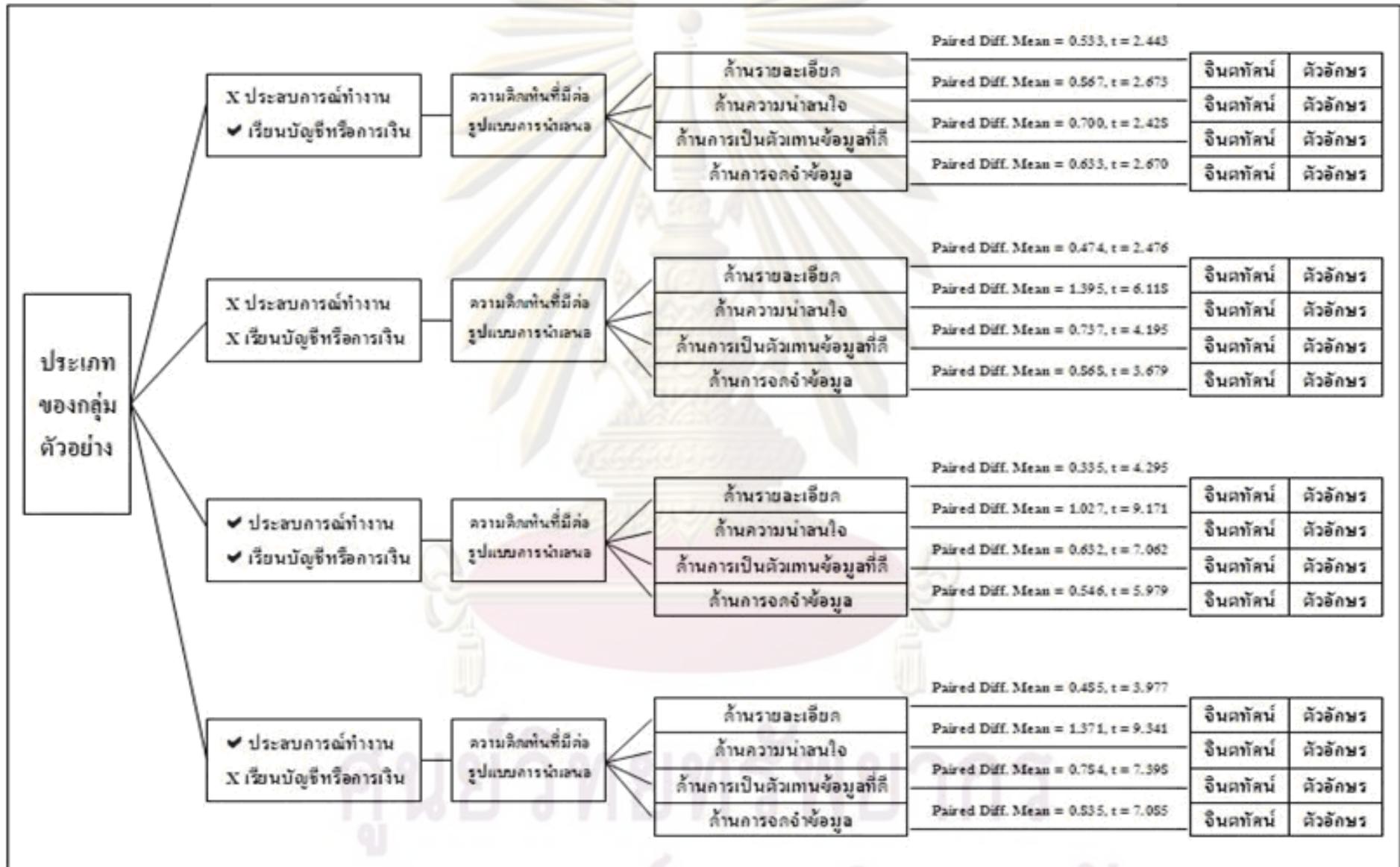
ในด้านการเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดี พบว่าผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานแต่ไม่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดีในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงที่นำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์เฉลี่ย 3.79 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.865 ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดีในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้วยตัวอักษรเฉลี่ย 3.01 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.823 เมื่อทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดีในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงจากการนำเสนอทั้งสองรูปแบบ พบว่า แตกต่างกันในระดับนัยสำคัญ 0.05 นั่นคือ ผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานแต่ไม่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน มีความคิดเห็นว่าการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์นั้นช่วยให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของปัจจัยเสี่ยง มาตราการ

บริหารปัจจัยเสี่ยง และผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง รวมถึงแสดงให้เห็นการเปรียบเทียบข้อมูลในแต่ละปีได้อย่างชัดเจน ช่วยให้สามารถอธิบายข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลกันได้ ช่วยให้จับใจความสำคัญของการนำเสนอจนสามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ในการประเมินปัจจัยเสี่ยงเพื่อตัดสินใจลงทุนได้มากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

ในด้านการจดจำข้อมูล พบว่าของผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานแต่ไม่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจดจำข้อมูลในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงที่นำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์เฉลี่ย 3.56 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.935 ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับการจดจำข้อมูลในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้วยตัวอักษรเฉลี่ย 2.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.116 เมื่อทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการจดจำข้อมูลในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงจากการนำเสนอทั้งสองรูปแบบ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 นั่นคือ ของผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานแต่ไม่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน มีความคิดเห็นว่าการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์นั้นช่วยให้สามารถจดจำข้อมูลเกี่ยวกับผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง และจดจำข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลกันได้มากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1.4 สามารถสรุปได้ว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานแต่ไม่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน เห็นด้วยกับการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์มากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร ทั้งในด้านเกี่ยวกับรายละเอียดในการนำเสนอ ความน่าสนใจในการนำเสนอ การเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดี และการจดจำข้อมูลที่นำเสนอ

ดังนั้นจากสมมติฐานการวิจัยที่ 1 สามารถสรุปได้ว่าผู้ใช้รายงานปัจจัยเสี่ยงมีความคิดเห็นในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์ ดีกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร ทั้งผู้ที่มีประสบการณ์ทำงาน ไม่มีประสบการณ์ทำงาน ผู้ที่มีความรู้พื้นฐานและ ไม่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน ดังภาพที่ 4.1

ภาพที่ 4.1: แสดงผลสรุปการทดสอบสมมติฐานที่ 1

สมมติฐานการวิจัยที่ 2 การนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้วยรูปแบบจินตทัศน์จะช่วยให้ผู้ใช้รายงานปัจจัยเสี่ยงสามารถเข้าใจปัจจัยเสี่ยงได้ดีกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษรหรือไม่

2.1. การนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์ จะช่วยให้ผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานแต่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน สามารถเข้าใจปัจจัยเสี่ยงได้ดีกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

2.2. การนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์ จะช่วยให้ผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานและไม่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน สามารถเข้าใจปัจจัยเสี่ยงได้ดีกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

2.3. การนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์ จะช่วยให้ผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานและมีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน สามารถเข้าใจปัจจัยเสี่ยงได้ดีกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

2.4. การนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์ จะช่วยให้ผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานแต่ไม่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน สามารถเข้าใจปัจจัยเสี่ยงได้ดีกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

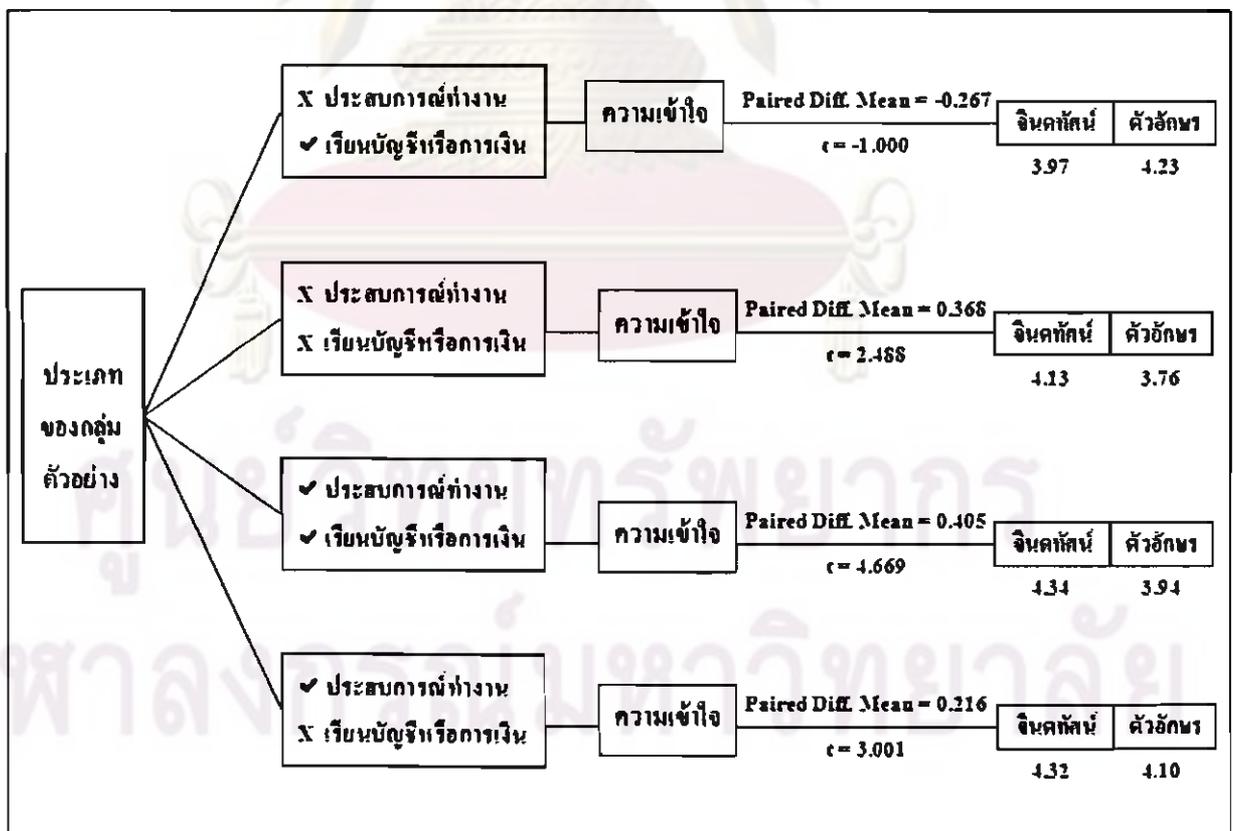
ความเข้าใจ	Mean	Std. Deviation	Paired Diff. Mean	Std. Deviation Paired	t	Sig. (2-tailed)
สมมติฐานที่ 2.1			-0.267	1.461	-1.000	0.326
รูปแบบจินตทัศน์	3.97	1.189				
ตัวอักษร	4.23	1.073				
สมมติฐานที่ 2.2			0.368	0.913	2.488	0.017
รูปแบบจินตทัศน์	4.13	0.906				
ตัวอักษร	3.76	0.971				
สมมติฐานที่ 2.3			0.405	1.181	4.669	0.000
รูปแบบจินตทัศน์	4.34	1.183				
ตัวอักษร	3.94	1.014				
สมมติฐานที่ 2.4			0.216	0.710	3.001	0.003
รูปแบบจินตทัศน์	4.32	1.123				
ตัวอักษร	4.10	1.075				

ตารางที่ 4.14: แสดงผลการทดสอบความแตกต่าง ระหว่างความเข้าใจปัจจัยเสี่ยงที่นำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์และความเข้าใจปัจจัยเสี่ยงที่นำเสนอด้วยตัวอักษร

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.075 เมื่อทดสอบความแตกต่างของความเข้าใจปัจจัยเสี่ยงจากการนำเสนอทั้งสองรูปแบบ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 นั่นคือ ผู้ที่มีประสบการณ์ทำงาน และมีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน มีความเข้าใจปัจจัยเสี่ยงที่นำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์แตกต่างไปจากการนำเสนอด้วยตัวอักษร

สรุปได้ว่า การนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์ จะช่วยให้ผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานแต่ไม่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน สามารถเข้าใจปัจจัยเสี่ยงได้ดีกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร

จากสมมติฐานการวิจัยที่ 2 สามารถสรุปได้ว่า มีเพียงกลุ่มตัวอย่างประเภทเดี่ยวนั้นคือ ผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานแต่เคยเรียนบัญชีหรือการเงิน ที่มีความเข้าใจปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ที่นำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์ไม่แตกต่างจากการนำเสนอด้วยตัวอักษร โดยกลุ่มตัวอย่างอีกสามประเภท ได้แก่ ผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานและไม่เคยเรียนบัญชีหรือการเงิน ผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานและเคยเรียนบัญชีหรือการเงิน และผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานแต่ไม่เคยเรียนบัญชีหรือการเงิน มีความเข้าใจปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ที่นำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์ ได้ดีกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร ดังภาพที่ 4.2

ภาพที่ 4.2: แสดงผลสรุปการทดสอบสมมติฐานที่ 2

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การเปิดเผยข้อมูลในรูปแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อใช้ติดต่อกับนักลงทุน เนื่องจากนักลงทุนต้องมีการเตรียมความพร้อมสำหรับการลงทุน โดยต้องเข้าใจข้อมูลพื้นฐานที่จะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจซื้อขายหลักทรัพย์ ซึ่งรวมถึงปัจจัยเสี่ยงที่ธุรกิจต้องเผชิญด้วย การเปิดเผยปัจจัยเสี่ยงเป็นการรายงานปัจจัยเสี่ยงขององค์กรเพื่อให้ให้นักลงทุนได้รับรู้ถึงปัจจัยเสี่ยงและการบริหารจัดการขององค์กร โดยกลุ่มของนักลงทุนเองมีความหลากหลายทั้งในด้านของความรู้และประสบการณ์ ดังนั้นเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดในการตัดสินใจ นักลงทุนต้องรับรู้และเข้าใจปัจจัยเสี่ยงได้ดี จึงจะสามารถตัดสินใจบนพื้นฐานของปัจจัยเสี่ยงได้

รูปแบบในการนำเสนอเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยสร้างความเข้าใจให้กับผู้ใช้แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ซึ่งในปัจจุบัน พบว่าข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงและข้อมูลที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ได้ถูกนำเสนอไว้ในหลาย ๆ ที่ด้วยกัน ซึ่งทำให้ยากต่อการเลือกหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาช่วยสนับสนุนข้อมูลปัจจัยเสี่ยง การวิจัยในครั้งนี้จึงทำการพัฒนารูปแบบการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ให้อยู่ในรูปแบบของจินตทัศน์ โดยจะทำการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยเสี่ยงมารวมไว้ด้วยกัน แล้วทดสอบว่าการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์จะทำให้ผู้ใช้รายงานเข้าใจปัจจัยเสี่ยงได้ดีกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษรหรือไม่

ในบทนี้จะกล่าวถึง การสรุปผลการวิจัยจากการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ และการให้ข้อเสนอแนะต่างๆ จากการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

สรุปผลการวิจัย

ในการจัดเก็บและรวบรวมงานวิจัยในครั้งนี้มีผู้ให้ข้อมูลในรูปแบบสอบถามทั้งสิ้น 350 คน ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม การวิเคราะห์ถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยง และการวิเคราะห์ความเข้าใจจากการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) โดยการนำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์ และการนำเสนอด้วยตัวอักษร สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. ผลที่ได้รับจากข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของบุคคล พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้ที่เคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับบัญชีหรือการเงิน สาเหตุเนื่องมาจากผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลมาจากนิสิต

ระดับปริญญาโทบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีหรือการเงิน นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ยังเป็นกลุ่มที่มีประสบการณ์ทำงาน ทั้งด้านบัญชีหรือการเงิน ด้านบริหาร บัญชีเสี่ยง และด้านอื่นๆ ซึ่งได้แก่ ด้านสารสนเทศ ด้านการตลาด ด้านบริหารทรัพยากรบุคคล เป็นต้น ผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานส่วนใหญ่จะมีระยะเวลาของประสบการณ์ทำงานอยู่ในช่วง 1-3 ปี เนื่องจากช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คือ 25-29 ปี

สำหรับการแบ่งประเภทของผู้ตอบแบบสอบถามจะใช้เกณฑ์ประสบการณ์ทำงาน และความรู้พื้นฐานด้านบัญชีหรือการเงิน เนื่องจากมีงานวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้าใจคือ ความรู้พื้นฐาน และประสบการณ์เดิมของผู้ใช้ข้อมูล Shepherd, 1973 อ้างถึงใน (ปาริชาติตามวงศ์, 2550) และ (Schonell and Elizabeth, 1974) ซึ่งปัจจัยทั้งสองนี้มีความสำคัญอย่างมากต่อการทำความเข้าใจในปัจจัยเสี่ยง เพราะความรู้และประสบการณ์ (Education and experience) มีความสำคัญกับนักลงทุน ดังนั้นผู้วิจัยจึงแบ่งกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามออกเป็น ผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานแต่เคยเรียนบัญชีหรือการเงิน ผู้ไม่มีประสบการณ์ทำงานและไม่เคยเรียนบัญชีหรือการเงิน ผู้มีประสบการณ์ทำงานและเคยเรียนบัญชีหรือการเงิน และกลุ่มผู้มีประสบการณ์ทำงานแต่ไม่เคยเรียนบัญชีหรือการเงิน

2. การแสดงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อรูปแบบการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1)

จากผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเปรียบเทียบกันระหว่างการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้วยรูปแบบจินตทัศน์ และการนำเสนอด้วยตัวอักษร ซึ่งพิจารณาในด้านเกี่ยวกับรายละเอียดของการนำเสนอ ความน่าสนใจในการนำเสนอ การเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดี และการจดจำข้อมูลที่นำเสนอ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความเห็นเกี่ยวกับการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้วยรูปแบบจินตทัศน์ อยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกด้าน แต่ให้ความเห็นเกี่ยวกับการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้วยตัวอักษรในด้านรายละเอียดของการนำเสนอ ด้านการเป็นตัวแทนที่ดีของข้อมูล และด้านการจดจำข้อมูลอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง แต่ในด้านความน่าสนใจในการนำเสนออยู่ในระดับเห็นด้วยน้อย แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้วยรูปแบบจินตทัศน์ ตรงกับงานวิจัยที่พบว่าการใช้เทคนิคการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์มาใช้ในการสื่อสารองค์ความรู้มีข้อดีคือดึงดูดใจผู้ใช้ ช่วยเพิ่มความจำ (Eppler, 2003) แสดงให้เห็นข้อมูลทั้งแบบโดยรวมและรายละเอียด

ช่วยให้การแสดงเรื่องราวที่คาบเกี่ยวกันสามารถทำได้ง่ายขึ้น (Burkhard and Meier, 2004; Burkhard, Meier et al., 2005)

การทดสอบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี(แบบ 56-1) พบว่า รูปแบบการนำเสนอที่แตกต่างกันระหว่างการนำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์ และการนำเสนอด้วยตัวอักษร มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบของการนำเสนอทั้งในด้านเกี่ยวกับรายละเอียดของการนำเสนอ ความน่าสนใจในการนำเสนอ การเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดี และการจดจำข้อมูลที่น่าเสนอที่แตกต่างกัน โดยสามารถสรุปได้ว่า ผู้ใช้รายงานปัจจัยเสี่ยงมีความคิดเห็นในการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วยรูปแบบจินตทัศน์ ดีกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร ทั้งผู้ที่มีประสบการณ์ทำงาน ไม่มีประสบการณ์ทำงาน ผู้ที่มีความรู้พื้นฐานและ ไม่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีและการเงิน

3. การเข้าใจปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการวิเคราะห์การเข้าใจปัจจัยเสี่ยงของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยพิจารณาเปรียบเทียบกันระหว่างการนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้วยรูปแบบจินตทัศน์ และการนำเสนอด้วยตัวอักษร พบว่า การนำเสนอปัจจัยเสี่ยงด้วยรูปแบบจินตทัศน์ช่วยให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีคะแนนความเข้าใจข้อมูลปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี สูงกว่าการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงด้วยตัวอักษร แสดงให้เห็นว่า การนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้วยรูปแบบจินตทัศน์ส่งผลให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเข้าใจข้อมูลปัจจัยเสี่ยงจนสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงได้ถูกต้องมากกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร ตรงกับงานวิจัยที่ว่า เมื่อรูปแบบจินตทัศน์ที่แสดงถูกต้อง ผู้ใช้งานก็สามารถตัดสินใจได้ถูกต้องเมื่อมีข้อมูลสนับสนุนที่มากพอ (Brath and Perters, 2005)

การทดสอบความแตกต่างระหว่างการเข้าใจปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี พบว่า รูปแบบการนำเสนอที่แตกต่างกันระหว่างการนำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์ และการนำเสนอด้วยตัวอักษร มีผลต่อการเข้าใจปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ที่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานและไม่เคยเรียนบัญชีหรือการเงิน ผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานและเคยเรียนบัญชีหรือการเงิน และผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานแต่ไม่เคยเรียนบัญชีหรือการเงิน มีความเข้าใจปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ที่นำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์ ได้ดีกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร ยกเว้น

กลุ่มของผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานแต่เคยเรียนบัญชีหรือการเงินจะมีผลการเข้าใจปัจจัยเสี่ยงไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

การเปิดเผยปัจจัยเสี่ยงของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ จากการศึกษาพบว่ามี การเปิดเผยประเภทปัจจัยเสี่ยงที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Beretta and Bozzolan, 2004; Lajili and Zeghal, 2005) ทั้งนี้เนื่องมาจากการเปิดเผยปัจจัยเสี่ยงยังเป็นไป ด้วยความสมัครใจของบริษัท ยังไม่มีการกำหนดรูปแบบในการเปิดเผยอย่างชัดเจน ทำให้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บริหารว่าจะมีกลยุทธ์ในการสื่อสารปัจจัยเสี่ยงอย่างไร ดังนั้นหากต้องการให้การเปิดเผยปัจจัยเสี่ยงเป็นประโยชน์ต่อการประเมินปัจจัยเสี่ยงสำหรับผู้ใช้อ้างอิง จำเป็นที่จะต้อง กำหนดรูปแบบการเปิดเผยให้เป็นทางการมากกว่าเดิม เพื่อสามารถเปรียบเทียบข้อมูลได้ดียิ่งขึ้น

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งเน้นการศึกษาตามสมมติฐานการวิจัยเรื่อง การเข้าใจปัจจัยเสี่ยงตาม แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) โดยการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ ซึ่ง ผลการวิจัยจะแบ่งออกเป็นสองประเด็นหลัก คือความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบการนำเสนอข้อมูล และความเข้าใจปัจจัยเสี่ยงที่นำเสนอด้วยรูปแบบที่ต่างกัน คือจินตทัศน์ และตัวอักษร โดยในประเด็น แรก เรื่องความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบการนำเสนอ จะวัดผลในด้านรายละเอียดของข้อมูล ความ น่าสนใจในการนำเสนอ การเป็นตัวแทนที่ดี และการจดจำข้อมูล ผลการวิจัยสรุปได้ว่าผู้ตอบ แบบสอบถามทั้งหมดมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ ดีกว่าการ นำเสนอข้อมูลด้วยตัวอักษร เนื่องจากการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์ เป็นการแสดงให้เห็น การรวบรวมข้อมูลรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยเสี่ยงไว้ด้วยกัน รูปแบบที่นำเสนอชวนให้ เกิดความสนใจ แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของปัจจัยเสี่ยง มาตรการบริหารปัจจัย เสี่ยง และผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง แสดงให้เห็นการเปรียบเทียบข้อมูลในแต่ละปีได้ อย่างชัดเจน แสดงให้เห็นแนวโน้มของข้อมูลได้อย่างชัดเจน ช่วยให้สามารถอธิบายข้อมูลที่เป็น เหตุเป็นผลกันได้ ช่วยให้สามารถจับใจความสำคัญของการนำเสนอข้อมูลนั้นจนนำข้อมูลที่ได้รับ ไปใช้ในการประเมินปัจจัยเสี่ยงเพื่อตัดสินใจลงทุนได้ อีกทั้งยังช่วยให้สามารถจดจำผลจาก มาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยงและจดจำข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลในภาพรวมได้ดีกว่าการนำเสนอด้วย ตัวอักษรอีกด้วย ประเด็นที่สองคือความเข้าใจปัจจัยเสี่ยงที่นำเสนอด้วยรูปแบบที่ต่างกัน ซึ่ง ผลการวิจัยสรุปได้ว่ารูปแบบการนำเสนอที่แตกต่างกันระหว่างการนำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์ และ การนำเสนอด้วยตัวอักษร มีผลต่อการเข้าใจปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ที่แตกต่างกัน โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเข้าใจปัจจัยเสี่ยงที่นำเสนอ

ด้วยรูปแบบจินตทัศน์ ดีกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ว่า การแสดงข้อมูลด้วยรูปภาพนั้นช่วยให้ผู้ใช้ข้อมูลสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ดีกว่าการแสดงด้วยถ้อยคำในการอธิบายเพื่อให้เกิดความเข้าใจ (Larkin and Simon, 1987; Glenberg and Langston, 1992; Bauer and Laird, 1993; Novick, 2001) ยกเว้นกลุ่มของผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานแต่เคยเรียนบัญชีหรือการเงินจะมีผลการเข้าใจปัจจัยเสี่ยงที่นำเสนอด้วยตัวอักษร ดีกว่าการนำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์

เนื่องจากการวิจัยก่อนหน้านี้พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้าใจ คือ ความรู้พื้นฐาน และประสบการณ์เดิมของผู้ใช้ข้อมูล Shepherd, 1973 (อ้างถึงใน ปารีชาติ ตามวงศ์, 2550) และ (Schonell and Elizabeth, 1974) กระบวนการของการรับรู้จะเกิดขึ้นได้ต้องประกอบไปด้วย การรู้สึกสัมผัส การแปลความหมายให้เกิดความเข้าใจ และการใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เพื่อช่วยแปลความหมาย (จำเนียร ชวงโชติ, 2516) การเข้าใจจินตทัศน์เกิดขึ้นหลังจากที่ผู้รับสารมองเห็น และเกิดความเข้าใจในจินตทัศน์นั้นๆ การที่เราจะเข้าใจในสิ่งต่างๆ รอบตัวเราได้จะต้องอาศัยความรู้พื้นฐานหรือ ประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ ประกอบกับความสามารถในการตีความหมายภาพของแต่ละบุคคล Carolyn Bloomer อ้างโดย (อาจารย์อังกาบ คักดี, 2009) ดังนั้นการที่ผู้ไม่มีประสบการณ์ทำงานแต่เคยเรียนบัญชีหรือการเงินมีผลการเข้าใจปัจจัยเสี่ยงที่นำเสนอด้วยตัวอักษร ดีกว่าการนำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์เนื่องมาจาก ผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานแต่เคยเรียนบัญชีหรือการเงิน จะมีความคุ้นเคยกับการนำเสนอข้อมูลด้วยตัวอักษร ในตำราเรียนแบบเดิมๆมากกว่าปรับปรุงรูปแบบการนำเสนอให้เป็นจินตทัศน์ ซึ่งต่างจาก ผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานและไม่เคยเรียนบัญชีหรือการเงิน ซึ่งมีผลการเข้าใจปัจจัยเสี่ยงที่นำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์ ดีกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษรเนื่องจากเป็นผู้ที่ไม่เคยเรียนบัญชีหรือการเงิน ดังนั้นการนำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์ จึงช่วยให้ผู้ที่ไม่คุ้นเคยกับข้อมูลปัจจัยเสี่ยงทางธุรกิจสามารถเข้าใจปัจจัยเสี่ยงดังกล่าวได้ดีกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษร เพราะการเข้าใจภาพเป็นผลมาจากการรับรู้ทางสายตา ซึ่งมีงานจำนวนมากที่แสดงด้วยภาพจะทำให้เข้าใจถึงเรื่องที่ต้องการสื่อสารได้ง่ายกว่าการอธิบายด้วยภาษาพูดและภาษาเขียน ส่วนผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานทั้งที่เคยเรียน และไม่เคยเรียนบัญชีหรือการเงิน ต่างเข้าใจปัจจัยเสี่ยงที่นำเสนอด้วยรูปแบบจินตทัศน์ดีกว่าการนำเสนอด้วยตัวอักษรทั้งสิ้น เนื่องมาจากผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานจะมีความคุ้นเคยกับข้อมูลทางธุรกิจมากกว่าผู้ที่ไม่มีความรู้ทำงาน ตรงกับงานวิจัยที่ว่า ยิ่งเรารู้และมองเห็นมากขึ้นเท่าใด ก็ยิ่งทำให้เราแตกฉานทางด้านความคิดมากขึ้นเท่านั้น (Huxley, 1963)

ข้อเสนอแนะงานวิจัย

เนื่องจากงานวิจัยในครั้งนี้เป็นงานวิจัยเบื้องต้นทางการศึกษาด้านจิตทัศน์ โดยผู้วิจัยตั้งใจที่จะเปรียบเทียบความเข้าใจข้อมูลปัจจัยเสี่ยงที่นำเสนอด้วยรูปแบบจิตทัศน์ และนำเสนอด้วยตัวอักษรว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากนิสิตระดับปริญญาโทบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งอาจทำให้ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับไม่มีความแตกต่างกันเท่าที่ควร ดังนั้นในการดำเนินศึกษาและวิจัยในครั้งต่อไป ควรมีการเก็บข้อมูลจากนักลงทุนทั่วไปที่ใช้ข้อมูลปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) เพื่อตัดสินใจในการลงทุน และควรมีการพัฒนาารูปแบบจิตทัศน์ที่ใช้ในการนำเสนอให้มีความแตกต่างไปจากเดิมเพื่อเป็นการเพิ่มความน่าสนใจในการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจิตทัศน์ เช่นพัฒนาภาพในการนำเสนอ สาเหตุและมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยงให้เป็นรูปแบบมาตรฐานยิ่งขึ้น เพื่อให้บริษัทซึ่งเป็นผู้นำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงสามารถนำไปใช้ได้อย่างแพร่หลาย และการนำเสนอผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยงควรแสดงให้เห็นข้อมูลที่หลากหลายกว่าเดิม เช่นปัจจัยเสี่ยงจากหนี้สูญ ควรมีการแสดงผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยงหลายประเภท ทั้งบแยกอายุลูกหนี้ ยอดลูกหนี้ในแต่ละปี อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้ เป็นต้น โดยอาจใช้คอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการเชื่อมโยงข้อมูลในแต่ละหน้า ส่วนการนำเสนอข้อมูลการประเมินปัจจัยเสี่ยง บริษัทควรเป็นผู้ประเมินปัจจัยเสี่ยงด้วยตนเอง โดยแสดงในรูปแบบมาตรฐานที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดปัจจัยเสี่ยงและผลกระทบของปัจจัยเสี่ยง แล้วนำเสนอประกอบกับแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) เพื่อเปิดเผยข้อมูลให้นักลงทุนทั่วไปได้รับทราบระดับปัจจัยเสี่ยง และนำไปใช้ในการตัดสินใจลงทุน นอกจากนี้ ควรมีการนำเรื่องของสิ่งที่แตกต่างกันมาเป็นปัจจัยหนึ่งในการสร้างรูปแบบจิตทัศน์ด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กัลยา วานิชย์บัญชา. 2539. การวิเคราะห์สถิติ: สถิติสำหรับการบริหารและวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. 2546. การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กาญจนา กาญจนทวี. 2542. แรงจูงใจ พฤติกรรม และความพึงพอใจของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. สาขาวิชาวารสารสนเทศ ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิดานันท์ มลิทอง. 2536. เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย. กรุงเทพฯ : เอ็ดดิสันเพรส โปรดักส์.
- คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2540. คำอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรา 56. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://capital.sec.or.th/webapp/nrs/data/1914a0.doc> [2552, มกราคม 14]
- จำเนียร ชวงโชติ. 2516. จิตวิทยาการรับรู้และเรียนรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- ณัฐพร พันธุ์อุดม. วันชัย พิทักษ์กรรณ์. และคณะ. 2549. แนวทางการควบคุมภายในที่ดี. กรุงเทพฯ : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ . 2552. การเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียน. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://www.mai.or.th/th/listing_ipo/listing07.html. [2552, มีนาคม 21]
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2545. ก้าวแรกสู่การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์. ส่วนสิ่งพิมพ์ฝ่ายสื่อสารองค์กร : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- นภวรรณ เชิดชูภูมิกุล. 2546. การเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กรณีศึกษาของบริษัทในธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์และอุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้างและเครื่องตกแต่ง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. ภาควิชาการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บรรษัทภิบาลแห่งชาติ. 2552. Disclosure Awards. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.cgthailand.org/SetCG/award/disclosure.html>. [2552, มีนาคม 21]
- ปาริชาติ ตามวงศ์. 2550. ผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้เรียนที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อวรรณกรรมล้านนาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. ภาควิชาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พรพิพัฒน์ จูทา. 2548. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของการเปิดเผยความเสี่ยง กับผลการดำเนินงานทางการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี ภาควิชาการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพร์ส วอเตอร์เฮาส์ คูเปอร์ส์. 2546. แนวทางการบริหารความเสี่ยง. กรุงเทพฯ : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- มณฑิรา อินคชสาร. 2539. การอ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์และหนังสือพิมพ์ออนไลน์: ศึกษาเปรียบเทียบปริมาณข้อมูลที่ได้อ่าน ความจำ และความพึงพอใจของผู้อ่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการวารสารสนเทศ ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วราภรณ์ กุลสมบุญ. 2547. ผลของการอ่านข่าวออนไลน์ที่มีรูปแบบการจัดเรียงสารแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับต่อความเข้าใจ ความจำ และความพึงพอใจของผู้อ่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการวารสารสนเทศ ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภมิตร เตชะมนตรีกุล. 2544. ความเข้าใจเกี่ยวกับทุจริต และการควบคุมภายในของกิจการ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์การบัญชี.
- สันติ ธิรพัฒน์. 2544. การบริหารปัจจัยเสี่ยงทางการเงินเบื้องต้น. ใน เอกสารประกอบการประชุม นักบัญชีทั่วประเทศครั้งที่ 17 "การผสมผสานความรู้: ความท้าทายของนักบัญชี", หน้า 35-50. 22-23 มิถุนายน 2544 ณ ศูนย์แสดงสินค้านานาชาติ อิมแพ็ค เมืองทองธานี
- เสริมศิริ นิลดำ. 2541. ลีลาการเขียนข่าวกับการรับรู้ของผู้อ่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการหนังสือพิมพ์ ภาควิชาวารสารสนเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

- Andrienko, N. and Andrienko G. 2003. Informed spatial decisions through coordinated views. Information Visualization (2): 270-285.
- Bauer, M. I. and Laired, J. J. 1993. How Diagrams Can Improve Reasoning. Psychological Science 4(6): 372-378.
- Beretta, S. and Bozzolan, S. 2004. A framework for the analysis of firm risk communication. The International Journal of Accounting 39(3): 265-288.

- Brath, R. and Peters, M. 2005. Information Visualization for Business - Past & Future. DM Review Magazine. (January 2005)
- Burkhard, R. A. and Meier, M. 2004. Tube Map: Evaluation of a Visual Metaphor for Interfunctional Communication of Complex Projects. Proceedings of I-KNOW '04. (June 2004): 449 -456.
- Burkhard, R. A., Meier, M., Peter, R., Smis, M. T. J., and Stott, J. 2005. Knowledge Visualization: A Comparative Study between Project Tube Maps and Gantt Charts. Proceedings of I-KNOW '05. (June 2005): 388-395.
- Cerrito, P. B. 2006. Introduction to Data Mining Using SAS Enterprise Miner™. United States of America: SAS Institute.
- Cole, G. H. 2003. Illustrating the statement of cash flows. The National Public Accountant, ABI/INFORM Global: 14.
- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). 2003. Draft enterprise risk management framework: Executive summary. [Online]. Available from: <http://www.erm.coso.org>.
- Dallman, M. and DeBoer, J. J., 1978. The Teaching of reading. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Eppler, M. J. 2003. The Image of Insight: The Use of Visual Metaphors in the Communication of Knowledge. Proceedings of I-KNOW '03. (July 2003): 81-88.
- Eve, A. W. 1984. Graphics a Potentially Powerful Force in Business World Affecting Information Assimilation, Managerial Style. Computerworld 18(39): 60-61.
- Eyre, E. C. 1979. Effective communication made simple. London: Heinemann.
- Glenberg, A. M. and Langston, W. E., 1992. Comprehension of Illustrated Text: Pictures Help to Build Mental Models. Journal of Memory and Language 31(2): 129-151.
- Hafner, L. E. and Jolly, H. B. 1972. Patterns of Teaching Reading in the Elementary School. New York: The MacMilan Company.
- Haimes, Y. Y. 1998. Risk modeling, assessment and management, A Wiley-Interscience Publication.

- Huang, Z., Chen, H., Guo, F., Xu, J. J., Wu, S., and Chen, W-H. 2006. Expertise visualization: An implementation and study based on cognitive fit theory. Decision Support Systems (42): 1539-1557.
- Huxley, A. 1963. The Doors of Perception. New York: Harper & Row Publishers.
- Johnson, C., R. Moorhead, et al. 2006. NIH/NSF Visualization Research Challenges, IEEE in the United States of America.
- Kosslyn, S. M. 1980. Image and Mind. Cambridge, Harvard University Press.
- Lajili, K. and Zeghal, D. 2005. A Content Analysis of Risk Management Disclosures in Canadian Annual Reports. Canadian Journal of Administrative Sciences 22(2): 125-142.
- Lam, J. 2003. Enterprise risk management : from incentives to controls. United States of America: John Wiley & Sons.
- Larkin, J. H. and Simon, H. A. 1987. Why a Diagram Is (Sometimes) Worth Ten Thousand Words. Cognitive Science 11: 65-99.
- Lehman, J. A. 1986. A taxonomy for information systems managers. Business Graphics 18(1): 24-31.
- Madsen, H. S. 1983. Techniques in Testing. New York: Oxford University Press.
- Miller, G. A. 1956. The Magical Number Seven, Plus or Minus Two: Some Limits on Our Capacity for Processing Information. The Psychological Review 63: 81-97.
- Newby, G. B. 2002. Empirical Study of a 3D Visualization for Information Retrieval Tasks. Journal of Intelligent Information Systems: 31-53.
- Novick, L. R. 2001. Spatial Diagrams: Key Instruments in the Toolbox for Thought. The psychological of learning and motivation 40: 279-325.
- Post, G. V. and Anderson, D. L. 2003. Management information systems : solving business problems with information technology, McGraw-Hill/Irwin.
- Raygor, A. L. and R. D. Raygor, R. D. 1985. Effective reading : improving reading rates and comprehension. New York, McGraw-Hill.
- Russom, P. (May 2000). Trends in Data Visualization Software for Business Users. DM Review Magazine.

- Sadgrove, K. 1996. The complete guide of business risk management., Gower Publishing Limited.
- Schonell, F. J. and Elizabeth, G. 1974. The Psychology and Teaching of Reading. Fifth Edition., Oliver & Boyd.
- Schrand, C. M. and Elliott, J. A. 1998. Risk and financial reporting: A summary of the discussion at the 1997 AAA/FASB conference. Accounting Horizons 12(3): 271-282.
- Shepard, R. N. and Cooper, L. A. 1982. Mental Images and Their Transformations. Cambridge MIT Press.
- Solomon, J. F., Solomon, A., Norton, S. D. and Joseph N. L. 2000. A Conceptual framework for corporate risk disclosure emerging from the agenda for corporate governance reform. The British Accounting Review 32(4): 447-478.
- The Institute of Chartered Accountants in England and Wales. 2003. New reporting models for business. Information for Better Markets.
- Thomson, J., Hetzler, B., MacEachren, A., Gahegan, M. and Pavel, M. 2005. A Typology for Visualizing Uncertainty. (January 2005)
- Turban, E., Rainer, R. K. and Potter, R. E. 2005. Introduction to information technology, John Wiley & Sons.
- Ware, C. 2004. Information Visualization : Perception for Design, Morgan Kaufmann.
- Wiggins, G. P. and McTighe, J. 2005. Understanding by Design, ASCD.
- Yamane, T. 1967. Elementary sampling theory, Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall.

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม(Questionnaire)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามฉบับที่ _____

แบบสอบถามสำหรับงานวิจัย

เรื่อง การเข้าใจปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) โดยการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์

การวิจัยเรื่องนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยในการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ แขนงวิชาการระบบสารสนเทศทางการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัยคือรวบรวมข้อมูลปัจจัยเสี่ยงและการบริหารปัจจัยเสี่ยงจากแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) งบการเงิน และหมายเหตุประกอบงบการเงินของบริษัท ที่ยื่นต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อพัฒนาให้อยู่ในรูปแบบจินตทัศน์ แล้วทดสอบเปรียบเทียบความเข้าใจ กับการนำเสนอในรูปแบบปัจจุบัน

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงในความอนุเคราะห์ของท่าน สำหรับการตอบแบบสอบถามในครั้ง นี้ และขอรับรองว่าข้อมูลที่ได้จากท่านจะได้รับการคุ้มครองและเก็บเป็นความลับ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะถูกประมวลผลในภาพรวมและเพื่อใช้ในการงานวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

ศูนย์วิทยุทรัพยากร

นางสาวกิงกนก รัตนมณี

นิสิตปริญญาโท ภาคปกติ

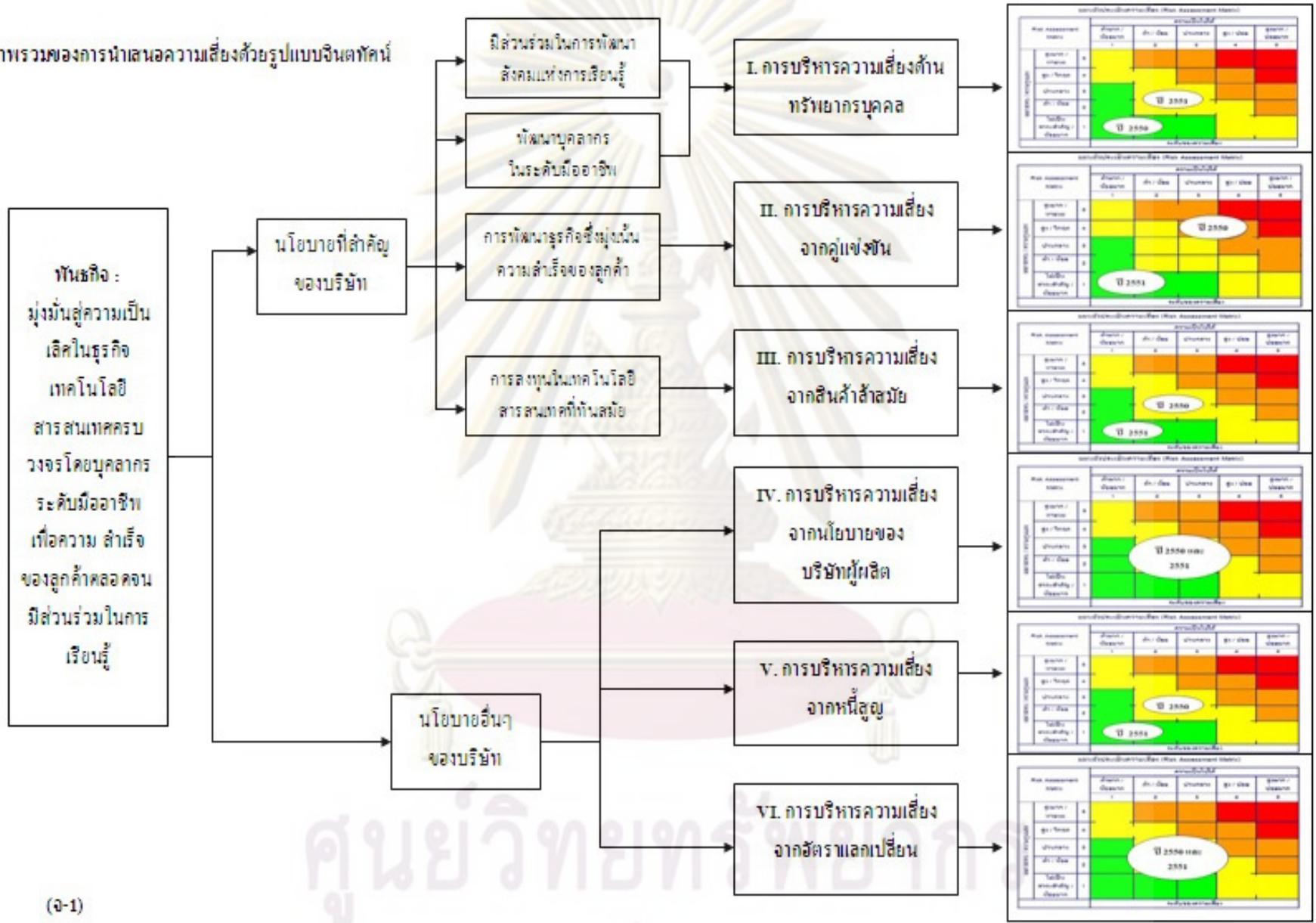
สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ ระบบสารสนเทศทางการบัญชี

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

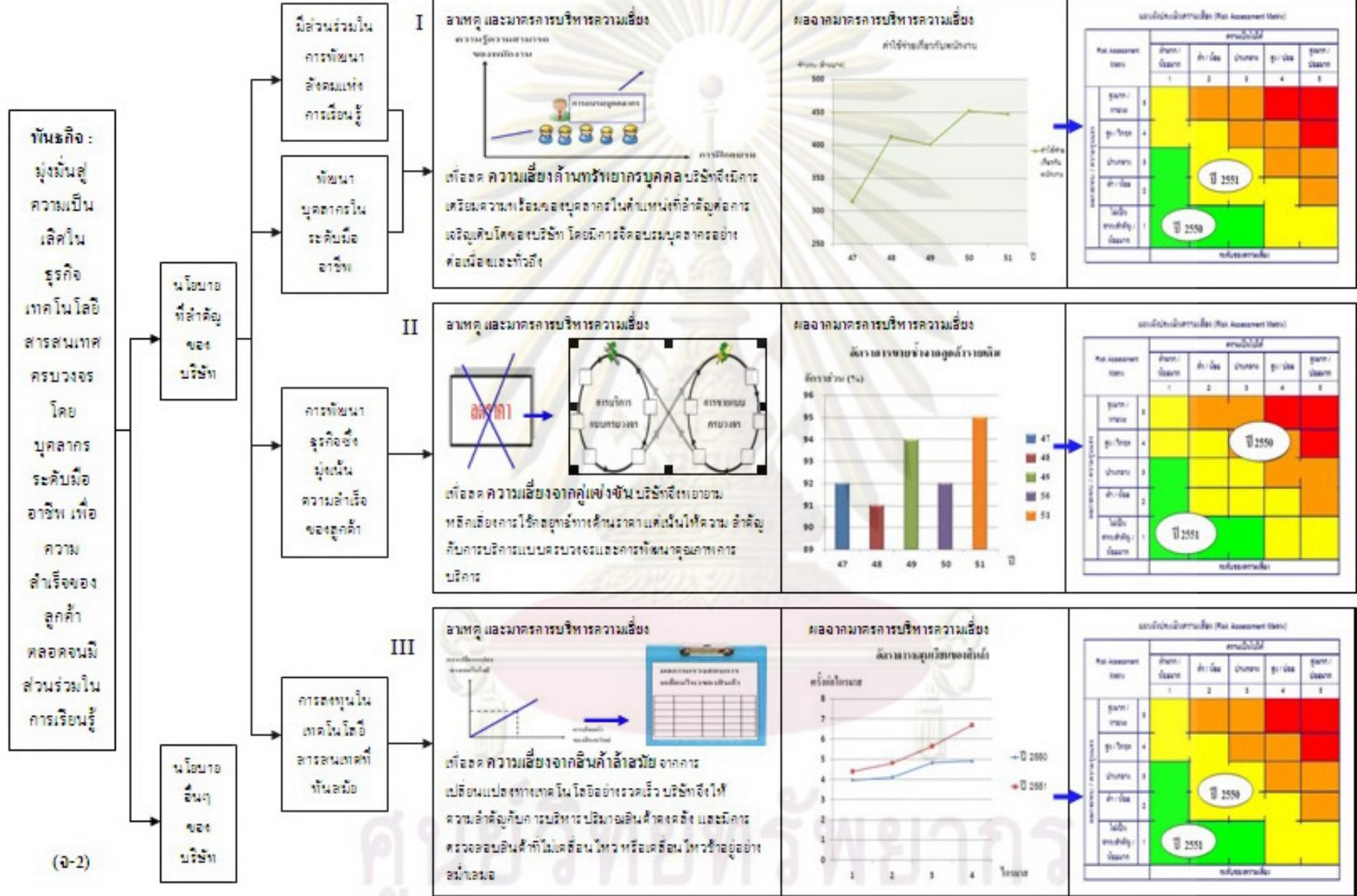
เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้ : 081-0862630

nuaom_13@hotmail.com

ภาพรวมของการนำเสนอความเสี่ยงด้วยรูปแบบจินตทัศน์

(จ-1)

(จ-2)

พันธกิจ :
มุ่งมั่นสู่
ความเป็น
เลิศใน
ธุรกิจ
เทคโนโลยี
สารสนเทศ
ครบวงจร
โดย
บุคลากร
ระดับมือ
อาชีพ เพื่อ
ความ
สำเร็จของ
ลูกค้า
ตลอดจนมี
ส่วนร่วมใน
การเรียนรู้

นโยบาย
ที่สำคัญ
ของ
บริษัท

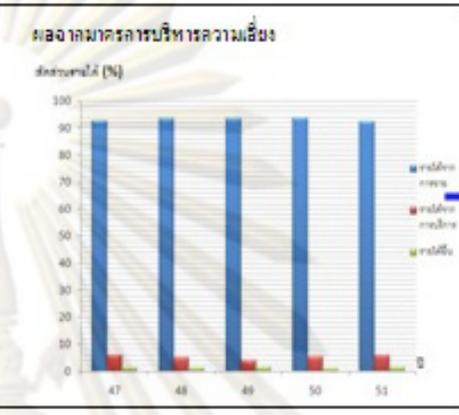
นโยบาย
อื่นๆ
ของ
บริษัท

IV

สาเหตุ และมาตรการบริหารความเสี่ยง

- ผู้ถือหุ้น
 - มีสิทธิออกเสียงออก
 - สามารถขอแก้ตัวหรือขอยกอำนาจคืนได้
 - สถาบันที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิระดับสูงของกรมเป็นวิทยากรให้คำปรึกษา
 - สถาบันที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิระดับสูงของกรมเป็นวิทยากรให้คำปรึกษา

จากสาเหตุดังกล่าวข้างต้น ซึ่งเป็นผลให้เกิด **ความเสี่ยงจากนโยบายของบริษัทที่ผลิต** ดังนั้น บริษัทได้มีการปรับปรุงการดำเนินงาน เพื่อให้มีความพร้อมด้านการบริการสารสนเทศแบบครบวงจร เน้นการเพิ่มสัดส่วนรายได้ทางด้านการบริการให้มากขึ้น และขอเสริมการให้แนวปฏติภาครออย่างต่อเนื่อง

แนวโน้มความเสี่ยง (Risk Assessment Matrix)

No. Assessment ตาม	ระดับความเสี่ยง				
	ต่ำมาก / 1	ต่ำ / 2	ปานกลาง / 3	สูง / 4	สูงมาก / 5
บุคลากร / ทรัพยากร	4	3	2	1	1
ลูกค้า / องค์กร	4	3	2	1	1
พันธมิตร / คู่ค้า	3	2	1	1	1
คู่แข่ง / คู่แข่ง	2	1	1	1	1
ไม่มีความเสี่ยง / ภัยคุกคาม	1	1	1	1	1

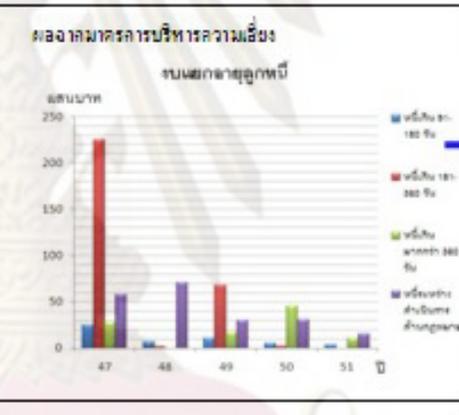
ปี 2559 และ 2561

V

สาเหตุ และมาตรการบริหารความเสี่ยง

สถานการณ์ของ บริษัท

เนื่องจากผลการขายของบริษัทส่วนใหญ่เป็นการขายเชื่อ และลูกค้าชำระเงินโดยตรงกับบริษัทโดยไม่มีหลักประกัน จึงมี **ความเสี่ยงจากหนี้สูญ** บริษัทจึงมีนโยบายในการกำหนด ควบคุมเงินอนุมัติสินเชื่อแก่ลูกค้า มีนโยบายการศึกษาทางอาชวม และควบคุมบริหารลูกค้าเป็นอย่างดีอย่างต่อเนื่อง รวมถึงกำหนดนโยบายในการตั้งค่าเผื่อหนี้สูญ

แนวโน้มความเสี่ยง (Risk Assessment Matrix)

No. Assessment ตาม	ระดับความเสี่ยง				
	ต่ำมาก / 1	ต่ำ / 2	ปานกลาง / 3	สูง / 4	สูงมาก / 5
บุคลากร / ทรัพยากร	4	3	2	1	1
ลูกค้า / องค์กร	4	3	2	1	1
พันธมิตร / คู่ค้า	3	2	1	1	1
คู่แข่ง / คู่แข่ง	2	1	1	1	1
ไม่มีความเสี่ยง / ภัยคุกคาม	1	1	1	1	1

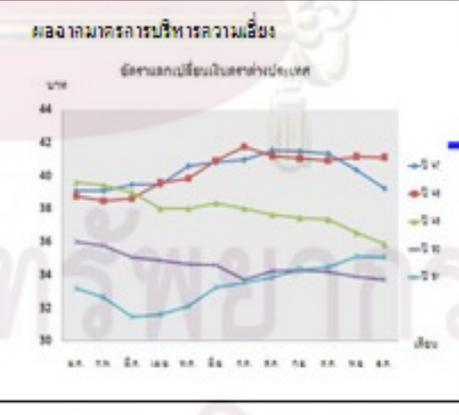
ปี 2559

VI

สาเหตุ และมาตรการบริหารความเสี่ยง

ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงิน

เพื่อลด **ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน** จากการซื้อเงินตราต่างประเทศด้วยเงินบาทของบริษัท บริษัทจึงมีนโยบายป้องกันความเสี่ยง โดยการทำสัญญาซื้อขายค่าประเทศล่วงหน้า เพื่อลดความเสี่ยงจากการผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

แนวโน้มความเสี่ยง (Risk Assessment Matrix)

No. Assessment ตาม	ระดับความเสี่ยง				
	ต่ำมาก / 1	ต่ำ / 2	ปานกลาง / 3	สูง / 4	สูงมาก / 5
บุคลากร / ทรัพยากร	4	3	2	1	1
ลูกค้า / องค์กร	4	3	2	1	1
พันธมิตร / คู่ค้า	3	2	1	1	1
คู่แข่ง / คู่แข่ง	2	1	1	1	1
ไม่มีความเสี่ยง / ภัยคุกคาม	1	1	1	1	1

ปี 2559 และ 2561

(จ-3)

คำแนะนำ : จากการอ่านข้อมูลประกอบในการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงด้วยรูปแบบจินตทัศน์ ในหน้า (จ-1) – (จ-3) กรุณาตอบคำถามต่อไปนี้โดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับคำตอบของท่านมากที่สุด

การเข้าใจปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) โดยการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบจินตทัศน์	ความเข้าใจ	
	ใช่	ไม่ใช่
1. การจัดอบรมบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เป็นหนึ่งในมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยงด้านทรัพยากรบุคคลของบริษัท		
2. บริษัทมีการบริหารปัจจัยเสี่ยงจากคู่แข่ง โดยจัดให้มีการส่งเสริมการขายต่างๆ เพื่อสร้างแรงจูงใจในการขาย		
3. บริษัทให้ความสำคัญกับการบริหารปัจจัยเสี่ยงจากสินค้าล้าสมัย เป็นผลให้การหมุนเวียนของสินค้าคงเหลืออยู่ในอัตราที่สูงกว่าปี 2550 ทั้ง 4 ไตรมาส		
4. มาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยงจากนโยบายของบริษัทผู้ผลิต คือปรับปรุงการดำเนินงานให้มีความพร้อมด้านการบริการสารสนเทศแบบครบวงจร ดูได้จากสัดส่วนรายได้ด้านบริการปี 2551 ซึ่งสูงกว่า 4 ปีที่ผ่านมา		
5. บริษัทบริหารปัจจัยเสี่ยงจากหนี้สูญ โดยการซื้อประกันภัยเพื่อคุ้มครองความเสียหายด้านหนี้สูญที่จะเกิดขึ้นกับบริษัท		
6. บริษัทมีการทำสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า เพื่อป้องกันปัจจัยเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน		

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำแนะนำ : จากการอ่านข้อมูลประกอบในการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงด้วยรูปแบบจินตทัศน์ ในหน้า (จ-1) – (จ-3)

กรุณาเลือกตัวเลขที่แสดงระดับความเห็นของท่านต่อประเด็นในคอลัมน์ทางซ้ายมือ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ	ระดับของความเห็น				
	เห็นด้วย น้อยที่สุด	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย มากที่สุด
ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับรายละเอียดของข้อมูลอย่างไร					
1. รูปแบบที่นำเสนอแสดงให้เห็นการรวบรวมข้อมูลรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยเสี่ยงไว้ด้วยกัน	1	2	3	4	5
ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจในการนำเสนออย่างไร					
2. รูปแบบที่นำเสนอโน้มน้าวใจให้ท่านเกิดความสนใจ	1	2	3	4	5
ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนที่ดีของข้อมูลอย่างไร					
3. การนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงในชุด จ- การใช้จินตทัศน์ประกอบตัวอักษรนั้นช่วยให้ท่านมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของปัจจัยเสี่ยง มาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง และผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง	1	2	3	4	5
4. การนำเสนอผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยงในชุด จ- การใช้จินตทัศน์ประกอบตัวอักษร นั้นแสดงให้เห็นถึงการเปรียบเทียบข้อมูลในแต่ละปีได้อย่างชัดเจน	1	2	3	4	5
5. การนำเสนอผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยงในชุด จ- การใช้จินตทัศน์ประกอบตัวอักษร นั้นช่วยให้ท่านเห็นแนวโน้มของข้อมูลได้อย่างชัดเจน	1	2	3	4	5
6. รูปแบบที่นำเสนอช่วยให้ท่านสามารถอธิบายข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลกันได้	1	2	3	4	5
7. ท่านสามารถจับใจความสำคัญของการนำเสนอข้อมูลนั้นได้	1	2	3	4	5
8. ท่านสามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ในการประเมินปัจจัยเสี่ยงเพื่อตัดสินใจลงทุนได้	1	2	3	4	5
ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจดจำข้อมูลอย่างไร					
9. การนำเสนอผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยงในชุด จ- การใช้จินตทัศน์ประกอบตัวอักษรนั้น ช่วยให้คุณจดจำข้อมูลเกี่ยวกับผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยงนั้นได้	1	2	3	4	5
10. รูปแบบที่นำเสนอช่วยให้ท่านสามารถจดจำข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลกันได้เป็นอย่างดี	1	2	3	4	5

ส่วนที่ 3: ข้อมูลเกี่ยวกับการเข้าใจปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) โดยการนำเสนอข้อมูลด้วยตัวอักษร และการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงด้วยตัวอักษร

คำแนะนำ : โปรดอ่านข้อมูลประกอบในการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงด้วยตัวอักษรในหน้า (อ-1) – (อ-4) ซึ่งเป็นข้อมูลที่ประกอบด้วยสองส่วน ดังนี้

- A. ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารปัจจัยเสี่ยงตามที่บริษัทเปิดเผยไว้ในรายงานการเปิดเผยข้อมูล (แบบ 56-1) ปี 2551 ของบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ยื่นต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- B. ข้อมูลประกอบการบริหารปัจจัยเสี่ยงซึ่งผู้วิจัยรวบรวมมาจากจากงบการเงิน หมายเหตุประกอบงบการเงิน รวมถึงข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของธนาคารแห่งประเทศไทย ปี 2547 – 2551

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รวบรวม พันธกิจ และนโยบายของบริษัทที่เกี่ยวข้องกับการบริหารปัจจัยเสี่ยงมาแสดงไว้ด้วย

ข้อมูลประกอบในการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงด้วยตัวอักษร

พันธกิจ : มุ่งมั่นสู่ความเป็นเลิศในธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศครบวงจร โดยบุคลากรระดับมืออาชีพ เพื่อความสำเร็จของลูกค้า ตลอดจนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้

นโยบาย : 1. มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้

2. พัฒนาศักยภาพในระดับมืออาชีพ
3. การพัฒนาธุรกิจซึ่งมุ่งเน้นความสำเร็จของลูกค้า
4. การลงทุนในเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย

I. ปัจจัยเสี่ยงด้านทรัพยากรบุคคล

(A.) การดำเนินธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศจำเป็นต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการทำงาน บริษัทจึงมีการเตรียมความพร้อมของบุคลากรในตำแหน่งที่สำคัญต่อการเจริญเติบโตของบริษัท โดยมีแผนพัฒนาบุคลากรในระดับบริหารให้มีความรู้ ความสามารถอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งมีแผนพัฒนาบุคลากรทุกระดับให้มีความรู้ ความเข้าใจในผลิตภัณฑ์และวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง โดยกระจายการฝึกอบรมบุคลากรอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง ส่งเสริมให้บุคลากรผ่านการทดสอบจัดระดับการขายและการบริการตามความต้องการของบริษัทผู้ผลิต อีกทั้งส่งเสริมให้บุคลากรช่วยกันทำธุรกิจโดยทำงานเป็นทีม เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้มีความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ถ่ายทอดความรู้ ความสามารถให้แก่กัน จากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง

(B.)

ปี	2550				2551			
	Q 1	Q 2	Q 3	Q 4	Q 1	Q 2	Q 3	Q 4
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน (บาท)	97,204,643	96,415,915	98,302,401	126,497,546	113,184,250	96,010,019	100,497,999	106,423,401

ตารางที่ 1: ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน

II. ปัจจัยเสี่ยงจากคู่แข่ง

(A.) การที่มีคู่แข่งจำนวนมากส่งผลให้ตลาดฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์มีการแข่งขันสูงขึ้นแต่มีอัตรากำไรลดลง บริษัทพยายามหลีกเลี่ยงการใช้กลยุทธ์ทางด้านราคา แต่เน้นให้ความสำคัญกับการบริการแบบครบวงจรและการพัฒนาคุณภาพการบริการ มีบริการหลังการขายและบริการทางด้านคอมพิวเตอร์หลากหลาย เพื่อสนองความต้องการของลูกค้า ทำให้ลูกค้ายังคงใช้บริการกับบริษัทต่อไป โดยบริษัทมีอัตราการขายซ้ำจากลูกค้ารายเดิมประมาณ 95% ของรายได้รวมของบริษัท

(B.)

	2547	2548	2549	2550	2551
อัตราการขายซ้ำจากลูกค้ารายเดิม	92%	91%	94%	92%	95%

ตารางที่ 2: อัตราการขายซ้ำจากลูกค้ารายเดิม

III. ปัจจัยเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี

(A.) บริษัทได้เห็นถึงปัจจัยเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีดังกล่าว จึงได้เตรียมความพร้อมทางด้านบุคลากร และศึกษาโซลูชันใหม่ๆ ที่เหมาะสมกับความต้องการของลูกค้า เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่การบริการ

การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วทำให้บริษัทต้องลงทุนในฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ เพื่อนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ภายในบริษัท รวมถึงการจัดตั้งศูนย์สาธิตและทดสอบระบบเกี่ยวกับการทำงานของฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ ที่ทันสมัย และก้าวหน้า เพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่บุคลากร และสาธิตการทำงานเสมือนจริงให้ลูกค้าได้เข้าใจและตัดสินใจเลือกใช้สินค้าและบริการอย่างตรงตามวัตถุประสงค์ ตลอดจนให้ลูกค้าเห็นศักยภาพของบริษัทเพื่อให้มั่นใจในการใช้บริการจากบริษัท

เนื่องจากสินค้าที่บริษัทจัดจำหน่ายเป็นสินค้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว อาจทำให้มีปัจจัยเสี่ยงจากการด้อยค่าของสินค้า หรือเกิดสินค้าล้าสมัยได้ บริษัทจึงให้ความสำคัญกับการบริหารปริมาณสินค้าคงคลัง และมีการตรวจสอบสินค้าที่ไม่เคลื่อนไหว หรือเคลื่อนไหวช้าอยู่อย่างสม่ำเสมอ

(B.)

ปี	2550				2551			
	Q 1	Q 2	Q 3	Q 4	Q 1	Q 2	Q 3	Q 4
อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ	3.97	4.11	4.83	4.91	4.39	4.82	5.66	6.71

ตารางที่ 3: อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ

IV. ปัจจัยเสี่ยงจากนโยบายของบริษัทผู้ผลิต

(A.) จากการที่บริษัทได้รับแต่งตั้งจากผู้ผลิตให้เป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้าประเภทไม่จำกัดตัวแทนจำหน่าย (non-exclusive) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสัญญาระยะเวลาสั้น 1-2 ปี โดยคู่สัญญามีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้ ทำให้บริษัทผู้ผลิตสินค้าสามารถแต่งตั้งตัวแทนจำหน่ายเพิ่มเติมได้ถ้าต้องการเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาด บริษัทจึงอาจได้รับผลกระทบจากการที่มีคู่แข่งจำนวนมากขึ้น หรืออาจถูกยกเลิกสัญญา อีกทั้งบริษัทผู้ผลิตบางรายมีนโยบายขายสินค้าให้แก่ผู้บริโภคโดยตรง ทำให้บริษัทอาจถูกลดความสำคัญของการเป็นตัวแทนจำหน่าย

จากอดีตที่ผ่านมา บริษัทไม่เคยถูกบอกเลิกสัญญาหรือไม่ต่ออายุสัญญาจากบริษัทผู้ผลิต พร้อมกันนี้บริษัทได้ปรับปรุงการดำเนินงานเพื่อให้มีความพร้อมด้านการบริการสารสนเทศแบบครบวงจร ทั้งฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ และบริการ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่บริษัท บริษัทเน้นการเพิ่มสัดส่วนรายได้ทางด้านการบริการให้มากขึ้น และส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความแตกต่างจากคู่แข่ง ทำให้มีบุคลากรและทีมงานที่มีความสามารถ มีประสบการณ์ในการทำงานกับผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดเป็นอย่างดี บริษัทจึงมีความได้เปรียบต่อคู่แข่งรายใหม่

(B.)

	<u>2547</u>	<u>2548</u>	<u>2549</u>	<u>2550</u>	<u>2551</u>
รายได้					
รายได้จากการขายสินค้า	4,895,811,059	5,482,479,133	5,530,152,828	5,239,140,363	5,158,305,554
รายได้จากการให้บริการ	315,696,039	297,396,988	238,157,950	299,991,504	331,579,571
รายได้จากการให้เช่า	36,914,680	37,333,594	61,445,291	56,080,768	84,567,051
รายได้อื่น	25,949,761	42,410,943	35,418,537	14,415,951	22,939,419
กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	55,306,882	-	-
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	5,483,698	2,313,386	2,528,374	4,887,531	4,555,182
รวมรายได้	5,279,855,237	5,861,934,044	5,923,009,862	5,614,516,117	5,601,946,777

ตารางที่ 4: รายได้ของบริษัทแยกตามแต่ละประเภท

V. ปัจจัยเสี่ยงจากหนี้สูญ

(A.) เนื่องจากการขายของบริษัทร่วมใหญ่เป็นการขายโดยการให้สินเชื่อทางการค้ากับลูกค้า และให้ลูกค้าชำระเงินโดยตรงแก่บริษัท โดยไม่มีหลักประกัน จึงมีปัจจัยเสี่ยงในการเกิดหนี้สูญหากลูกค้าไม่ชำระเงินตามกำหนด บริษัทได้กำหนดมาตรการและนโยบายในการอนุมัติวงเงินสินเชื่อแก่ลูกค้าตามความเหมาะสม และมีนโยบายการติดตามทวงถาม และควบคุมการบริหารลูกหนี้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้บริษัทยังได้กำหนดนโยบายการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจากลูกหนี้การค้าที่คาดว่าจะเรียกเก็บเงินไม่ได้แยกตามอายุของลูกหนี้การค้า

(B.)

	2547	2548	2549	2550	2551
หนี้ที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	883,528,068	704,604,963	696,589,480	837,808,470	767,913,339
มากกว่า 91-180 วัน	2,521,507	744,545	1,104,768	597,566	358,176
มากกว่า 181-360 วัน	22,478,976	230,795	6,818,104	321,000	0
มากกว่า 360 วันขึ้นไป	2,788,326	0	1,725,897	4,562,127	1,109,125
ลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างการฟ้องคดี	5,827,888	7,123,226	3,041,809	3,088,465	1,577,812
รวม	917,144,765	712,703,529	709,280,058	846,377,628	770,958,452

ตารางที่ 5: งบแยกอายุลูกหนี้การค้า

VI. ปัจจัยเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

(A.) ในปี 2550 และ 2551 บริษัทมีการสั่งซื้อสินค้าจากต่างประเทศร้อยละ 18 ทำให้มีปัจจัยเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อฐานะการเงินของบริษัทได้ บริษัทจึงมีนโยบายป้องกันปัจจัยเสี่ยงโดยทำสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า เพื่อลดปัจจัยเสี่ยงจากการผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

(B.)

	2547	2548	2549	2550	2551
ม.ค.	39.0928	38.7502	39.6158	35.97100	33.1846
ก.พ.	39.0964	38.4796	39.4094	35.7351	32.6045
มี.ค.	39.4517	38.6061	38.9776	35.0578	31.4561
เม.ย.	39.4415	39.5287	37.9933	34.8747	31.5916
พ.ค.	40.5678	39.8378	38.0132	34.6158	32.1136
มิ.ย.	40.8035	40.9221	38.3499	34.5825	33.2025
ก.ค.	40.9353	41.7628	38.0043	33.7113	33.5030
ส.ค.	41.5032	41.1914	37.6357	34.1975	33.8556
ก.ย.	41.4710	41.0518	37.4289	34.2606	34.2905
ต.ค.	41.3138	40.9075	37.3380	34.1689	34.4285
พ.ย.	40.3416	41.1240	36.5437	33.8843	35.0905
ธ.ค.	39.2197	41.0747	35.8337	33.7044	35.0350

ตารางที่ 6: อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

คำแนะนำ : กรุณาอ่านข้อมูลประกอบในการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงด้วยตัวอักษร ในหน้า (อ-1) – (อ-4) แล้วตอบคำถามต่อไปนี้โดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับคำตอบของท่านมากที่สุด

การเข้าใจปัจจัยเสี่ยงตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) โดยการนำเสนอข้อมูลด้วยตัวอักษร	ความเข้าใจ	
	ใช่	ไม่ใช่
1. การจัดอบรมบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เป็นหนึ่งในมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยงด้านทรัพยากรบุคคลของบริษัท		
2. บริษัทมีการบริหารปัจจัยเสี่ยงจากคู่แข่ง โดยจัดให้มีการส่งเสริมการขายต่างๆ เพื่อสร้างแรงจูงใจในการขาย		
3. บริษัทให้ความสำคัญกับการบริหารปัจจัยเสี่ยงจากสินค้าล้าสมัย เป็นผลให้การหมุนเวียนของสินค้าคงเหลืออยู่ในอัตราที่สูงกว่าปี 2550 ทั้ง 4 ไตรมาส		
4. มาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยงจากนโยบายของบริษัทผู้ผลิต คือปรับปรุงการดำเนินงานให้มีความพร้อมด้านการบริการสารสนเทศแบบครบวงจร คุ้ได้จากสัดส่วนรายได้ด้านบริการปี 2551 ซึ่งสูงกว่า 4 ปีที่ผ่านมา		
5. บริษัทบริหารปัจจัยเสี่ยงจากหนี้สูญ โดยการซื้อประกันภัยเพื่อคุ้มครองความเสียหายด้านหนี้สูญที่จะเกิดขึ้นกับบริษัท		
6. บริษัทมีการทำสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า เพื่อป้องกันปัจจัยเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน		

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำแนะนำ : จากการอ่านข้อมูลประกอบในการนำเสนอปัจจัยเสี่ยงด้วยตัวอักษร ในหน้า (อ-1) – (อ-4) กรุณา
เลือกตัวเลขที่แสดงระดับความเห็นของท่านต่อประเด็นในคอลัมน์ทางซ้ายมือ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ	ระดับของความเห็น				
	เห็นด้วย น้อยที่สุด	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย มากที่สุด
ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับรายละเอียดของข้อมูลอย่างไร					
1. รูปแบบที่นำเสนอแสดงให้เห็นการรวบรวมข้อมูลรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยเสี่ยงไว้ด้วยกัน	1	2	3	4	5
ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจในการนำเสนออย่างไร					
2. รูปแบบที่นำเสนอที่น่าสนใจให้ท่านเกิดความสนใจ	1	2	3	4	5
ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนที่ดีของข้อมูลอย่างไร					
3. การนำเสนอข้อมูลปัจจัยเสี่ยงในชุด อ- การใช้ตัวอักษรในการอธิบายนั้นช่วยให้ท่านมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของปัจจัยเสี่ยง มาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง และผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยง	1	2	3	4	5
4. การนำเสนอผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยงในชุด อ- ด้วยตารางข้อมูลนั้นแสดงให้เห็นถึงการเปรียบเทียบข้อมูลในแต่ละปีได้อย่างชัดเจน	1	2	3	4	5
5. การนำเสนอผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยงด้วยตารางข้อมูลนั้นช่วยให้ท่านเห็นแนวโน้มของข้อมูลได้อย่างชัดเจน	1	2	3	4	5
6. รูปแบบที่นำเสนอช่วยให้ท่านสามารถอธิบายข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลกันได้	1	2	3	4	5
7. ท่านสามารถจับใจความสำคัญของการนำเสนอข้อมูลนั้นได้	1	2	3	4	5
8. ท่านสามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ในการประเมินปัจจัยเสี่ยงเพื่อตัดสินใจลงทุนได้	1	2	3	4	5
ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจดจำข้อมูลอย่างไร					
9. การนำเสนอผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยงด้วยตารางข้อมูลนั้นช่วยให้ท่านจดจำข้อมูลเกี่ยวกับผลจากมาตรการบริหารปัจจัยเสี่ยงนั้นได้	1	2	3	4	5
10. รูปแบบที่นำเสนอช่วยให้ท่านสามารถจดจำข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลกันได้	1	2	3	4	5

ภาคผนวก ข
การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยประชากรกลุ่มเดียว

ศูนย์วิจัยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อรูปแบบการนำเสนอ
ความคิดเห็นของผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงาน แต่เคยเรียนบัญชีหรือการเงิน**

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 ความเห็นเกี่ยวกับรายละเอียด(ภาพ)	3.90	30	.803	.147
ความเห็นเกี่ยวกับรายละเอียด(อักษร)	3.37	30	.669	.122
Pair 2 ความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจ(ภาพ)	3.50	30	1.042	.190
ความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจ(อักษร)	2.63	30	1.326	.242
Pair 3 ความเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนข้อมูล(ภาพ)	3.73	30	.868	.159
ความเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดี(อักษร)	3.03	30	.964	.176
Pair 4 ความเห็นเกี่ยวกับการจดจำข้อมูล(ภาพ)	3.47	30	.973	.178
ความเห็นเกี่ยวกับการจดจำข้อมูล(อักษร)	2.83	30	1.020	.186

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 1 ความเห็นเกี่ยวกับรายละเอียด(ภาพ) & ความเห็นเกี่ยวกับรายละเอียด(อักษร)	30	-.315	.090
Pair 2 ความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจ(ภาพ) & ความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจ(อักษร)	30	-.112	.555
Pair 3 ความเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนข้อมูล(ภาพ) & ความเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดี(อักษร)	30	-.483	.007
Pair 4 ความเห็นเกี่ยวกับการจดจำข้อมูล(ภาพ) & ความเห็นเกี่ยวกับการจดจำข้อมูล(อักษร)	30	.151	.427

Paired Samples Test

		Paired Differences				t	df	Sig. (2-tailed)	
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Lower				Upper
Pair 1	ความเห็นเกี่ยวกับสายลงทะเบียน ด(ภาพ) - ความเห็นเกี่ยวกับสายลงทะเบียน ด(อักษร)	.533	1.196	.218	.087	.980	2.443	29	.021
Pair 2	ความเห็นเกี่ยวกับความน่าส นใจ(ภาพ) - ความเห็นเกี่ยวกับความน่าส นใจ(อักษร)	.867	1.776	.324	.204	1.530	2.673	29	.012
Pair 3	ความเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัว แทนข้อมูล(ภาพ) - ความเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัว แทนข้อมูลที่ดี(อักษร)	.700	1.579	.288	.110	1.290	2.428	29	.022
Pair 4	ความเห็นเกี่ยวกับการจดจำชื่ ้อมูล(ภาพ) - ความเห็นเกี่ยวกับการจดจำชื่ ้อมูล(อักษร)	.633	1.299	.237	.148	1.119	2.670	29	.012

ความคิดเห็นของผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงาน และไม่เคยเรียนบัญชีหรือการเงิน

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	ความเห็นเกี่ยวกับรายละเอียด(ภาพ)	3.79	38	.777	.126
	ความเห็นเกี่ยวกับรายละเอียด(อักษร)	3.32	38	.962	.156
Pair 2	ความเห็นเกี่ยวกับความน่าส นใจ(ภาพ)	3.87	38	.906	.147
	ความเห็นเกี่ยวกับความน่าส นใจ(อักษร)	2.47	38	1.202	.195
Pair 3	ความเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัว แทนข้อมูล(ภาพ)	3.89	38	.863	.140
	ความเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัว แทนข้อมูลที่ดี(อักษร)	3.16	38	1.053	.171
Pair 4	ความเห็นเกี่ยวกับการจดจำชื่ ้อมูล(ภาพ)	3.74	38	.921	.149
	ความเห็นเกี่ยวกับการจดจำชื่ ้อมูล(อักษร)	2.87	38	1.070	.174

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
Pair 1	ความเห็นเกี่ยวกับรายละเอียด ด(ภาพ) & ความเห็นเกี่ยวกับรายละเอียด ด(อักษร)	38	.091	.585
	ความเห็นเกี่ยวกับความน่าส นใจ(ภาพ) & ความเห็นเกี่ยวกับความน่าส นใจ(อักษร)	38	.133	.425
Pair 3	ความเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัว แทนข้อมูล(ภาพ) & ความเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัว แทนข้อมูลที่ดี(อักษร)	38	.375	.020
	ความเห็นเกี่ยวกับการจดจำชื่ ้อมูล(ภาพ) & ความเห็นเกี่ยวกับการจดจำชื่ ้อมูล(อักษร)	38	-.064	.705

Paired Samples Test

		Paired Differences				t	df	Sig. (2-tailed)	
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Lower				Upper
Pair 1	ความเห็นเกี่ยวกับรายละเอีย ด(ภาพ) - ความเห็นเกี่ยวกับรายละเอีย ด(อักษร)	.474	1.179	.191	.086	.861	2.476	37	.018
Pair 2	ความเห็นเกี่ยวกับความน่าส นใจ(ภาพ) - ความเห็นเกี่ยวกับความน่าส นใจ(อักษร)	1.395	1.405	.228	.933	1.857	6.118	37	.000
Pair 3	ความเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัว แทนข้อมูล(ภาพ) - ความเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัว แทนข้อมูลที่ตี(อักษร)	.737	1.083	.176	.381	1.093	4.195	37	.000
Pair 4	ความเห็นเกี่ยวกับการจดจำช ้อมูล(ภาพ) - ความเห็นเกี่ยวกับการจดจำช ้อมูล(อักษร)	.868	1.455	.236	.390	1.347	3.679	37	.001

ความคิดเห็นของผู้ที่มีประสบการณ์ทำงาน และเคยเรียนบัญชีหรือการเงิน

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	ความเห็นเกี่ยวกับรายละเอียด(ภาพ)	3.56	185	.713	.052
	ความเห็นเกี่ยวกับรายละเอียด(อักษร)	3.23	185	.775	.057
Pair 2	ความเห็นเกี่ยวกับความน่าส นใจ(ภาพ)	3.62	185	.913	.067
	ความเห็นเกี่ยวกับความน่าส นใจ(อักษร)	2.59	185	1.002	.074
Pair 3	ความเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัว แทนข้อมูล(ภาพ)	3.69	185	.750	.055
	ความเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัว แทนข้อมูลที่ดี(อักษร)	3.06	185	.904	.066
Pair 4	ความเห็นเกี่ยวกับการจดจำชื่ ้อมูล(ภาพ)	3.58	185	.811	.060
	ความเห็นเกี่ยวกับการจดจำชื่ ้อมูล(อักษร)	3.04	185	.917	.067

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
Pair 1	ความเห็นเกี่ยวกับรายละเอียด ด(ภาพ) & ความเห็นเกี่ยวกับรายละเอียด ด(อักษร)	185	-.016	.830
	ความเห็นเกี่ยวกับความน่าส นใจ(ภาพ) & ความเห็นเกี่ยวกับความน่าส นใจ(อักษร)	185	-.264	.000
Pair 3	ความเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัว แทนข้อมูล(ภาพ) & ความเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัว แทนข้อมูลที่ดี(อักษร)	185	-.077	.297
	ความเห็นเกี่ยวกับการจดจำชื่ ้อมูล(ภาพ) & ความเห็นเกี่ยวกับการจดจำชื่ ้อมูล(อักษร)	185	-.030	.686

Paired Samples Test

113

		Paired Differences				t	df	Sig. (2-tailed)	
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Lower				Upper
Pair 1	ความเห็นเกี่ยวกับรายละเอียด(ภาพ) - ความเห็นเกี่ยวกับรายละเอียด(อักษร)	.335	1.061	.078	.181	.489	4.295	184	.000
Pair 2	ความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจ(ภาพ) - ความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจ(อักษร)	1.027	1.523	.112	.806	1.248	9.171	184	.000
Pair 3	ความเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนข้อมูล(ภาพ) - ความเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดี(อักษร)	.632	1.218	.090	.456	.809	7.062	184	.000
Pair 4	ความเห็นเกี่ยวกับการจดจำข้อมูล(ภาพ) - ความเห็นเกี่ยวกับการจดจำข้อมูล(อักษร)	.546	1.242	.091	.366	.726	5.979	184	.000

113

ความคิดเห็นของผู้ที่มีประสบการณ์ทำงาน แต่ไม่เคยเรียนบัญชีหรือการเงิน

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	ความเห็นเกี่ยวกับรายละเอียด(ภาพ)	3.57	97	.815	.083
	ความเห็นเกี่ยวกับรายละเอียด(อักษร)	3.08	97	1.017	.103
Pair 2	ความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจ(ภาพ)	3.63	97	1.044	.106
	ความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจ(อักษร)	2.26	97	1.111	.113
Pair 3	ความเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนข้อมูล(ภาพ)	3.79	97	.865	.088
	ความเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดี(อักษร)	3.01	97	.823	.084
Pair 4	ความเห็นเกี่ยวกับการจดจำข้อมูล(ภาพ)	3.56	97	.935	.095
	ความเห็นเกี่ยวกับการจดจำข้อมูล(อักษร)	2.72	97	1.116	.113

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
Pair 1	ความเห็นเกี่ยวกับรายละเอียด(ภาพ) & ความเห็นเกี่ยวกับรายละเอียด(อักษร)	97	.157	.126
	ความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจ(ภาพ) & ความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจ(อักษร)	97	.101	.324
Pair 3	ความเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนข้อมูล(ภาพ) & ความเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดี(อักษร)	97	.237	.019
	ความเห็นเกี่ยวกับการจดจำข้อมูล(ภาพ) & ความเห็นเกี่ยวกับการจดจำข้อมูล(อักษร)	97	.370	.000

Paired Samples Test

		Paired Differences				t	df	Sig. (2-tailed)	
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Lower				Upper
Pair 1	ความเห็นเกี่ยวกับรายละเอีย ด(ภาพ) - ความเห็นเกี่ยวกับรายละเอีย ด(อักษร)	.486	1.200	.122	.243	.726	3.977	96	.000
Pair 2	ความเห็นเกี่ยวกับความน่าส นใจ(ภาพ) - ความเห็นเกี่ยวกับความน่าส นใจ(อักษร)	1.371	1.446	.147	1.080	1.663	9.341	96	.000
Pair 3	ความเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัว แทนข้อมูล(ภาพ) - ความเห็นเกี่ยวกับการเป็นตัว แทนข้อมูลที่ดี(อักษร)	.784	1.043	.106	.573	.994	7.398	96	.000
Pair 4	ความเห็นเกี่ยวกับการจดจำชื่ ้อมูล(ภาพ) - ความเห็นเกี่ยวกับการจดจำชื่ ้อมูล(อักษร)	.836	1.161	.118	.601	1.069	7.085	96	.000

ความเข้าใจปัจจัยเสี่ยงของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อรูปแบบการนำเสนอ

ความเข้าใจปัจจัยเสี่ยงของผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงาน แต่เคยเรียนบัญชีหรือการเงิน

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 ความเข้าใจข้อมูลที่น่าเสนอด้วยรูปภาพ	3.97	30	1.189	.217
ความเข้าใจข้อมูลที่น่าเสนอด้วยตัวอักษร	4.23	30	1.073	.196

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 1 ความเข้าใจข้อมูลที่น่าเสนอด้วยรูปภาพ & ความเข้าใจข้อมูลที่น่าเสนอด้วยตัวอักษร	30	.169	.373

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 ความเข้าใจข้อมูลที่น่าเสนอด้วยรูปภาพ - ความเข้าใจข้อมูลที่น่าเสนอด้วยตัวอักษร	-.267	1.461	.267	-.812	.279	-1.000	29	.326

ความเข้าใจปัจจัยเสี่ยงของผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทำงาน และไม่เคยเรียนบัญชีหรือการเงิน

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 ความเข้าใจข้อมูลที่น่าเชื่อถือด้วยรูปภาพ	4.13	38	.906	.147
ความเข้าใจข้อมูลที่น่าเชื่อถือด้วยตัวอักษร	3.76	38	.971	.157

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 1 ความเข้าใจข้อมูลที่น่าเชื่อถือด้วยรูปภาพ & ความเข้าใจข้อมูลที่น่าเชื่อถือด้วยตัวอักษร	38	.528	.001

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 ความเข้าใจข้อมูลที่น่าเชื่อถือด้วยรูปภาพ - ความเข้าใจข้อมูลที่น่าเชื่อถือด้วยตัวอักษร	.368	.913	.148	.068	.669	2.488	37	.017

ความเข้าใจปัจจัยเสี่ยงของผู้ที่มีประสบการณ์ทำงาน และเคยเรียนบัญชีหรือการเงิน

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 ความเข้าใจข้อมูลที่น่าเสนอด้วยรูปภาพ	4.34	185	1.183	.087
ความเข้าใจข้อมูลที่น่าเสนอด้วยตัวอักษร	3.94	185	1.014	.075

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 1 ความเข้าใจข้อมูลที่น่าเสนอด้วยรูปภาพ & ความเข้าใจข้อมูลที่น่าเสนอด้วยตัวอักษร	185	.431	.000

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 ความเข้าใจข้อมูลที่น่าเสนอด้วยรูปภาพ - ความเข้าใจข้อมูลที่น่าเสนอด้วยตัวอักษร	.405	1.181	.087	.234	.577	4.669	184	.000

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความเข้าใจปัจจัยเสี่ยงของผู้ที่มีประสบการณ์ทำงาน แต่ไม่เคยเรียนบัญชีหรือการเงิน

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 ความเข้าใจข้อมูลที่น่าเสนอด้วยรูปภาพ	4.32	97	1.123	.114
ความเข้าใจข้อมูลที่น่าเสนอด้วยตัวอักษร	4.10	97	1.075	.109

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 1 ความเข้าใจข้อมูลที่น่าเสนอด้วยรูปภาพ & ความเข้าใจข้อมูลที่น่าเสนอด้วยตัวอักษร	97	.792	.000

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 ความเข้าใจข้อมูลที่น่าเสนอด้วยรูปภาพ - ความเข้าใจข้อมูลที่น่าเสนอด้วยตัวอักษร	.216	.710	.072	.073	.360	3.001	96	.003

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวกึ่งกนก รัตนมณี เกิดเมื่อ วันที่ 13 สิงหาคม 2526 ที่จังหวัดตรัง สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับ 2 เมื่อปี 2547 จาก คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง มีประสบการณ์การทำงานในบริษัทสตาร์ไลท์ เอ็กซ์เพรส ทรานสปอร์ต จำกัด ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่บัญชี ปี พ.ศ. 2548 ถึงปี พ.ศ.2550 และได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ แขนงวิชาการระบบสารสนเทศทางการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2550 โดยได้รับทุนการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทบัณฑิต จากคณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย